C. S. Lewis

NARNİA GÜNLÜKLERİ

Büyücünün Yeğeni

7. Baskı

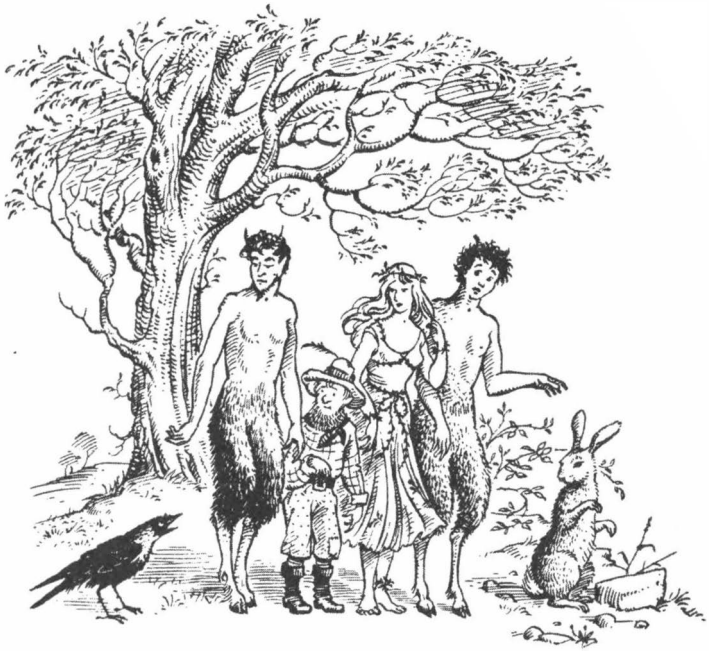
MACERA BAŞLIYOR

Bir cadının pusuda beklediği . . .
ormanlarında konuşan hayvanların
gezindiği . . . yeni bir dünya
doğmak üzere: NARNİA

Polly ve Digory, bambaşka dünyaları
keşfetmek amacıyla bir yolculuğa çıkarlar,
ama bu merak onları tehlikeli bir
maceraya çeker. Aslan'ın şarkısıyla
var olan dünyanın kuruluşuna
tanıklık eden iki arkadaş,
peşlerinde getirdikleri kötülükle
başa çıkmak zorundadır.

9.00 YTL
ISBN 978-975-991-032-7
9 789759 910327
Doğan Egmont

Büyücünün Yeğeni

C. S. Lewis

Çizimler: Pauline Baynes

Doğan Egmont

Narnia Günlükleri
Büyücünün Yeğeni
C.S. Lewis

Özgün Adı: *The Chronicles of Narnia*
The Magician s Nephew - © CS Lewis Pte Ltd 1955

Çizimler: Pauline Baynes - © CS Lewis Pte Ltd 1955
Kapak İllüstrasyonu: Cliff Nielsen - © CS Lewis Pte Ltd 2002

Narnia® Günlükleri, Narnia®, tüm kitap, karakter
ve yer adları CS Lewis Pte Ltd.'a aittir.
İzinsiz kullanılması kesinlikle yasaktır.
CS Lewis Company Ltd'in izniyle
Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
yayımlanmıştır.
Adres: 19 Mayıs Cad. Golden Plaza No:1 Kat:10
Şişli 34360 İstanbul
7. Baskı 2008 Tel: (+90 212) 246 46 46
www.doganegmont.com.tr

Çeviri: Müfit Balabanlılar
Yayına hazırlayan: Deniz K. Pala
Grafik uygulama: Havva Alp

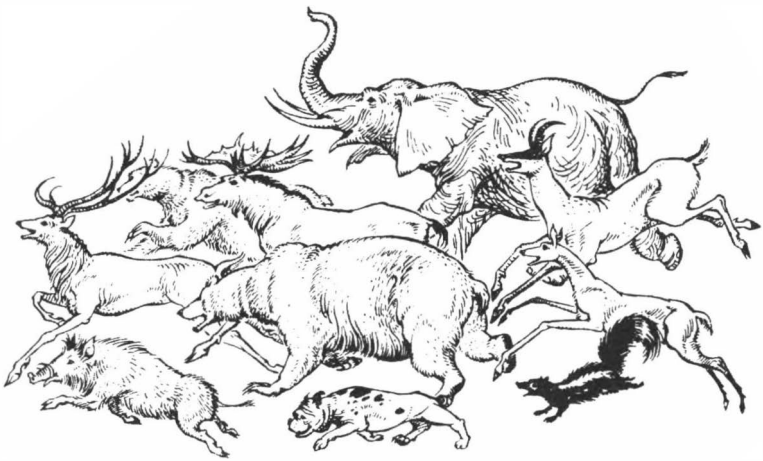
Basıldığı yer: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Yalçın Koreş Cad Basın Sanayi Sit. No:13-14 Yenibosna-İstanbul

ISBN: 978-975-991-032-7

Sertifika No: 1105-34-002002

www.narnia.com

Kilmer Ailesi'ne

İçindekiler

1.	Yanlış Kapı	1
2.	Digory ve Dayısı	17
3.	Dünyalar Arasındaki Orman	30
4.	Çan ve Çekiç	43
5.	Korkunç Söz	57
6.	Andrew Dayı'nın Sıkıntıları Başlıyor	72
7.	Ön Kapıda Olanlar	87
8.	Direğin Önündeki Kavga	101
9.	Narnia'nın Kuruluşu	113
10.	İlk Şaka ve Diğer Sorunlar	128
11.	Digory ve Dayısı Tehlikede	142
12.	Çilek'in Macerası	156
13.	Beklenmedik Bir Karşılaşma	171
14.	Ağacın Dikilmesi	185
15.	Bu Hikâyenin Sonu ve Diğer Hikâyelerin Başlangıcı	198

1

Yanlış Kapı

Bu, uzun zaman önce, dedenizin çocukluğunda olmuş bir şeyin hikâyesidir. Çok önemli bir hikâyedir, çünkü kendi dünyamızla Narnia ülkesi arasındaki gidiş gelişlerin nasıl başladığını anlatır.

O günlerde, Sherlock Holmes hâlâ Baker Street'te yaşıyordu ve Bastables hâlâ Lewisham yolunda define arıyordu. O günlerde eğer çocuksanız, her gün o sert ve kolalı yakayı takmak zorundaydınız ve okullar genellikle şimdikinden daha kötüydü, fakat yemekler daha iyiydi. Tatlılara gelince, onların ne kadar ucuz ve lezzetli olduğunu sizlere söylemeyeceğim, çünkü bu sadece boşu boşuna ağzınızı sulandırır. Ve yine o günlerde Londra'da, Polly Plummer adında bir kız yaşıyordu.

Polly, birbirine bitişik, uzun sıra evlerin birinde yaşıyordu. Bir sabah bir erkek çocuk, yan bahçenin duva-

rı üstüne tırmanıp yüzünü gösterdiğinde arka bahçedeydi. Polly çok şaşırmıştı; çünkü şimdiye kadar o evde hiç çocuk yoktu. Orada sadece bekâr kardeşler, Bay ve Bayan Ketterley'ler oturuyordu. Bu yüzden ilgiyle çocuğa baktı. Yabancı çocuğun yüzü çok kirliydi. Önce ellerini toprağa bulamış, sonra iyice bir ağlamış ve sonra da yüzünü elleriyle kurulamış olsaydı, bundan daha kirli olamazdı. Gerçekte çocuğun yaptığı da hemen hemen buydu.

"Merhaba" dedi Polly.

"Merhaba" dedi çocuk. "Senin adın ne?"

"Polly" dedi Polly. "Seninki ne?"

"Digory" dedi çocuk.

"Ne garip bir isim!" dedi Polly.

"Polly'nin yarısı kadar bile garip değil" dedi Digory.

"Elbette garip" dedi Polly.

"Hayır değil" dedi Digory.

"Ne olursa olsun, ben yüzümü *yıkarım*" dedi Polly, "ki senin de yapman gereken budur, özellikle—" dedi ve sustu. "Ağladıktan sonra" diyecekti ama bunun pek nazik olmayacağını düşünmüştü.

Digory, kimsenin ağladığını bilmesine aldırmayacak kadar mutsuz biri gibi yüksek sesle:

"Tamam, ağladım işte" dedi. "Sen de ağlardın" diye devam etti; "eğer bütün hayatın taşrada geçseydi ve bir

atın olsaydı ve bahçenin dibinden bir nehir aksaydı ve sonra da yaşamak için bunun gibi kötü bir yere getirilseydin."

"Londra kötü bir yer değil ki" dedi Polly kızgınlıkla.

Fakat çocuk onu dinlemeyecek kadar heyecanlıydı ve konuşmaya devam ediyordu:

"Ve eğer baban uzaklarda, Hindistan'daysa – ve deli dayın ve teyzenle yaşamak zorunda kalmışsan (bundan

kim hoşlanır ki?) – ve bunun sebebi de onların annene bakmalarıysa – ve annen hastaysa ve ölecekse." Burada çocuğun yüzü aniden, sanki ağlamamaya çalışıyormuş gibi değişti.

"Bilmiyordum. Özür dilerim" dedi Polly alçakgönüllülükle. Ve sonra da ne diyeceğini bilemediği için, Digory'nin aklını neşeli konulara çelmek üzere sordu:

"Bay Ketterley gerçekten deli mi?"

"Ya deli" dedi Digory, "ya da bir sır saklıyor. En üst katta bir çalışma odası var ve Letty Teyze oraya gitmemem gerektiğini söylüyor. Öncelikle bu bana biraz kuşkulu görünüyor. Sonra bir şey daha var. Yemekte ne zaman bana bir şey söyleyecek olsa – teyzemle konuşmayı denemez bile – teyzem onu hep susturuyor. "Çocuğu meraklandırma Andrew" ya da "Eminim Digory böyle şeyleri dinlemek istemez" ya da "Digory, dışarıya çıkıp bahçede oynamak istemez misin?" diyor.

"Ne tür şeyler söylemek istiyor sana?"

"Bilmiyorum. Hiç yeteri kadar konuşamadı. Fakat dahası var. Bir gece – yani dün gece – tavanarasına çıkan merdivenlerin dibinden geçerek yatmaya giderken (oradan geçmek pek hoşuma gitmiyor doğrusu) bir çığlık duydum."

"Belki de çılgın karısını orada kapalı tutuyor."

"Evet, bunu ben de düşündüm."

"Ya da belki de kalpazandır."

"Ya da *Define Adası*'nın başlangıcındaki gibi eski korsanlardandır ve hep eski yoldaşlarından saklanmak zorundadır."

"Ne heyecanlı!" dedi Polly. "Sizin evin bu kadar ilginç olduğunu bilmezdim."

"İlginç olduğunu düşünebilirsin" dedi Digory. "Fakat orada uyumak zorunda olsaydın bundan hiç de hoşlanmazdın. Yatakta uyanık uzanırken Andrew Dayı'nın ayak seslerinin ağır ağır koridordan senin odana yaklaştığını dinlemek nasıl bir şey sence? Gözleri de öylesine korkunç ki."

Polly ve Digory bu şekilde birbirleriyle tanışmış oldular. Henüz yaz tatilinin başlangıcı olması nedeniyle ikisi de denize gitmeyecekleri için, hemen hemen her gün buluştular. Bu maceralara atılmalarının asıl nedeni, o yazın yıllardan beri yaşanan en yağışlı ve soğuk yaz olmasıydı. Bu durum onları evin içinde, ev içi araştırması diyebileceğiniz bir şeyler yapmaya yöneltti. Büyük bir evde ya da sıra evlerde, bir mumla bu kadar araştırma yapabilmek ne güzeldir. Polly, uzun zaman önce, evlerinin tavanarasındaki sandık odasının küçük kapısı açıldığında görülebilen su deposunu ve onun arkasındaki, biraz dikkatle tırmanırsanız ulaşabileceğiniz, karanlık yeri keşfetmişti. Burası, bir yanı tuğla duvar,

diğer yanı ise eğimli bir çatıdan oluşan tünel gibi bir yerdi. Çatının bazı kiremitlerinin arasından ışık sızmaktaydı. Bu tünelin tabanı yoktu. Kirişten kirişe atlamak zorundaydınız ve kirişlerin arası sadece sıvayla kaplanmıştı. Eğer kiriş aralarına basarsanız kendinizi aşağıdaki odada bulurdunuz. Polly, tüneldeki su deposunun hemen yanındaki bölümü kaçakçıların sığındığı bir mağara gibi kullanıyordu. Eski ambalaj kutularının parçalarını, kırık mutfak sandalyelerinin oturaklarını ve buna benzer şeyleri oraya getirmişti ve bunları kirişlerin üzerine koyarak bir zemin oluşturabilmişti. Burada, içinde değişik değerli şeylerin bulunduğu bir para kutusu, yazmakta olduğu bir hikâye ve birkaç elma saklıyordu. Sık sık zencefilli gazoz içerdi orada. Boş şişeler orayı kaçakçı mağaralarına daha da çok benzetiyordu.

Digory mağarayı çok sevmişti (Polly hikâyeyi görmesine izin vermemişti) fakat araştırma işiyle daha fazla ilgileniyordu.

"Buraya bak" dedi. "Bu tünel nereye kadar gidiyor? Yani evin sonunda tünel de bitiyor mu?"

"Hayır" dedi Polly. "Duvarlar tavanın ötesine geçmiyor. Tünel devam ediyor. Nereye kadar bilmiyorum."

"Öyleyse biz tüm bu sıra evlerin sonuna kadar gidebiliriz."

"Evet gidebiliriz" dedi Polly. "Ve ben derim ki!"

"Ne?"

"Diğer evlerin *içine* de girebiliriz."

"Evet, ve de hırsız diye yakalanırız! Hayır teşekkürler."

"Pek akıllısın. Ben sizin öbür yanınızdaki evi kastetmiştim."

"Neden?"

"Çünkü boş. Babam biz buraya taşındığımızdan beri boş olduğunu söylüyor."

"Öyleyse, sanırım gidip bir göz atmamız gerekiyor." dedi Digory. Konuşmasının açığa vurduğundan çok daha fazla heyecanlıydı. Çünkü, herkes gibi o da, evin uzun süredir neden boş olduğunu merak ediyordu. Polly de aynı şeyleri düşünüyordu. Hiç kimse "perili"

diye bir laf etmemişti. Ama her ikisi de, bir kere fikir ortaya atıldı mı onu yapmamanın bir zayıflık işareti olacağını hissediyordu.

"Şimdi gidip deneyelim mi?" dedi Digory.

"Pekâlâ" dedi Polly.

"İstemiyorsan gitmeyelim" dedi Digory.

"Sen varsan, ben de varım" dedi Polly.

"O evden başka bir evde olmadığımızı nereden bileceğiz?"

Sandık odasına gidip, kirişten kirişe oda boyunca adımlamaya karar verdiler. Bu onlara, bir odada kaç tane kiriş olduğu hakkında bir fikir verecekti. Sonra, Polly'nin evindeki iki tavanarası odasındaki geçit için dört kiriş daha ekleyecekler ve sonra da hizmetçinin yatak odası için, sandık odasındaki kadar kiriş sayısını ekleyeceklerdi. Bu onlara evin uzunluğunu verecekti. Bu uzunluğu iki kere kat ettiler mi Digory'nin evinin sonuna gelmiş olacaklar ve bundan sonra rastlayacakları ilk kapı onları boş evin tavanarasına götürecekti.

"Fakat ben gerçekten oranın boş olacağını sanmıyorum" dedi Digory.

"Ne sanıyorsun?"

"Birinin orada gizlice yaşadığını sanıyorum, sadece geceleri kısık bir kandille gelip gidiyor. Tehlikeli bir çeteyi ortaya çıkarıp ödül almamız bile olası. O evin yıl-

lar boyunca, bir sırrı olmadan boş durduğunu söylemek saçmalık."

"Babam, kanalizasyon sistemindendir diyor" dedi Polly.

"Pöh! Büyükler her zaman ilginç olmayan açıklamalar bulur" dedi Digory. O anda, kaçakçı mağarasında mum ışığında sohbet etmek yerine, tavanarasında günışığında konuştukları için boş evin perili olması olasılığı daha az görünüyordu.

Tavan arasını ölçtükten sonra, bir kurşunkalem bulup toplama işlemini yapmak zorunda kaldılar. İlk önce ikisi de farklı sonuçlar buldular, sonuçta anlaştıklarında bile işlemi doğru yaptıklarından emin değilim. Araştırmaya başlamak için acele ediyorlardı.

"Hiç ses çıkarmamalıyız" dedi Polly yeniden su deposunun arkasına tırmanırlarken. Çok önemli bir olay olduğu için ikisi de birer mum almıştı (Polly mağarada bunlardan epeyce depolamıştı).

Tünel karanlık, tozlu, esintiliydi ve birbirlerine, "Şimdi *sizin* tavanarasının hizasındayız" ya da "Burası *bizim* evin tam ortası olmalı" diye fısıldadıkları zamanlar dışında, tek sözcük bile etmeden kirişten kirişe basarak yürüdüler. Her ikisi de ne tökezledi ne de mumları söndü ve sonunda, sağ taraflarındaki tuğla duvarda küçük bir kapıyı fark ettikleri bir yere geldiler. Kapının

bu tarafında ne kilit ne de kapı kolu vardı, kuşkusuz kapı içeriye girmek için yapılmıştı, dışarıya çıkmak için değil, fakat (genellikle dolap kapılarının içinde olduğu gibi) açabileceklerine emin oldukları bir kilit dili vardı.

"Açayım mı?" dedi Digory.

"Sen varsan ben de varım" dedi Polly, aynen önceden söylediği gibi.

İkisi de her şeyin çok ciddileştiğini hissediyor ancak geri adım atmıyordu. Digory, kilidin dilini zorlukla kaldırdı. Kapı sallanarak açıldı ve içeriye aniden giren güneşışığı gözlerini kamaştırdı. Sonra büyük bir şaşkınlıkla, terk edilmiş bir tavanarasına değil, döşeli bir odaya bakmakta olduklarını fark ettiler. Ancak oda, boş görünüyordu. Ortalıkta ölüm sessizliği vardı. Fakat Polly merakına yenildi. Mumunu söndürdü ve bir fareden daha az ses çıkararak bu tuhaf odaya girdi.

Burası kuşkusuz bir tavanarası şeklindeydi ancak oturma odası gibi döşenmişti. Bütün duvarlar raflarla ve rafların tamamı kitaplarla doluydu. Şöminede ateş yanıyordu (o yılın çok yağışlı ve soğuk bir yaz olduğunu hatırlarsınız) ve şöminenin önünde sırtı onlara dönük, yüksek arkalıklı bir koltuk vardı. Polly ile koltuk arasında, odanın ortasında büyük yer kaplayan, üzerinde çeşitli şeylerin yığılı olduğu – basılı kitaplar, bloknot türü defterler, mürekkep hokkaları, kalemler, mühür mumu ve bir mikroskopun bulunduğu – bir masa vardı. Fakat Polly'nin ilk fark ettiği şey, üzerinde çeşitli yüzüklerin bulunduğu, parlak, kırmızı bir ahşap tepsiydi. Yüzükler çifter çifter dizilmişti – bir sarı, bir yeşil, biraz aralık ve yeniden bir sarı ve bir yeşil. Bildik yüzüklerden büyük değillerdi ve öyle parlaklardı ki kimse görmezlikten gelemezdi. Hayal edebileceğiniz en güzel,

küçük, parlak şeylerdi. Eğer Polly bebek olsaydı, bir tanesinin tadına bakmak isterdi!

Oda o kadar sessizdi ki saatin tik takları hemen fark ediliyordu. Fakat yine de, Polly'nin işittiği kadarıyla, tamamen de sessiz değildi. Çok hafif – çok çok hafif – bir uğultu vardı. Eğer elektrikli süpürge o günlerde icat edilmiş olsaydı, Polly bu uğultunun aşağıdaki katlardan birinde, uzaktaki bir odada çalıştırılan bir Hoover'ın sesi olduğunu düşünecekti. Fakat ses bundan daha güzel ve müzikliydi; sadece o kadar hafifti ki zorlukla işitiliyordu.

"Her şey tamam, burada kimse yok" dedi Polly başını Digory'ye çevirerek. Şimdi artık fısıldamıyordu. Digory gözlerini kırpıştırarak ve her tarafı kir içinde – Polly de çok kirliydi – içeriye girdi.

"Bu hiç de iyi değil" dedi Digory. "Bu ev boş değil. Kimse gelmeden gitsek iyi ederiz."

"Bunların ne olduğunu düşünüyorsun?" dedi Polly, renkli yüzükleri işaret ederek.

"Off, haydi gel" dedi Digory. "Hemen—"

Söyleyeceklerini bitiremedi çünkü o anda bir şey oldu. Şöminenin önündeki koltuk aniden döndü ve Andrew Dayı telaşa kapılmış bir halde – sanki yerdeki kapaktan fırlayan bir pandomim şeytanı gibi – ayağa sıçradı. Kesinlikle boş evde değillerdi; Digory'nin evin-

de ve yasaklanmış çalışma odasındaydılar! İkisi birden "A-a-ah" dediler ve korkunç bir hata yaptıklarını anladılar. Yeteri kadar uzağa yürümediklerini bilmeleri gerektiğini düşünüyorlardı.

Andrew Dayı uzun boylu ve çok zayıftı. Sivri burnu, tertemiz tıraşlı uzun bir yüzü, aşırı derecede parlak gözleri ve karmakarışık kırlaşmış saçları vardı.

Digory'nin dili tutulmuştu, çünkü Andrew Dayı eski halinden bin kere daha telaşlı görünüyordu. Polly şimdiye dek pek korkmamıştı, ancak o da korkmaya başladı. Çünkü Andrew Dayı'nın ilk yaptığı şey, odayı baştanbaşa yürüyerek, kapıyı kapatıp, kilitlemek olmuştu. Sonra geriye döndü, parlak gözlerini çocuklara dikti ve tüm dişlerini göstererek gülümsedi.

"İşte!" dedi. "Şimdi benim aptal kız kardeşim sizi bulamaz!"

Bu yaptığı, yaşlılardan asla beklenmeyecek bir şeydi. Polly'nin ödü koptu ve Digory ile beraber, içeriye girdikleri küçük kapıya doğru gerilemeye başladılar. Fakat Andrew Dayı onlardan daha hızlıydı. Arkalarına geçip o kapıyı da kapattı ve önüne dikildi. Sonra ellerini ovuşturup, parmaklarını çıtlattı. Çok uzun, güzel, beyaz parmakları vardı.

"Sizleri gördüğüme çok sevindim" dedi, "tüm istediğim iki çocuktu."

"Lütfen Bay Ketterley" dedi Polly, "neredeyse akşam yemeği zamanı ve benim eve gitmem gerek. İzin verir misiniz lütfen?"

"Henüz değil" dedi Andrew Dayı, "bu kaçırılmayacak bir fırsat. İki çocuk istiyordum. Görüyorsunuz ki çok önemli bir deneyin ortasındayım. Bir kobayla denedim ve oluyor gibi göründü. Ama kobay sana hiçbir şey anlatamaz ki. Ve sen de ona nasıl geri geleceğini açıklayamazsın."

"Bana bak Andrew Dayı" dedi Digory. "Şimdi gerçekten akşam yemeği zamanı ve kısa bir süre sonra bizi aramaya başlayacaklar. Gitmemize izin vermen gerekiyor."

"Gerekiyor mu?" dedi Andrew Dayı.

Digory ve Polly birbirlerine baktılar. Bir şey söylemeye cesaret edemediler, ama bakışları "Şimdi hapı yuttuk" ve "Ona itaat etmek zorundayız" demek istiyordu.

"Akşam yemeğine gitmemize izin verirseniz yemekten sonra gelebiliriz" dedi Polly.

"Ah, fakat ben geri geleceğinizi nereden bileyim ki?" dedi Andrew Dayı kurnazca bir gülümsemeyle. Sonra fikrini değiştirir gibi oldu.

"Hay hay" dedi, "eğer gerçekten gitmek zorundaysanız, sanırım gitmelisiniz. Sizin gibi iki çocuğun be-

nim gibi bir morukla konuşmaktan fazla zevk almasını bekleyemem." İçini çekerek devam etti. "Bazen ne kadar yalnız olduğum hakkında hiçbir fikriniz yok. Fakat bunun önemi yok. Gidin yemeğinize. Ancak gitmeden önce sana bir hediye vermek isterim. Bu karanlık, eski çalışma odasında her gün küçük bir kız, söylememe izin verirsen, senin gibi genç ve çekici bir bayan görmek zor."

Polly bütün bunlardan sonra onun gerçekten deli olmadığını düşünmeye başlamıştı.

"Bir yüzük istemez misin, canım?" dedi Andrew Dayı Polly'ye.

"O sarı ya da yeşil yüzüklerden birini mi demek istiyorsun?" dedi Polly. "Ne şirin!"

"Yeşil olanlardan değil" dedi Andrew Dayı. "Ne yazık ki yeşil olanları veremem. Fakat sarı renklilerden istediğini seve seve, memnuniyetle veririm. Gel ve birini dene."

Polly, şimdi korkusunun üstesinden gelmiş ve yaşlı centilmenin deli olmadığına inanmaya başlamıştı. O parlak yüzüklerin kesinlikle bir çekiciliği vardı. Tepsiye doğru yaklaştı.

"Acayip" dedi. "Uğultu burada daha da kuvvetli. Sanki ses yüzüklerden çıkıyor gibi."

"Ne gülünç bir düşünce, canım" dedi Andrew Dayı

gülerek. Çok doğal bir gülüş gibi görünmesine karşın, Digory, Andrew Dayı'nın yüzünde sabırsız ve açgözlü bir ifade gördü.

"Polly! Aptallık etme!" diye bağırdı. "Dokunma onlara!"

Artık çok geçti. Daha sözünü bitirmeden, Polly yüzüklerden birine elini uzatmıştı ve o anda, kaşla göz arasında, Polly sessizce ortadan kayboldu. Şimdi Digory ve dayısı odada yapayalnızdılar.

2

Digory ve Dayısı

Bu, o kadar ani olmuştu ve şimdiye kadar başına gelen en kötü şeyden, hatta bir gece yarısı kâbusundan bile, o kadar kötüydü ki Digory bir çığlık atmıştı. Andrew Dayı eliyle hemen Digory'nin ağzını kapattı. "İşte bu olmadı" diye fısıldadı kulağına. "Ses çıkarmaya başlarsan annen duyar. Ve korkunun anneni ne hale getireceğini bilirsin."

Digory'nin sonradan da söylediği gibi, bir çocuğu bu şekilde uyarmanın iğrenç adiliği, onu neredeyse hasta etmişti. Fakat kuşkusuz, Digory yeniden bağırmamıştı.

"Böylesi daha iyi" dedi Andrew Dayı. "Belki tutamadın kendini. İnsan ilk kez birinin kaybolduğunu gördüğü zaman çok şaşırır. Geçen gece kobay kaybolduğunda ben bile sersemledim."

"O bağırdığın gece mi?" diye sordu Digory.

"Ah, beni işittin öyle mi? Umarım beni gözetlemiyordun."

"Hayır, gözetlemiyordum" dedi Digory öfkeyle. "Fakat Polly'ye ne oldu?"

"Beni kutlamalısın sevgili oğlum" dedi Andrew Dayı ellerini ovuşturarak. "Deneyim başarılı oldu. Küçük kız bu dünyadan gitti – kayboldu."

"Ne yaptın ona?"

"Onu – aaa – başka bir yere gönderdim."

"Ne demek istiyorsun?" diye sordu Digory.

Andrew Dayı oturdu ve "Şey, sana hepsini anlatacağım" dedi. "Hiç ihtiyar Bayan Lefay'dan bahsedildiğini duydun mu?"

"Büyükteyzemiz miydi, neydi..." dedi Digory.

"Tam da öyle değil" dedi Andrew Dayı. "O benim vaftiz annemdi. Orada, duvardaki resim onun resmi."

Digory baktığında başlık takmış yaşlı bir kadının yüzünü gösteren soluk bir fotoğraf gördü. Aynı yüzün fotoğrafını, taşrada kendi evlerindeyken bir kere daha gördüğünü hatırlıyordu şimdi. Kim olduğunu sorduğu annesi bu konuda fazla konuşmak istemiyor gibi görünmüştü. Digory, hiç de güzel bir yüz değil, diye düşünmüştü, fakat kuşkusuz o eski fotoğrafa bakarak gerçeği söylemek çok zordu.

"O bir hata mı yapmıştı, Andrew Dayı?" dedi.

"Şey" dedi Andrew Dayı kıkırdayarak, "neye hata dediğine bağlı bu. İnsanlar o kadar dar kafalı ki. Yaşamının son zamanlarında kesinlikle tuhaf davranıyordu. Akılsızca şeyler yaptı. Onu kapatmalarının nedeni de buydu."

"Tımarhaneye mi demek istiyorsun?"

"Ah, hayır, hayır, hayır" dedi Andrew Dayı şaşırmış bir sesle. "O türden bir şey değil. Sadece hapishane."

"Nasıl!" dedi Digory. "Ne yaptı ki?"

"Ah, zavallı kadın" dedi Andrew Dayı. "Çok akılsızlık etti. Pek çok farklı sebebi vardı. Hepsini anlatmaya gerek yok. Bana karşı daima çok nazikti."

"Fakat söyler misin, bütün bunların Polly ile ne ilgisi var ki? İsterdim ki sen—"

"Her şeyin zamanı var oğlum" dedi Andrew Dayı. "Ölmeden önce ihtiyar Lefay'ı hapisten salıverdiler. Hastalığının son demlerinde ben, kendisini ziyaret etmelerine izin verdiği birkaç kişiden biriydim. Anlayacağın sıradan, cahil insanları sevmiyordu. Ben şahsen severim. Fakat o ve ben aynı türden şeylerle ilgileniyorduk. Ölümünden sadece birkaç gün önce, bana evindeki eski çalışma odasına gitmemi, gizli bir çekmeceyi açmamı ve orada bulacağım küçük bir kutuyu ona getirmemi söylemişti. O kutuya dokunduğum an ellerimin

karıncalanmasından, büyük bir sırrı avuçlarımda tuttuğumu anlamıştım. O kutuyu bana verdi ve öldükten hemen sonra kutuyu açmadan, törenle yakacağıma yemin ettirdi. Ben bu yemini tutmadım."

"Bu yaptığın ahlaksızlık ama" dedi Digory.

"Ahlaksızlık mı?" dedi Andrew Dayı şaşırmış bir ifadeyle. "Haa, anlıyorum. Küçük çocukların yeminlerini tutmaları gerekir demek istiyorsun. Çok doğru, bu, eminim doğru ve düzgün bir kural ve sana öyle yapman öğretildiği için çok memnunum. Fakat şuna kuşku yok ki, küçük çocuklar – ve hizmetçiler – ve kadınlar – ve hatta genelde insanlar için mükemmel olan bu türden kuralların, dâhi öğrencilere, büyük düşünürlere ve bilgelere uygulanmasının beklenemeyeceğini anlamalısın. Hayır, Digory. Benim gibi gizli bilgeliği olan insanlar sıradan zevklerden uzaklaştırıldığı gibi sıradan kurallardan da bağımsız olmalı. Bizimkisi, oğlum, ulu ve yalnızlıkla dolu bir kader."

Bunu söylerken içini çekmişti ve öylesine ciddi, yüce gönüllü ve gizemli görünmüştü ki, bir an için Digory onun gerçekten oldukça iyi şeyler söylediğini düşünmüştü. Fakat sonra, Polly ortadan kaybolmadan az önce, dayısının yüzünde gördüğü çirkin ifadeyi hatırladı ve aniden Andrew Dayı'nın büyük söylevinin asıl amacını fark etti. "Tüm bunlar şu anlama geliyor" de-

di kendi kendine, "istediğini elde edebilmek için her şeyi yapabileceğini düşünüyor."

"Kuşkusuz" diye devam etti Andrew Dayı, "uzun süre kutuyu açmaya cesaret edemedim; müthiş tehlikeli bir şey gizleyebileceğini biliyordum. Çünkü vaftiz annem *çok* olağanüstü biriydi. Bu ülkede, bedeninde peri kanı taşıyan son ölümlülerden biriydi (Onun zamanında iki kişinin daha olduğunu söylemişti. Birisi düşes, diğeri de hizmetçiymiş). Aslında Digory, sen şu anda (büyük bir olasılıkla) vaftiz annesi gerçekten peri olan son insanla konuşuyorsun. İşte! İhtiyar bir adam olduğunda hatırlayacağın bir şey."

"Bahse girerim ki kötü bir periydi" diye düşündü Digory, ve sonra yüksek sesle ekledi, "ama Polly'ye ne oldu?"

"Ne de çok ısrarlısın bu konuda!" dedi Andrew Dayı. "Sanki önemli olan buymuş gibi! İlk işim kuşkusuz ki kutuyu incelemekti. Çok antika bir kutuydu. O zaman bile onun ne Yunan, ne Eski Mısır, ne Babil, ne

Çin, ne de Hitit işi olduğu hakkında yeterli bilgim vardı. O, tüm o toplumlardan daha da eskiydi. Ah – sonunda gerçeği bulduğum gün ne büyük bir gündü. Kutu Atlantis'te yapılmıştı; kayıp ada Atlantis'ten gelmişti. Bu, onun, Avrupa'da kazılarda çıkan taş devri aletlerinden yüzyıllarca daha eski olduğu anlamına geliyordu. Ve onlar gibi kaba ve incelikten yoksun da değildi. Çünkü bir zamanlar Atlantis, sarayları, tapınakları ve eğitimli insanlarıyla harika bir şehirdi."

Sanki Digory'nin bir şey söylemesini bekler gibi bir süre durakladı. Fakat Digory geçen her dakika dayısından daha az hoşlanıyordu ve bundan dolayı bir şey söylemedi.

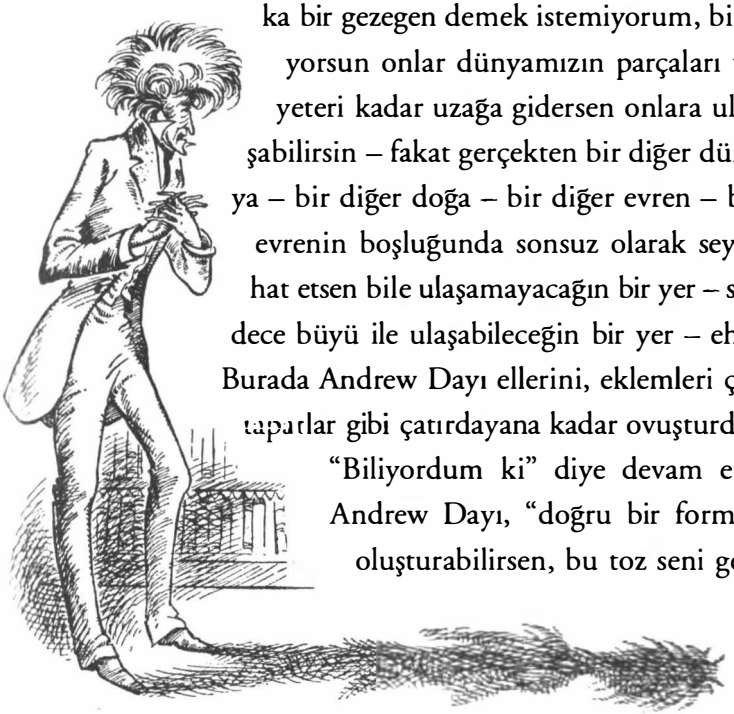
"Bu arada" diye devam etti Andrew Dayı, "büyücülük hakkında bilmem gereken ne varsa (bunları bir çocuğa açıklamak pek uygun olmaz) hepsini öğreniyordum. Bu demekti ki, kutunun içinde ne türden şeyler olduğu hakkında epey fikir edinmiştim. Değişik deneylerle olasılıkları en aza indirmiştim. Bazı – şey, acayip, şeytani insanlarla tanışmak ve hiç de hoş olmayan deneylerden geçmek zorunda kaldım. Saçlarım bundan dolayı beyazladı; insan durduk yerde büyücü olmuyor. Sonunda sağlığım bozuldu. Ancak iyileştim. Ve artık gerçeği *biliyordum.*"

Kimsenin gerçekten duyma olasılığı olmamasına

karşın eğilerek, "Atlantis kutusu, dünyamız henüz oluşurken, başka bir dünyadan getirilmiş bir şey içeriyordu" derken fısıldamıştı.

"Ne?" diye sordu Digory, direnmesine karşın ilgilenmeye başlamıştı.

"Sadece toz" dedi Andrew Dayı. "İnce, kuru toz. Bakmaya bile değmez. Bir ömürlük zahmete değmez, diyebilirsin. Fakat ben bu toza baktığımda (dokunmamaya çok özen gösterdim) ve her tanesinin bir zamanlar başka bir dünyada olduğunu düşündüğümde – başka bir gezegen demek istemiyorum, biliyorsun onlar dünyamızın parçaları ve yeteri kadar uzağa gidersen onlara ulaşabilirsin – fakat gerçekten bir diğer dünya – bir diğer doğa – bir diğer evren – bu evrenin boşluğunda sonsuz olarak seyahat etsen bile ulaşamayacağın bir yer – sadece büyü ile ulaşabileceğin bir yer – eh!" Burada Andrew Dayı ellerini, eklemleri çatapatlar gibi çatırdayana kadar ovuşturdu. "Biliyordum ki" diye devam etti Andrew Dayı, "doğru bir formül oluşturabilirsen, bu toz seni gel-

diği yere götürecekti. Fakat zorluk onu doğru bir bileşime ulaştırmaktı. İlk deneylerim hep başarısızdı. Kobaylarda denedim. Bazıları sadece öldü. Bazıları da küçük bombalar gibi patladı—"

Bir zamanlar bir kobayı olan Digory "Bu yaptığın çok zalimce bir şey" dedi.

"Nasıl da konuyu habire saptırıyorsun!" dedi Andrew Dayı. "O yaratıklar bunun için yetiştirilmişlerdi. Onları kendim satın aldım. Dur bakalım – neredeydim? Ha, tamam. Sonunda yüzükleri yapmayı başardım, sarı yüzükleri. Fakat o zaman da yeni bir zorluk ortaya çıkmıştı. Bir sarı yüzüğün, ona dokunan yaratığı Öbür Taraf'a göndereceğinden tamamıyla emindim artık. Fakat orada ne bulduğunu anlatmak üzere geri getiremezsem bana ne faydası olacaktı ki?"

"Ya onun durumu ne olacak?" dedi Digory. "Geri gelemezse o da kötü bir durumda olacak!"

"Sen her şeye yanlış bir açıdan bakmaya devam edeceksin" dedi Andrew Dayı sabırsız bir ifadeyle. "Bunun büyük bir deney olduğunu anlayamıyor musun? Birini Öbür Taraf'a göndermemin tüm amacı, oranın nasıl bir yer olduğunu öğrenmek istememdir."

"Öyleyse kendin niye gitmedin?"

Digory hiç kimsenin, böylesine basit bir sorudan, dayısı kadar şaşırıp alındığını görmemişti. "Ben ha?

Ben ha?" diye bağırdı. "Bu çocuk deli olmalı! Yaşamının bu döneminde ve sağlığı bu durumda olan bir adamın aniden başka bir evrene savrulmanın şokuna ve tehlikelerine katlanma riskine girmesi? Hayatımda asla bu kadar mantığa aykırı bir şey duymadım! Ne dediğini biliyor musun sen? Bir Başka Dünya'nın ne demek olduğunu düşün – her şeyle karşılaşabilirsin – her şeyle."

"Ve sen Polly'yi oraya gönderdin öyle mi?" dedi Digory. Yanakları öfkeden kıpkırmızı olmuştu şimdi. "Ve dayım olmana karşın yine de söyleyeceğim" diye ekledi, "sen, gitmeye çekindiğin bir yere bir kızı göndermekle korkaklar gibi davrandın."

"Susunuz küçük bey!" dedi Andrew Dayı elini masaya vurarak. "Küçük, pis bir okul çocuğu benimle böyle konuşamaz. Hiç anlamıyorsun. Ben deneyi *yapan* büyük usta, bilgin ve büyücüyüm. Elbette, *üzerinde* deney yapabileceğim şeylere ihtiyacım var. Allah bilir, kullanmadan önce *kobaylardan* da izin almam gerektiğini söyleyeceksin az sonra. Fedakârlık yapmadan hiçbir bilgeliğe ulaşılamaz. Ancak kendimin gitmesi fikri gülünç. Bu, generale sıradan bir asker gibi savaşmasını söylemeye benzer. Varsay ki, ben öldürüldüm, bütün hayatımı verdiğim çalışmalar ne olacak?

"Of, çene yapmayı bırak" dedi Digory. "Polly'yi ge-

ri getirecek misin?"

"Saygısızca sözümü kestiğinde sana söylemek üzereydim ki" dedi Andrew Dayı, "sonunda dönüş yolculuğunu yapmanın bir yolunu buldum. Yeşil yüzükler seni geri getiriyor."

"Fakat Polly'nin yeşil yüzüğü yok ki."

"Hayır" dedi Andrew Dayı zalimce bir gülümsemeyle.

"Öyleyse geri gelemez" diye bağırdı Digory. "Ve bu onu öldürmekle aynı anlama gelir."

"Geri gelebilir" dedi Andrew Dayı, "eğer başka biri sarı bir yüzük takar ve bir tanesi kendisini, diğeri de Polly'yi geri getirmek için iki yeşil yüzük taşıyarak onu aramaya giderse."

Şimdi Digory, yakalandığı tuzağı görmüştü kuşkusuz: Ağzı açık, hiçbir şey söylemeden Andrew Dayı'nın yüzüne baktı. Yanakları iyice solmuştu.

"*Umarım*" dedi Andrew Dayı, şimdi yüksek ve güçlü bir sesle, sanki yeğenine iyi bir nasihat ve de hatırı sayılır bir bahşiş veren mükemmel bir dayı gibi, "umarım, Digory, sen korkağın biri değilsindir. Ailemizden birinin, tehlikedeki bir – ah – bayanın yardımına gidecek kadar onur ve cesaret sahibi olmaması beni üzer."

"Of, kapa çeneni!" dedi Digory. "Sen birazcık onurlu olsaydın, kendin giderdin. Fakat biliyorum ki gitme-

yeceksin. Tamam. Anladığım kadarıyla benim gitmem gerekiyor. Fakat *sen* bir canavarsın. Sanırım tüm bunları planlamıştın, Polly bir şey bilmeden gidecekti ve onun arkasından da ben gidecektim."

"Elbette" dedi Andrew Dayı o nefret uyandıran gülümsemesiyle.

"İyi o zaman. Gideceğim. Fakat önce sana söylemek istediğim bir şey var. Bugüne kadar büyüye inanmazdım. Şimdi gerçek olduğunu görüyorum. Eğer bu doğruysa, sanırım tüm eski peri masalları az ya da çok doğrudur. Ve sen basitçe, masallardaki gibi kötü, zalim bir büyücüsün. Eh, ben bu türden insanların, sonunda yaptıklarının bedelini ödemedikleri bir hikâye okumadım ve bahse girerim ki sen de ödeyeceksin. O zaman hak yerini bulmuş olacak."

Digory'nin söylediği şeylerden Andrew Dayı'ya en fazla dokunanı bu oldu. Andrew Dayı irkildi ve yüzüne öylesine bir korku ifadesi geldi ki, kendisi adeta bir canavar olmasına karşın, neredeyse ona acıyacaktınız. Fakat bir saniye sonra kendini topladı ve zoraki bir gülümsemeyle "Eh olabilir, sanırım senin gibi, kadınların arasında yetiştirilmiş bir çocuğun böyle düşünmesi doğaldır. Kocakarı hikâyesi ha? Benden gelecek tehlikeden kaygılanmana gerek yok Digory. Küçük arkadaşının içinde bulunduğu tehlikelerden endişelensen daha

iyi edersin. Gideli epey oldu. Eğer Öbür Taraf'ta tehlike içindeyse, birazcık geç kalırsan çok yazık olur."

"Sanki senin umrunda" dedi Digory sert bir şekilde. "Çenebazlığın canımı sıkıyor. Ne yapmam gerekiyor?"

"Sen gerçekten duygularını kontrol etmeyi öğrenmek zorundasın oğlum" dedi Andrew Dayı soğuk bir ifadeyle, "aksi takdirde sen de büyüyünce aynı Letty Teyzen gibi olacaksın. Şimdi beni dinle."

Ayağa kalktı, eldivenlerini giydi ve yüzüklerin bulunduğu tepsiye yaklaştı.

"Sadece" dedi, "teninle temas ettikleri zaman etkili oluyorlar. Eldiven giyerek onlara dokunabilirim – işte böyle – ve hiçbir şey olmaz. Eğer yüzüklerden birini cebinde taşırsan hiçbir şey olmaz, fakat kuşkusuz, yanlışlıkla elini cebine sokup ona dokunmamaya dikkat etmelisin. Sarı yüzüğe dokunduğun an bu dünyadan yok olursun. Ve sen Öbür Taraf'ta iken, sanıyorum – bu henüz denenmedi ama sanıyorum ki – yeşil yüzüğe dokunduğun an o dünyadan yok olacaksın ve – umarım – bu dünyada görüneceksin. Şimdi bu iki yüzüğü alıp senin sağ cebine koyacağım. Yeşil yüzüklerin hangi cebinde olduğunu dikkatle hatırla. Bir tane senin, bir tane küçük kız için. Ve şimdi kendin için bir sarı yüzük al. Ben senin yerinde olsaydım, parmağıma takardım. Böylece düşürme riskim azalırdı."

Digory sarı yüzüğe dokunmak üzereyken aniden kendini toparladı.

"Bana bak" dedi. "Annem ne olacak? Diyelim ki benim nerede olduğumu sordu."

"Ne kadar erken gidersen o kadar çabuk dönersin." dedi Andrew Dayı neşeyle.

"Fakat sen gerçekten geri gelip gelemeyeceğimi bilmiyorsun ki."

Andrew Dayı omuzlarını silkti, kapıya yürüdü, anahtarı çevirip kapıyı açtı ve dedi ki:

"Peki öyleyse. Nasıl istersen. Aşağıya in ve yemeğini ye. Bırak küçük kızı vahşi hayvanlar yesin, boğulsun, ya da Öbür Dünya'da açlıktan ölsün, ya da sonsuza kadar orada kaybolsun; eğer tercihin buysa. Benim için fark etmez. Belki çay saatinden önce Bayan Plummer'a gidip, bir yüzük takmaktan korktuğun için kızını bir daha asla göremeyeceğini açıklasan iyi edersin."

"Tanrım" dedi Digory, "suratına bir yumruk yapıştıracak kadar büyük olsaydım keşke!"

Sonra ceketinin düğmelerini ilikledi, derin bir nefes aldı ve yüzüğe uzandı. Ve o zaman, daha sonraları da hep düşündüğü gibi, terbiyesinin başka bir şey yapmasına olanak vermediğini düşündü.

3

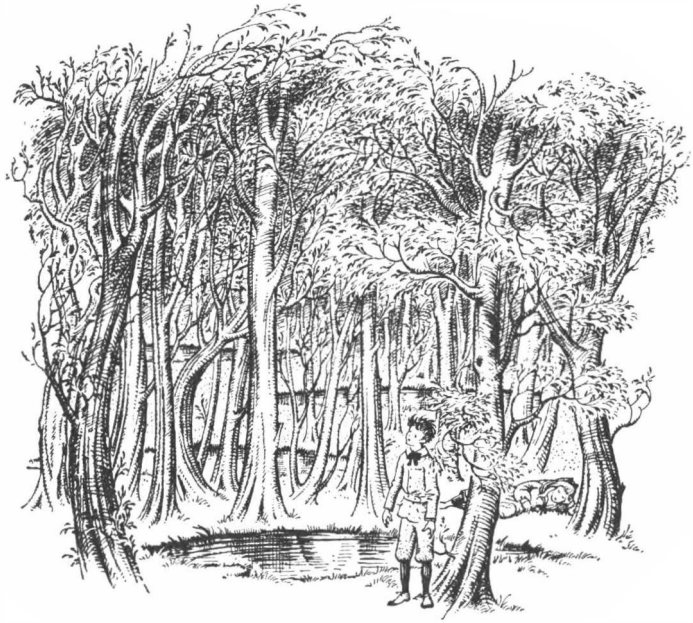
Dünyalar Arasındaki Orman

Andrew Dayı ve çalışma odası aniden yok oldu. Sonra bir an için, her şey birbirine karıştı. Ondan sonra Digory'nin fark ettiği şey, yukarıdan yumuşak, yeşil bir ışığın geldiği ve aşağısının kapkaranlık olduğuydu. Ne herhangi bir şeyin üzerinde dikiliyor, ne oturuyor, ne de yatıyordu. Hiçbir şey ona değmiyor gibiydi. "Suda yüzüyorum sanırım" dedi Digory. "Ya da *sualtındayım*." Bu onu bir saniyeliğine korkuttu, ancak aynı anda hemen yukarıya doğru hareket etmekte olduğunu hissetti. Sonra birden başı sudan dışarı, havaya çıktı ve kendini küçük bir gölün kenarındaki düzgün, çimli alana doğru tırmanırken buldu.

Ayağa kalkarken, sualtından çıkan birinin aksine, ne ıslak olduğunu ne de hava almaya çalıştığını fark etti. Giysileri mükemmel bir şekilde kupkuruydu. Bir or-

manda, – boydan boya üç metreden fazla olmayan – küçük bir gölün kıyısında duruyordu. Ağaçlar o kadar sık ve yapraklıydı ki gökyüzünü hiç göremiyordu. Yaprakların arasından süzülen ışık yemyeşildi; ancak yukarıda çok güçlü bir güneş olmalıydı, çünkü bu yeşil ışık parlak ve sıcaktı. Görünüşe bakılırsa, düşleyebileceğiniz en sessiz ormandı; ne bir kuş, ne bir böcek, ne bir hayvan, ne de rüzgâr vardı. Neredeyse ağaçların büyüdüğünü hissedecektiniz. Çıktığı gölet, çevredeki tek gölet değildi. Düzinelerce başkaları da vardı – gözlerinin görebildiği kadar uzaklıkta, her üç-beş metrede bir küçük bir göl vardı böyle. Ağaçların kökleriyle suyu içtikleri neredeyse hissediliyordu. Bu orman gerçekte canlıydı. Daha sonra Digory orayı anlatmayı denediğinde hep "Bereketli bir yerdi, erikli kek kadar bereketli" diyecekti.

İşin tuhafı, Digory çevresine bakmadan az önce oraya nasıl geldiğini neredeyse unutmuştu. Her neyse, kesin olan şu ki o, ne Polly'yi, ne Andrew Dayı'yı, ne de annesini düşünüyordu. Biraz olsun heyecan ve merak hissetmiyor, korkmuyordu. Eğer birisi "Sen nereden geldin?" diye soracak olsa, "Ben hep buradaydım" derdi. Hissettikleri böyleydi – sanki hep burada yaşamıştı ve hiçbir şey olmamasına karşın asla canı sıkılmıyordu. Çok uzun zaman sonra söylediği gibi "Bir şeylerin olup

bittiği türden bir yer değil. Ağaçlar sürekli büyüyor, hepsi bu."

Digory ormanı uzun süre inceledikten sonra, birkaç metre ötede bir ağacın dibinde bir kızın yatmakta olduğunu fark etti. Gözleri, sanki uykuyla uyanıklık arasındaymış gibi, yarı aralıktı. Kıza bir şey söylemeden uzun süre baktı. Kız sonunda gözlerini açtı, Digory'ye uzun süre bir şey demeden baktı. Sonra rüyadaymış gibi hoşnut bir sesle konuştu.

"Sanırım seni daha önce gördüm" dedi.

"Ben de öyle düşünüyorum" dedi Digory. "Uzun

süreden beri mi buradasın?"

"Oh, hep buradaydım" dedi kız. "En azından – bilmiyorum ama – çok uzun süreden beri."

"Ben de" dedi Digory.

"Yok canım" dedi kız. "Seni, az önce şu göletten çıkarken gördüm."

"Evet, sanırım öyle oldu" dedi Digory şaşkınlıkla. "Unutmuşum."

Ondan sonra uzunca bir süre ikisi de bir şey söylemedi.

"Bana bak" dedi kız daha sonra, "seninle gerçekten daha önce tanışıp tanışmadığımızı merak ediyorum. Aklımda bir şey var – bir tür resim bu kafamdaki – bizim gibi bir oğlanla bir kızın resmi – tamamen değişik bir yerde yaşayıp – değişik şeyler yaptıklarını gösteren bir resim. Belki sadece bir rüyaydı."

"Sanırım ben de aynı rüyayı gördüm" dedi Digory. "Bir erkek çocuk ve komşusu bir kız – ve tavan kirişlerinde yürümeleri üstüne bir şey. Kızın kirli bir yüzü olduğunu hatırlıyorum."

"Karıştırıyorsun sen, benim rüyamda erkeğin yüzü kirliydi."

"Oğlanın yüzünü hatırlayamıyorum" dedi Digory ve sonra ekledi, "Hey! Bu da ne?"

"Ne! Bir kobay" dedi kız. Çimlerde ağır ağır ilerle-

yen şişman bir kobaydı bu. Kobayın belinde bir bant vardı ve bu banta da parlak sarı bir yüzük bağlanmıştı.

"Bak! Bak!" diye bağırdı Digory. "Yüzük! Ve bak! Senin parmağında da var benimkinde de."

Kız şimdi doğruldu ve oturdu, sonunda gerçekten ilgisini çekmişti. Hatırlayabilmek amacıyla birbirlerini dikkatle süzüyorlardı. Ve sonra ikisi de aynı anda bağırdı: "Bay Ketterley", "Andrew Dayı", o anda kim olduklarını anladılar ve tüm hikâyeyi hatırlamaya başladılar. Birkaç dakika en ince ayrıntılara kadar konuştuktan sonra her şeyin doğrusunu hatırladılar. Digory, Andrew Dayı'nın ne kadar canavarca davrandığını anlattı.

"Şimdi ne yapacağız" dedi Polly. "Kobayı da alıp eve mi döneceğiz?"

"Aceleye gerek yok" dedi Digory uzun uzun esneyerek.

"Bence var" dedi Polly. "Burası çok sessiz. Öyle – öylesine rüya gibi bir yer ki. İnsan neredeyse uykuda gibi. Bir an içimiz geçse, yatıp sonsuza kadar uyuyacağız."

"Burası çok güzel" dedi Digory.

"Evet, öyle" dedi Polly. "Fakat geri dönmemiz gerek." Ayağa kalktı ve dikkatle kobaya doğru yürümeye başladı. Fakat sonra fikrini değiştirdi.

"Kobayı burada bıraksak da olur" dedi. "Burada çok mutlu; eve geri götürürsek, dayın ona sadece kötülük edecek."

"Bahse girerim ki yapar" diye cevapladı Digory. "*Bize* nasıl davrandığına bak. Bu arada, eve nasıl döneceğiz acaba?"

"Göle girerek sanırım."

Birlikte gidip göletin kenarında durgun suya bakarak dikildiler. Su, yeşil yapraklı dalların görüntüsüyle doluydu ve bu yüzden çok derinmiş gibi görünüyordu.

"Mayolarımız yok ki" dedi Polly.

"Mayoya ihtiyacımız yok sersem" dedi Digory. "Giysilerimizle gireceğiz. Hatırlamıyor musun, buraya gelirken ıslanmadık."

"Yüzme biliyor musun?"

"Biraz, ya sen?"

"Şey, çok fazla değil."

"Yüzmeye ihtiyacımız olacağını sanmıyorum" dedi Digory. "Biz suya *dalmak* istiyoruz, yüzmek değil."

Her ikisi de suya atlama fikrini pek sevmemişti ancak birbirlerine bir şey söylemediler. El ele tutuştular ve

"Bir – İki – Üç – Atla" deyip atladılar. Fazla miktarda su sıçrattılar ve elbette gözlerini kapatmışlardı. Fakat yeniden gözlerini açtıklarında, hâlâ bu yeşil ormanda el ele durduklarını ve suyun topuklarına ancak eriştiğini fark ettiler. Anlaşılan gölet birkaç santim derinliğindeydi. Yeniden kuru zemine çıktılar.

"Acaba nerede hata yaptık?" dedi Polly korkulu bir sesle. Fakat sizin düşündüğünüz kadar da korkmamıştı, çünkü bu ormanda gerçekten korkmak çok zordu. Burası çok sakin bir yerdi.

"Ah, ben biliyorum" dedi Digory. "Elbette olmazdı. Hâlâ sarı yüzükleri takıyoruz. Yeşil yüzükler insanı geri götürüyor. Yüzükleri değiştirmeliyiz. Cebin var mı? İyi. Sarı yüzüğü sol cebine koy. Bende iki tane yeşil yüzük var. İşte seninki."

Yeşil yüzükleri taktılar ve yeniden göletin yanına gittiler. Fakat yeniden atlamayı denemeden önce Digory uzunca bir "Oooh" çekti.

"N'oluyor?" dedi Polly.

"Az önce aklıma harika bir fikir geldi" dedi Digory. "Bütün bu diğer göletler neyin nesi?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Eğer *bu* gölete atlayarak kendi dünyamıza dönebiliyorsak, ötekilere atlayarak başka dünyalara gidebilir miyiz? Her birinin dibinde bir dünya olduğunu varsa-

yarsak tabii."

"Fakat ben dayının, Öbür Dünya ya da Öbür Taraf dediği yerde, ya da ne diyorsa desin, orada olduğumuzu sanıyordum. Sen demedin mi—"

"Of, Andrew Dayı'ya bakma sen" diye sözünü kesti Digory. "Onun, burası hakkında bir şey bildiğini sanmıyorum. Buraya gelmeye hiç cesareti olmadı ki. Sadece tek bir Öbür Dünya'dan söz etmişti. Düşün ki düzinelerce Öbür Dünya var."

"Yani bu, onlardan sadece biri mi?"

"Hayır, bu ormanın bir dünya olduğuna inanmıyorum. Sanırım burası bir tür ara bölge."

Polly şaşırmış görünüyordu.

"Görmüyor musun?" dedi Digory. "Hayır, dinle beni. Evdeki kiremitlerin altındaki tüneli düşün. Evlerin hiçbirinde bulunmayan bir oda o. Bir bakıma hiçbir evin bir parçası değil. Fakat bir kez tünele girdin mi, tünel boyunca yürüyebilir ve sıra evlerin herhangi birine girebilirsin. Bu orman da onun gibi bir yer olamaz mı? – dünyaların hiçbirinde olmayan bir yer, fakat bir kez girince her yere gidebileceğin bir yer."

"Şey, gidebilsen bile—" diye başladı Polly, ama Digory onu duymazlıktan gelip devam etti.

"Ve kuşkusuz bu her şeyi açıklıyor" dedi. "Buranın bu kadar uykuda ve sessiz olmasının nedeni bu. Bura-

da hiçbir şey olmuyor. Evdeki gibi. Evlerde insanlar konuşurlar, bir şeyler yaparlar, yemek yerler. Ara yerlerde, yani duvarların arkasında, tavanların üstünde, tabanların altında, ya da bizim tünelde hiçbir şey olmaz. Fakat tünelden çıktın mı kendini *herhangi* bir evde bulabilirsin. Sanırım biz buradan her yere gidebiliriz. Çıktığımız suya atlamaya ihtiyacımız yok. En azından şimdilik."

"Dünyalar Arasındaki Orman" dedi Polly sanki rüyadaymışçasına. "Kulağa hoş geliyor."

"Haydi" dedi Digory. "Hangisini deneyelim?"

"Bana bak" dedi Polly, "eski gölet yoluyla geri gidebileceğimizden emin olana kadar yeni birini denemeye asla niyetim yok. Geri gidebileceğimizden emin bile değiliz henüz."

"Evet" dedi Digory, "git de Andrew Dayı'ya yakalan ve biraz olsun eğlenmeden yüzükleri geri alsın. Yok, sağol."

"Hiç olmazsa kendi göletimizde yolun bir yerine kadar geri gidemez miyiz?" dedi Polly. "Sadece olup olmadığını görmek için. Eğer oluyorsa yüzükleri değiştirip, Bay Ketterley'in odasına varmadan önce buraya geri geliriz."

"Yolun *bir yerine* kadar mı?"

"Şey, buraya gelmek zaman almıştı. Tahmin ederim

geri gitmek de biraz zaman alacak."

Digory bunu yapmaya epeyce karşı çıktı ama sonunda razı oldu, çünkü Polly, eskisine geri dönebileceğinden emin olana kadar, kesinlikle yeni dünyalarda araştırma yapmayı reddetmişti. Polly bazı tehlikeler karşısında (örneğin, eşekarıları) en az Digory kadar cesurdu; fakat kimsenin önceden bilmediği şeyleri araştırmakla pek ilgilenmiyordu. Buna karşılık Digory her şeyi bilmek isteyen türden bir insandı, ve büyüyünce, diğer kitaplarımızda karşılaşacağınız ünlü Profesör Kirke olacaktı.

Epeyce tartıştıktan sonra yeşil yüzükleri takıp, ("Yeşil ışık emniyet demektir" dedi Digory, "böylece hangi yüzüğün ne olduğunu hatırlarsın") el ele tutuşarak atlamaya karar verdiler. Fakat Andrew Dayı'nın çalışma odasına, ve hatta kendi dünyalarına girmek üzere olduklarını anlar anlamaz, Polly "Değiştir!" diye bağıracak ve yeşil yüzükleri çıkarıp, sarı olanlarını takacaklardı. Digory, kendisi "Değiştir" diye bağırmak istemişti ama Polly buna razı olmamıştı.

Yeşil yüzükleri taktılar, el ele tutuştular ve bir kere daha "Bir – İki – Üç – Atla!" diye bağırdılar. Her şey o kadar çabuk oldu ki, olanları anlatmak gerçekten çok zor. Öncelikle, karanlık gökyüzünde hareket eden parlak ışıklar gördüler; Digory bunların hep yıldızlar oldu-

ğunu düşünmüştü ve hatta Jüpiter'i yakından – uydusunu görebilecek kadar yakından gördüğüne yemin ediyordu. Fakat neredeyse bir anda altlarında sıra sıra çatılar, bacalar ve Saint Paul'ü gördüler ve Londra'ya bakmakta olduklarını anladılar. Fakat tüm evlerin duvarlarından içerisini görebiliyorlardı. Sonra Andrew Dayı'yı gördüler, belli belirsiz bir gölge gibiydi, ama zaman geçtikçe sanki netlik ayarı yapar gibi belirginleşiyordu. Andrew Dayı tamamıyla gerçek olmadan önce Polly "Değiştir!" diye bağırdı ve yüzükleri değiştirdiler. Bizim dünyamız bir rüya gibi uzaklaştı ve başları suyun üstüne çıkıp kıyıya tırmanana kadar yukarıdaki yeşil ışık giderek koyulaştı. Şimdi, eskisi gibi, parlak, yemyeşil ve sakin orman çevrelemişti onları. Bütün bunlar bir dakika içinde olup bitmişti.

"İşte!" dedi Digory. "Bu çok iyi. Şimdi maceraya gelelim. Bu göletlerin herhangi biri olur. Haydi. Şunu deneyelim."

"Dur!" dedi Polly. "*Bu* göleti işaretlemeyecek miyiz?" Birbirlerine baktılar ve Digory'nin yapmak üzere olduğu korkunç şeyin farkına varınca ikisi de bembeyaz kesildiler. Çünkü ormanda bir sürü gölet vardı ve tüm göletler ve ağaçlar birbirinin aynıydı. Eğer bizim dünyamıza giden göleti işaretlemeden giderlerse, onu yeniden bulma şansları yüzde bir bile olmayacaktı.

Digory, çakısını çıkarıp suyun kenarındaki çimenden uzunca bir parçayı kestiğinde elleri titriyordu. Mis gibi kokan toprak, kızıla çalan kahverengiydi ve yeşilin yanında çok güzel görünüyordu. "İçimizden birinin düşünmesi iyi bir şey" dedi Polly.

"Fazla böbürlenme" dedi Digory. "Haydi gel, diğer göletlerden birinde ne olduğunu görmek istiyorum." Polly ona ters bir cevap verdi. Digory'nin cevabı daha da kötüydü. Tartışmaları ara ara dakikalarca devam etti ancak hepsini buraya yazmak çok sıkıcı olur. Biz onların, sarı yüzüklerini takmış, korkulu yüzleri ve hızla çarpan kalpleriyle o bilinmeyen göletin kenarında dikilip el ele tutuşarak yeniden "Bir – İki – Üç – Atla" dedikleri ana gelelim.

"Cup!" Yine yüzükler işe yaramamıştı. Bu gölet de sadece bir su birikintisi gibi görünüyordu. Başka bir dünyaya gitmek yerine, sadece ayaklarını ikinci kez ıslatmışlardı o sabah (eğer sabah idiyse; çünkü Dünyalar Arasındaki Orman'da zaman hep aynı gibi görünüyordu).

"Aman Allahın belası!" diye bağırdı Digory. "Şimdi nerede hata yaptık? Sarı yüzüklerimizi taktık işte. Dış dünyalara gitmek için sarı yüzükleri takmamızı söylemişti."

Fakat gerçek şuydu ki, Dünyalar Arasındaki Orman

hakkında hiçbir şey bilmeyen Andrew Dayı, yüzükler hakkında da yanlış bilgiye sahipti. Sarı yüzükler "dışarı" gidiş, ve yeşil yüzükler de "geri" geliş için değildi, en azından onun düşündüğü gibi değil. İkisinin de yapıldıkları madde ormandan gelmişti. Sarı yüzüklerin maddesi insanı ormana geri götürme gücüne sahipti; bu madde kendi evine, aradaki yere geri dönmek istiyordu. Fakat yeşil yüzüklerin maddesi kendi evini terk etmek isteyen maddeydi; böylece yeşil yüzük insanı ormandan başka bir dünyaya götürebilirdi. Görüyorsunuz ki Andrew Dayı, gerçekten anlamadığı şeylerle uğraşıyordu; birçok büyücü böyledir. Kuşkusuz Digory gerçeği bu açıklığıyla, epey zaman geçene kadar anlayamamıştı. Fakat sorunu yeniden konuştuklarında, ne olacağını görmek için yeşil yüzüklerini aynı gölette denemeye karar verdiler.

"Sen varsan, ben de varım" dedi Polly. Böyle söylemişti, çünkü içten içe kesinlikle emindi ki her iki yüzük de bu yeni gölette işe yaramayacaktı ve başlarına gelebilecek en kötü şey yeniden ıslanacak olmalarıydı. Digory'nin de aynı şeyi düşünüp düşünmediğinden emin değilim. Her neyse, yeşil yüzüklerini takıp göletin kıyısına gelerek el ele tutuştuklarında, kesinlikle ilk seferinden daha fazla neşeli ve daha az ciddiydiler.

"Bir – İki – Üç – Atla!" dedi Digory. Ve atladılar.

4

Çan ve Çekiç

Bu kez kimsenin büyüden kuşkusu yoktu. Aşağıya doğru hızla giderken önce karanlıktan ve sonra da her şeye yorumlanabilecek birtakım dönen şekiller arasından geçtiler. Ortalık aydınlandı. Sonra aniden ayaklarını sağlam bir zemine bastılar. Az sonra da her şey belirginleşti ve etraflarını görebildiler.

"Ne acayip bir yer" dedi Digory.

"Hiç hoşlanmadım" dedi Polly omuzlarını silkerek.

İlk fark ettikleri şey ışıktı. Ne günışığına, ne elektrik ışığına ne de lamba, mum, ya da daha önce gördükleri herhangi bir ışığa benziyordu. Soluk, epeyce kırmızıya çalan ve hiç de sevimli olmayan bir ışıktı. Çok düzgündü ve hiç titremiyordu. Yüzeyi taş döşeli düzgün bir yerde ayakta duruyorlardı ve çevrelerinde binalar yükselmekteydi. Açık havada; avluya benzer bir yerdeydi-

ler. Gökyüzü inanılmaz derecede karanlıktı – neredeyse simsiyah bir mavilikteydi. Gökyüzüne baktığınızda, gerçekte etrafın aydınlık oluşuna şaşırırdınız.

"Hava çok tuhaf burada" dedi Digory. "Acaba güneş tutulmasına ya da fırtınaya mı denk geldik?"

"Hiç hoşuma gitmiyor" dedi Polly.

İkisi de nedenini bilmeden fısıldaşıyorlardı. El ele tutuşmalarına bir neden olmadığı halde hâlâ birbirlerinin ellerini bırakmamışlardı.

Avlunun etrafındaki duvarlar çok yüksekti. Duvarlarda birçok büyük pencere, karanlıktan başka bir şey görülmeyen camsız pencereler vardı. Aşağıda ise, demiryolu tünellerinin ağızları gibi uykulu, kemerli sütunlar bulunmaktaydı. Hava epeyce soğuktu.

Tüm yapıların taşları kırmızı bir renge bürünmüştü, bunun nedeni o garip ışık olmalıydı. Açıkça her şey çok eskiydi. Avluyu kaplayan kayrak taşların çoğu çatlaktı. Hiçbiri tam yerine oturmamıştı ve sivri kenarları aşınmıştı. Kemerli kapılardan biri yarı beline kadar molozla doluydu. Çocuklar, avlunun her tarafını görmek amacıyla sürekli dönüp duruyorlardı. Bunun bir nedeni de, arkaları dönükken birinin – ya da bir şeyin – o pencerelerden onlara bakmasından korkmalarıydı.

Digory sonunda, "Burada birinin yaşadığını düşünüyor musun?" dedi fısıltıyla.

"Hayır" dedi Polly. "Her şey harap olmuş. Geldiğimizden beri bir ses bile duymadık."

"Sessizce durup dinleyelim azıcık" diye teklif etti Digory. Sessizce dikilip kulak kesildiler ama tüm işittikleri kendi kalp atışlarıydı. Burası da en azından Dünyalar Arasındaki Orman kadar sessizdi. Fakat bu farklı bir sessizlikti. Ormanın sessizliği, derin ve sıcak

(neredeyse ağaçların büyüdüğünü duyabilirdiniz) ve de hayat doluydu; buradaki ise ölü, soğuk ve boş bir sessizlikti. Burada bir şeylerin büyüdüğü düşünülemezdi bile.

"Eve dönelim" dedi Polly.

"Fakat daha bir şey görmedik ki" dedi Digory. "Hazır buradayken etrafa bir göz atsak iyi olur."

"Burada ilginç hiçbir şeyin olmadığına eminim."

"Eğer vardığında korkudan etrafa bir göz bile atmayacaksan, seni başka dünyalara götüren sihirli bir yüzük bulmanın hiçbir anlamı yok ki."

"Korkudan kim söz etti?" dedi Polly, Digory'nin elini bırakarak.

"Ben yalnızca burayı araştırmaya pek hevesli olmadığını düşünmüştüm."

"Senin gideceğin her yere ben de giderim."

"İstediğimiz an burayı terk edebiliriz" dedi Digory. "Yeşil yüzükleri çıkarıp sağ cebimize koyalım. Tüm yapmamız gereken, sarı yüzüklerin sol cebimizde olduğunu hatırlamak. Elini istediğin kadar cebinin yanında tut ama sakın cebine sokma, aksi takdirde sarı yüzüğe dokunup ortadan kaybolursun."

Konuştuklarını uyguladıktan sonra sessizce binanın içine açılan kemerli kapılardan birine yaklaştılar. Eşikte durup içeriye baktıklarında hiç de önceden düşün-

dükleri kadar karanlık olmadığını gördüler. Kapı, boş gibi görünen geniş ve gölgeli bir salona açılıyordu; salonun öbür yanında aralarında kemerlerin bulunduğu sütunlar vardı ve kemerlerin arasından daha önce gördükleri aynı ışık süzülmekteydi. Zeminde çukurların ya da ayaklarının takılacağı engellerin olabileceği korkusuyla, dikkatle yürüyerek öbür tarafa geçtiler. Bu çok uzun bir yürüyüş gibi geldi onlara. Öbür tarafa vardıklarında, kemerlerin arasından geçtiler ve kendilerini daha büyük bir başka avluda buldular.

"Orası pek de güvenli görünmüyor" dedi Polly, sanki her an yıkılmaya hazırmış gibi, duvarların avluya doğru eğildiği bir yeri göstererek. Bir yerde sütunlardan birisi eksikti ve kemerin bir ucu orada, dayanaksız şekilde asılı duruyordu. Burası açıkça, yüzlerce, belki de binlerce yıl önce terk edilmişti.

"Şimdiye kadar dayandıysa biraz daha dayanır sanırım" dedi Digory. "Fakat çok sessiz olmalıyız. Biliyorsun gürültü bazen bazı şeyleri hareketlendirir – Alpler'deki çığlar gibi."

O avludan başka bir kapıya, büyük merdivenlerden yukarıya ve oradan da bu devasa yerde başları dönene kadar, birbirine açılan geniş odalara geçtiler. Arada bir, açık havaya çıkıp bu muazzam sarayın çevresinin nasıl olduğunu göreceklerini sandılar; insanların yaşadığı za-

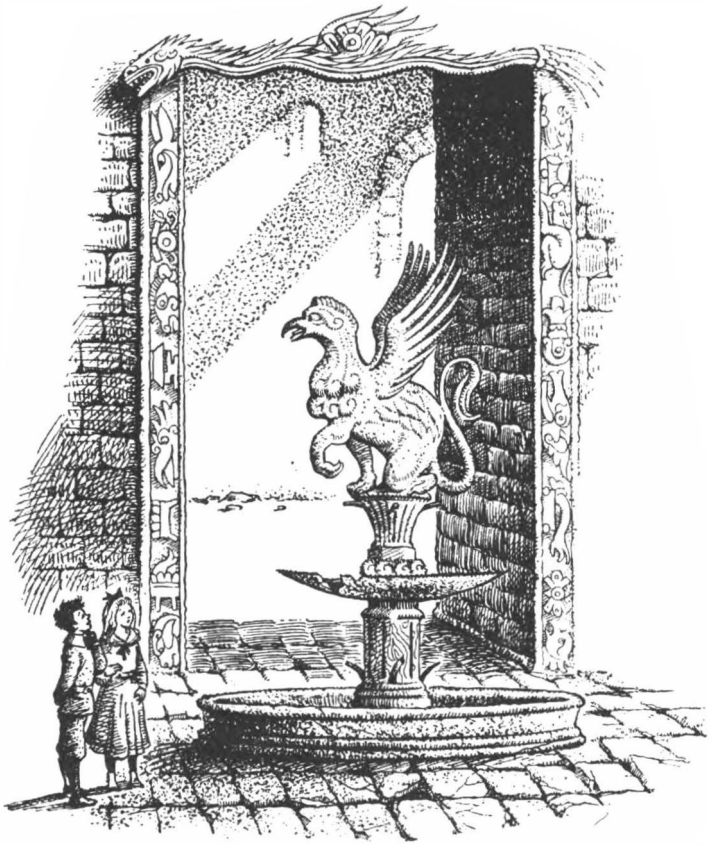
manlarda muhteşem bir yer olmalıydı. Salonlardan birinde bir havuzlu çeşme vardı. Büyük bir taş canavar, kanatları genişçe açılmış ve ağzı aralanmış olarak duruyordu ve ağzının derinliklerinde, bir zamanlar suyun aktığı borunun bir parçası görülmekteydi. Onun altında, suyun biriktiği, ancak şimdi bir kemik kadar kupkuru, genişçe bir havuz vardı. Yerlerde, sütunlara sarılmış ve böylece onların yıkılmasına neden olmuş bir tür sarmaşığın kurumuş dalları vardı; anlaşılan bitki uzun zaman önce ölmüştü. Bir yıkıntıda bulmayı beklediğiniz örümcek, karınca ve benzeri canlılar yoktu. Döşeme taşlarının arasındaki kuru toprakta ne ot ne de yosun vardı.

Buranın o kadar sıkıcı ve tekdüze bir havası vardı ki, altından yapılmış gibi görünen dev metal kapılara geldiklerinde, Digory bile sarı yüzüklerini takıp ara bölgedeki sıcak ve canlı ormana geri dönmeyi düşünüyordu. Kapılardan biri azıcık aralıktı. Ve kuşkusuz bakmak üzere içeriye girdiler. İkisi de irkilip derin birer nefes aldılar; çünkü nihayet burada görmeye değer bir şey vardı.

Bir an için odanın insanlarla – oturan ve kıpırtısız duran yüzlerce insanla dolu olduğunu düşündüler. Tahmin edebileceğiniz gibi, Polly ve Digory de onlara bakarak, uzun bir süre hareketsiz durdular. Başlangıç-

ta, gördükleri şeylerin gerçek insanlar olmadığına karar verdiler; ne hareket ediyorlardı ne de soluk alıp verişleri duyuluyordu. Görebileceğiniz en harika balmumu heykellere benziyorlardı.

Bu kez Polly öne geçti. Bu odada onu Digory'den daha fazla ilgilendiren bir şey vardı; tüm heykeller ışıltılı giysiler taşıyorlardı. Eğer giysilerle biraz ilgileniyor-

sanız, onlara takılıp kalmamak olanaksızdı. Renklerinin parlaklığı bu odaya neşe katmasa da, diğer odaların boşluğu ve tozluluğu yanında, burayı zengin ve asil gösteriyordu. Bu odanın daha çok penceresi vardı ve oldukça da aydınlıktı.

Giysileri tarif etmem çok zor. Bütün heykeller giysiliydi ve başlarında taçlar vardı. Giysiler kırmızı, gümüş grisi, koyu mor ve canlı yeşildi; üzerlerine çiçek resimleri, acayip canavarlar, süslü şekiller iğne oyasıyla işlenmişti. Taçlarında, boyunlarındaki zincirlerde ve iliştirilebilecek her yanlarında, şaşılacak büyüklükte ve parlaklıkta değerli taşlar görülüyordu.

"Giysiler neden bu zamana kadar çürümemiş acaba?" diye sordu Polly.

"Büyü" diye fısıldadı Digory. "Hissetmiyor musun? Bahse girerim ki bu oda büyüyle dolu. İçeriye girdiğimiz an bunu hissetmiştim."

"Bu giysilerin herhangi biri yüzlerce sterline mal olur" dedi Polly.

Ancak Digory, heykellerin yüzleriyle daha fazla ilgileniyordu ve bunlar, gerçekten de görülmeye değerdi. İnsanlar odanın her iki yanında taş koltuklara oturmuşlardı ve odanın ortası boş bırakılmıştı. Burada yürüyebilir ve insanların yüzlerine bakabilirdiniz.

"Sanırım *iyi* insanlardı" dedi Digory.

Polly başıyla onayladı. Görebildikleri tüm yüzler gerçekten iyi insanların yüzüydü. Hem erkek, hem de kadınlar kibar ve bilge görünüşlüydü. Asil bir soydan geldikleri belli oluyordu. Fakat çocuklar, odada birkaç adım ilerledikten sonra biraz farklı yüzlerle karşılaştılar. Bunlar ciddi tavırlı yüzlerdi. Onlara benzeyen canlı insanlarla karşılaşsanız, adımlarınıza dikkat etmeniz gerektiğini hissederdiniz. Odanın ortasına doğru biraz daha ilerlediklerinde kendilerini hiç de hoşlanmadıkla-

rı yüzler arasında buldular. Buradaki yüzler çok güçlü, gururlu ve mutlu, ancak acımasız görünüşlüydüler. Az ilerdekiler daha da acımasız görünüyorlardı. Onun da ilerisindekiler, hâlâ acımasızdılar ancak yüzlerinde mutluluktan eser yoktu. Hatta üzüntülü yüzlerdi bunlar; sanki halkları korkunç şeyler yaşamış, büyük acılara katlanmak zorunda kalmış gibiydiler. En ilginci en

sondaki heykeldi – diğerlerinden çok daha zengince giyinmiş bir kadındı, çok uzun boyluydu (zaten bu odadaki bütün heykeller bizim dünyamızdaki insanlardan daha uzundu) ve soluğunuzu kesecek kadar sert ve gururlu bir görüntüsü vardı. Aynı zamanda çok da güzeldi. Digory tüm yaşamı boyunca bu kadar güzel bir kadın görmediğini söyledi. Polly'nin, onun özellikle güzel olan hiçbir yanını görmediğini söylemesi, nazikçe eklenmelidir burada.

Dediğim gibi bu kadın sonuncu heykeldi fakat odanın kalan bölümü, sanki daha büyük bir heykel koleksiyonu için planlanmış gibi, boş koltuklarla doluydu.

"Keşke tüm bunların ardındaki hikâyeyi bilseydik" dedi Digory. "Haydi geri dönelim ve odanın ortasındaki masaya benzer şeye bir göz atalım."

Odanın ortasındaki şey pek de masaya benzemiyordu. Bu, bir metreden biraz daha yüksek dörtköşe bir sütundu ve üzerinde küçük altın bir çanın asılı olduğu ince bir kemer vardı; onun yanında da çanı çalmak için küçük bir altın çekiç.

"Acaba?.. Acaba?.. Acaba?.." dedi Digory.

"Burada bir şeyler yazıyor galiba" dedi Polly, eğilip sütunun yan yüzeyine bakarak.

"Evet, yazılar var ama okuyamayız ki."

"Okuyamaz mıyız? Belli olmaz" dedi Polly.

İkisi de dikkatle baktılar. Tahmin ettiğiniz gibi, taşa oyulmuş harfler tuhaftı. Ne var ki o anda büyük bir mucize oldu; çocuklar taşa baktıkça, harflerin tuhaflığına karşın, yazılanları anlayabildiklerini fark ettiler. Eğer Digory birkaç dakika önceki sözlerini, yani odanın büyülü olduğunu söylediğini hatırlasaydı, büyünün etkisini göstermeye başladığını tahmin edebilirdi. Fakat bunu düşünemeyecek kadar müthiş bir merak içindeydi. Sütunun üzerinde ne yazdığını öğrenmeyi gittikçe daha çok istiyordu. Kısa bir süre sonra ikisi de bunu öğrendiler. Yazılanlar şöyleydi – şiiri o odada okuduğunuzda bundan daha hoştu, ancak şunun gibi bir şeydi:

Seçimini yap maceracı Yabancı
Tehlikeyi bekle, çal şu çanı
Veya delirene kadar merak et
Olacak şeyleri, eğer çalarsan

"Korkmaya gerek yok!" dedi Polly. "Tehlikeye atılmak istemiyoruz."

"Fakat görmüyor musun, bu hiç de iyi değil!" dedi Digory. "Artık vazgeçemeyiz. Çanı çalmazsak, neler olacağını hep merak edip duracağız. Bunu düşünerek delirmek için eve dönemem ben. Korkmuyorum!"

"Gülünç olma" dedi Polly. "Kim delirir ki bunun yüzünden? Ne olacağı kimin umrunda?"

"Bu noktaya kadar gelen herkesten, sonunda delirene kadar ilerlemesini beklerim ben. İşin büyüsü de burada, görmüyor musun? Büyünün şimdiden beni etkilediğini hissediyorum."

"Ben hiçbir şey hissetmiyorum" diye tersledi Polly. "Ve senin de bir şey hissettiğini sanmıyorum. Sadece öyleymiş gibi davranıyorsun."

"Senin tüm bildiğin bu" dedi Digory. "Bu senin bir kız olmandan kaynaklanıyor. Kızlar bir şey öğrenmek yerine, bir şeyler yapanlar hakkında dedikodu edip saçmalarlar."

"Aynı dayın gibi konuştun" dedi Polly.

"Konumuz bu değil" dedi Digory. "Konuştuğumuz şey—"

"Ne kadar erkekçe!" dedi Polly sesini kalınlaştırarak; sonra gerçek sesiyle aceleyle ekledi, "Benim de yalnızca bir kadın gibi davrandığımı söyleme, bu hiç de komik olmaz."

"Senin gibi bir çocuğa kadın demek aklımın köşesinden bile geçmez" dedi Digory mağrurca.

Şimdi gerçekten çok öfkelenen Polly, "Ah, ben bir çocuğum, ha?" dedi. "Yanında bir çocukla dolaşmaktan daha fazla rahatsız olmana gerek yok. Gidiyorum.

Buradan bıktım. Senden de bıktım – seni canavar, küstah, dik kafalı domuz!"

"Yok canım!" dedi Digory, olduğundan daha da öfkeli bir sesle; çünkü Polly'nin elinin sarı yüzüğe dokunmak üzere cebine doğru gittiğini görmüştü. Bundan sonra yaptığı şeyin hiçbir bahanesi yoktu, yalnızca sonradan (onunla beraber birçok insanın da) çok üzüldüğünü söyleyebilirim. Polly'nin eli cebine girmeden önce, sırtı Polly'nin göğsüne gelecek şekilde onu bileğinden yakaladı. Sonra dirseğiyle onun diğer kolunu iterken hızla eğilip çekici aldı ve altın çana hafifçe vurdu. Sonra da Polly'yi bıraktı. Ayrıldıklarında, nefes nefese birbirlerine bakıyorlardı. Polly, korkudan ya da Digory'nin bileğini kötü bir şekilde acıtmasından değil, çok öfkelendiği için ağlamak üzereydi. Fakat iki saniye sonra, kavgalarını tamamen unutturan bir şeyi düşünmek zorunda kaldılar.

Çana vurulduğu zaman çok kuvvetli olmayan tatlı bir ses çıkmıştı. Fakat giderek azalıp kesileceği yerde, sürüyordu ve sürdükçe de artıyordu. Bir dakika geçmeden, başlangıçtakinden iki kez daha kuvvetliydi. Daha sonra o kadar kuvvetlendi ki, çocuklar konuşmayı deneseler (ama onlar şimdilik bunu düşünmüyorlardı – ağızları açık duruyorlardı) birbirlerini işitemeyeceklerdi. Hâlâ süren bu tek notalık tatlı ses, gerçi korkunç bir

yanı da vardı ama, oda bu sesle titreşene kadar arttı ve ayaklarının altındaki taş zeminin titrediğini hissettiler. Ve sonra, ilkin uzaktan gelen bir tren sesi gibi olan ve sonra da yıkılan bir ağacın yere çarpmasına benzeyen belirsiz, korkunç bir sesle karıştı. En sonunda ani bir gümbürtü ve onları neredeyse yere düşürecek bir sarsıntıyla odanın öte tarafındaki çatının yaklaşık dörtte biri göçtü, etraflarına taşlar düştü ve duvarlar sallandı. Çandan gelen ses durdu. Toz bulutları yere çöktü. Ortalık yeniden sessizliğe büründü.

Çatının göçmesinin nedeninin büyü mü, yoksa çanın dayanılmayacak kadar güçlü sesinin zaten göçmekte olan duvarların dayanamayacağı bir titreşim yaratması mı olduğu hiçbir zaman anlaşılamadı.

"İşte! Umarım tatmin olmuşsundur artık" dedi Polly nefes nefese.

"Neyse ki sona erdi" dedi Digory.

İkisi de bittiğini sanmışlardı ama yaşamlarında hiç bu kadar yanılmamışlardı.

5

Korkunç Söz

Çocuklar, artık ses çıkarmamasına karşın hâlâ titreşen çanın asılı bulunduğu sütunun önünde birbirlerine bakıyorlardı. Aniden odanın sağlam kalan öbür ucundan yumuşak bir ses işittiler. Ne olduğunu anlamak için şimşek gibi o yana döndüler. Giysili heykellerden birisi, Digory'nin çok güzel olduğunu düşündüğü en uzaktaki kadın, koltuğundan kalkıyordu. Ayağa kalktığı an, düşündüklerinden daha da uzun boylu olduğunu gördüler. Sadece tacından ve giysilerinden değil, dudaklarının kavisinden ve gözlerindeki parıltıdan muhteşem bir kraliçe olduğunu hemen anlayabiliyordunuz. Kraliçe odaya göz gezdirdi, yıkıntıları ve çocukları gördü, fakat yüzünden ikisi hakkında ne düşündüğünü, daha doğrusu şaşırıp şaşırmadığını anlamak mümkün değildi. Hızlı ve geniş adımlarla ilerledi.

"Kim uyandırdı beni? Büyüyü kim bozdu?" diye sordu.

"Sanırım ben" dedi Digory.

"Sen!" dedi Kraliçe, beyaz ve zarif elini Digory'nin omzuna koyarak. Digory bu elin bir kıskaç kadar güçlü olduğunu hissedebiliyordu. "Sen ha! Fakat sen sadece bir çocuksun; sıradan bir çocuk. Herkes bir bakışta senin damarlarında bir damla bile soylu ya da hanedan kanı bulunmadığını görebilir. Senin gibi biri bu eve girmeye nasıl cesaret edebilir?"

"Biz başka bir dünyadan geldik, büyüyle" dedi Polly. Kraliçe'nin, Digory gibi kendisini de fark etme-

sinin zamanı geldiğini düşünüyordu.

"Bu doğru mu?" dedi Kraliçe Digory'ye, Polly'nin yüzüne bile bakmayarak.

"Evet doğru" dedi Digory.

Kraliçe, Digory'nin yüzünü daha iyi görebilmek için, diğer eliyle onun çenesini yukarıya doğru kaldırdı. Digory onun yüzüne bakmayı denedi ama bakışlarını aceleyle yere doğru çevirdi. Kraliçe'nin gözlerinde onu çok etkileyen bir şey vardı. Bir dakikadan fazla Digory'nin yüzünü inceledikten sonra elini çenesinden çekti ve:

"Sen büyücü değilsin. Büyücülüğün işareti yok yüzünde. Sen sadece büyücünün hizmetçisi olmalısın. Başkasının büyüsüyle buralara gelmişsin."

"Andrew Dayım" dedi Digory.

O anda, odanın içinden değil ama çok yakın bir yerden, önce bir gürültü, sonra gıcırtı ve sonra da düşen taşların gümbürtüsü duyuldu, tüm zemin sarsıldı.

"Büyük bir tehlike altındayız burada" dedi Kraliçe. "Bütün saray yıkılıyor. Eğer dışarıya çıkmazsak, birkaç dakika sonra hepimiz yıkıntıların altında kalacağız." Sanki saatin kaç olduğunu söylermiş gibi sakince konuşmuştu. "Gelin" dedi iki elini de çocuklara uzatarak. Kraliçe'den hoşlanmayan ve aksiliği üzerinde olan Polly becerebilseydi elini tutmasına izin vermeyecekti.

Ancak Kraliçe o kadar sakin konuşmasına karşın, hareketleri düşüncesi kadar hızlıydı. Polly ne olduğunu anlamadan, sol eli kendisininkinden çok daha büyük ve güçlü bir el tarafından kavranmıştı ve yapabileceği hiçbir şey yoktu.

"Bu çok korkunç bir kadın" diye düşündü Polly. "Küçük bir hareketle kolumu kıracak kadar güçlü. Ve şimdi sol elimi tuttuğu için, sarı yüzüğe erişmem de imkansız. Eğer sağ elimle sol cebime ulaşmaya çalışsam, mutlaka fark eder ve yüzüğe erişmeyi beceremeyebilirim. Ne olursa olsun ona yüzüklerden söz etmemeliyiz. Umarım Digory çenesini tutacak kadar düşüncelidir. Keşke onunla yalnızken biraz konuşabilseydim."

Kraliçe onları heykellerin bulunduğu salondan uzun bir koridora çıkardı, sonra da labirenti andıran birçok avludan, merdivenlerden ve koridorlardan geçtiler. Büyük sarayın, bazen oldukça yakınlarında, parça parça göçtüğünü ardı ardına duyuyorlardı. Bir defasında, büyük bir kemer onlar geçtikten hemen sonra büyük bir gürültüyle çöktü. Kraliçe hızlı yürüyordu – çocuklar adımlarını uydurabilmek için koşuyorlardı – ama hiç de korkmuş görünmüyordu. Digory, "Müthiş cesur. Ve güçlü. Ben işte buna kraliçe derim. Umarım bize buranın hikâyesini anlatır." diye düşünüyordu.

Kraliçe yürürken onlara bazı şeyler anlatıyordu.

"Bu, zindanların kapısı" diyordu, ya da "Şu geçit işkence salonuna açılır" ya da "Şurası, büyükdedemin yedi yüz soyluyu ziyafete davet edip, kadehlerindekini bile bitirmeden öldürttüğü eski ziyafet salonuydu. İsyankâr düşüncelere sahiptiler."

Sonunda şimdiye kadar gördüklerinden daha büyük, muazzam bir salona geldiler. Digory, genişliğinden ve öbür uçtaki kapının büyüklüğünden, nihayet ana girişe gelmekte olduklarını düşündü. Kapı simsiyahtı; ya abanoz ya da bizim dünyamızda bulunmayan bir metalden yapılmıştı. Kaldırılamayacak kadar ağır ve çoğunluğu erişilemeyecek kadar yüksekte olan kol demirleriyle sürmelenmişti. Digory, dışarıya nasıl çıkacaklarını merak ediyordu.

Kraliçe onun elini bıraktı ve dimdik durup kolunu yukarı kaldırdı. Sonra anlayamadıkları (kulağa korkunç gelen) şeyler söyledi ve kapıya bir şey fırlatıyormuş gibi bir hareket yaptı. O kocaman, ağır kapı, sanki ipekten yapılmışçasına bir saniye titreşti ve eşikte sadece bir toz yığınından başka bir şey kalmayacak şekilde ufalandı.

"Vay be!" dedi Digory.

"Senin büyücü üstadın, dayın, benim kadar güçlü mü?" diye sordu Kraliçe, Digory'nin elini yine sıkıca tutarak. "Ama bunu sonra da öğrenirim. Bu arada ne

gördüğünüzü unutmayın. Benim yoluma çıkan şeylerin ve insanların sonu budur."

Kapının bıraktığı boşluktan, şimdiye kadar bu ülkede gördüklerinden çok daha fazla ışık girmekteydi ve Kraliçe onları dışarıya çıkardığında kendilerini açık havada bulmalarına şaşırmadılar. Yüzlerine çarpan rüzgâr soğuktu, ancak biraz küf kokuyordu. Yüksek bir terastan aşağıya bakıyorlardı ve aşağıdaki manzara muhteşemdi.

Ufuk çizgisine yakın bir yerde, bizimkinden çok bü-

yük, kocaman bir güneş vardı. Digory o an, bunun aynı zamanda bizimkinden yaşlı olduğunu da hissetmişti; yaşamının sonundaki bir güneş, o dünyaya yukarıdan bakmaktan bıkmış bir güneş. Güneşin solunda ve yukarısında, iri ve parlak bir tek yıldız vardı. Karanlık gökyüzünde görülebilen iki şey sadece bunlardı ve sönük bir grup oluşturuyorlardı. Ve aşağıda, göz alabildiğine uzanan, içinde hayat belirtisinin görülmediği çok büyük bir şehir vardı. Tüm tapınaklar, kuleler, saraylar, piramitler ve köprüler bu soluk güneşin ışığıyla uzun ve korkunç görünen gölgeler oluşturuyordu. Bir zamanlar şehrin içinden geçen nehir kurumuş ve geriye sadece geniş ve tozlu bir hendek kalmıştı.

"Hiç kimsenin bir daha göremeyeceği şu manzaraya iyi bakın" dedi Kraliçe. "Böyleydi işte Charn; bu muhteşem şehir, Krallar Kralı'nın şehri, dünyanın, belki de bütün dünyaların harikası. Senin dayının buyruğunda bunun gibi bir şehir var mı oğlum?"

"Hayır" dedi Digory. Andrew Dayı'nın buyruğunda hiçbir şehrin olmadığını açıklayacaktı ama Kraliçe devam etti:

"Şimdi sessiz. Fakat her taraf Charn'ın gürültüsüyle doluyken; ayak sesleri, tekerleklerin gıcırtısı, kırbaçların şakırtısı, kölelerin inlemeleri, savaş arabalarının gümbürtüsü ve tapınaklarda çalınan kurban davulları-

nın sesleri ortalığı doldururken, ben yine buradaydım. Her sokaktan savaş naraları yükseldiğinde (kaçınılmaz son yaklaştığında) ve Charn Nehri kıpkırmızı aktığında ben yine buradaydım." Biraz durakladı ve devam etti, "Bir kadın bir anda her şeyi yok etti."

"Kim?" dedi Digory zayıf bir sesle, fakat cevabı şimdiden tahmin edebiliyordu.

"Ben" dedi Kraliçe. "Ben, Jadis, son Kraliçe; Dünya'nın Kraliçesi."

Çocukların ikisi de soğuk rüzgârda titreyerek sessizce ayakta duruyorlardı.

"Kız kardeşimin hatasıydı" dedi Kraliçe. "Beni o zorladı. Tüm güçlerin laneti sonsuza kadar üzerinde olsun! Her an barışmaya hazırdım – evet. Tahtı bana devretseydi yaşamını da bağışlayacaktım. Fakat vermedi. Gururu tüm dünyayı mahvetti. Savaşta bile her iki tarafın da büyü yapmayacağına dair kutsal bir yemin vardı. Fakat o sözünü tutmayınca ben ne yapabilirdim ki? Aptal! Sanki benim onunkinden daha fazla büyü gücüm olduğunu bilmiyormuş gibi! Benim, Korkunç Söz'ün sırrını öğrendiğimi bile biliyordu. Onu – gerçi her zaman zayıf biriydi – kullanmayacağımı mı sandı?

"O da neymiş?" dedi Digory.

"O, sırların sırrıydı" dedi Kraliçe Jadis. "Belli bir rituelle söylendiğinde, söyleyen dışında tüm canlıları yok

eden bu kelimenin varlığı, uzun süreden beri soyumuzun yüce kralları tarafından biliniyordu. Ancak eski krallar güçsüzdü, yufka yürekliydi, yetkilerini kullanmıyorlardı. Onlardan sonra büyük vaatlerle gelenler ise, bu kelimenin ne olduğunu bile merak etmediler. Fakat ben onu gizli bir yerde öğrendim ve öğrenmek için de korkunç bir bedel ödedim. Kız kardeşim beni zorlayana kadar büyüyü kullanmadım. Onu yenebilmek için başka yöntemler kullanarak savaştım. Ordularımın kanını su gibi akıttım—"

"Canavar" diye mırıldandı Polly.

"Son büyük savaş" dedi Kraliçe, "burada, Charn'da üç gün sürdü. Uç gün boyunca şu durduğum yerden aşağıyı seyrettim. Son askerim yere düşene kadar ve isyancıların başındaki lanetli kadın, kız kardeşim, şehirden bu terasa uzanan şu muhteşem merdivenlerin yarısına gelene kadar gücümü kullanmadım. Yüz yüze geleceğimiz ana kadar yaklaşmasını özellikle bekledim. O korkunç, şeytani gözlerini bana çevirdi ve 'Zafer' dedi. 'Evet, zafer' dedim, 'ama senin değil.' Sonra Korkunç Söz'ü söyledim. Az sonra, güneşin altında yaşayan tek canlı bendim."

"Ya insanlar?" diye soludu Digory.

"Ne insanları oğlum?" diye sordu Kraliçe.

"Bütün sıradan insanlar" dedi Polly, "sana hiç zara-

rı dokunmayan insanlar. Kadınlar, çocuklar ve hayvanlar."

"Anlamıyor musunuz?" dedi Kraliçe Digory'ye bakmayı sürdürerek: "Ben Kraliçe'ydim. Onlar benim halkımdı. Benim isteklerimi karşılamaktan başka ne işleri vardı ki?"

"Her zaman olduğu gibi, bu da bir talihsizlik onlar için" dedi Digory.

"Senin sıradan bir çocuk olduğunu unutmuştum. Devlet işlerinden ne anlarsın sen? Sen ya da sıradan insanlar için yanlış olan şeylerin benim gibi büyük bir Kraliçe için yanlış olmadığını öğrenmelisin çocuk. Dünyanın ağırlığı bizim omuzlarımızda. Biz tüm kurallardan bağımsız olmalıyız. Bizimkisi ulu ve yalnızlıkla dolu bir kader."

Digory aniden Andrew Dayı'nın da aynı sözleri söylediğini hatırladı. Fakat Kraliçe Jadis söylediğinde bu sözler, belki de Andrew Dayı iki metre boyunda ve göz kamaştırıcı güzellikte olmadığından, daha da görkemli görünüyordu.

"Sonra ne yaptın?" dedi Digory.

"Ben önceden, atalarımın oturduğu salona güçlü bir büyü yapmıştım. Ve o büyünün gücü, heykeller gibi, yemeğe de ateşe de ihtiyaç olmadan, bin sene geçse bile, birisi gelip çanı çalarak beni uyandırana kadar uyu-

mamı sağlayacaktı."

"Güneşi de böyle yapan o Korkunç Söz müydü?" diye sordu Digory.

"Ne gibi?" dedi Jadis.

"Böylesine büyük, kırmızı ve soğuk."

"O her zaman öyleydi" dedi Jadis. "En azından yüz binlerce yıldır. Sizin dünyanızdaki güneş farklı mı?"

"Evet, daha küçük ve sarı. Ve bundan daha çok sıcaklık veriyor."

Kraliçe uzun uzun gerindi. Digory onun yüzünde, son zamanlarda Andrew Dayı'nın yüzünde de gördüğü aynı açgözlü ifadeyi gördü. "Demek ki" dedi Kraliçe, "sizinki daha genç bir dünya."

Bomboş şehre bir kez daha bakmak için bir an durakladı – eğer şehre yaptığı kötülüklerden pişmansa bile bunu hiç belli etmiyordu – ve dedi ki:

"Gidelim artık. Tüm çağların sonunun geldiği şu anda hava soğuk burada."

"Nereye gideceğiz?" diye sordu ikisi birden.

"Nereye?" diye tekrarladı Jadis şaşırarak. "Sizin dünyanıza tabii ki."

Polly ve Digory şaşkınlıkla birbirlerine baktılar. Polly ilk gördüğü an Kraliçe'den hoşlanmamıştı ve Digory de, hikâyesini dinledikten sonra onunla yeterince zaman harcadığını düşünüyordu. Kraliçe, kimsenin eve

götüreceği cinsten bir kişi değildi. Kaldı ki isteseler bile bunu nasıl yapacaklarını bilmiyorlardı. Yapmak istedikleri tek şey, oradan uzaklaşmaktı. Fakat Polly yüzüğüne erişemiyordu ve Digory de kuşkusuz onsuz gidemiyordu. Digory'nin yüzü kıpkırmızı oldu ve kekeleyerek dedi ki:

"Bi – bi – bizim dünyamız. Oraya gitmek istediğini bil – bilmiyordum."

"Beni götürmek için değilse, neden buraya gönderildiniz ki?" diye sordu Jadis.

"Bizim dünyamızı hiç sevmeyeceğine eminim" dedi Digory. "Onun hoşlanacağı bir yer değil, değil mi Polly? Çok sıkıcı, görülmeye değmez, gerçekten."

"Benim yönetimimde kısa bir sürede görülmeye değer bir yer olacak." diye yanıtladı Kraliçe.

"Oh, ama olamaz. Öyle olmaz. Anlayacağın, sana izin vermezler."

Kraliçe kibirle gülümsedi. "Birçok azametli kral" dedi, "Charn Hanedanı'na karşı dayanabileceğini sandı. Fakat hepsi yenik düştü ve isimleri bile unutuldu. Aptal çocuk! Bir yıl bile geçmeden, benim güzelliğim ve büyülerim sayesinde tüm dünyanızın ayaklarımın altında olmayacağını mı sanıyorsun? Büyülerinizi hazırlayın ve beni derhal oraya götürün."

"Bu çok korkutucu" dedi Digory Polly'ye.

"Belki de sen dayın için korkuyorsun" dedi Jadis. "Beni gerektiği gibi onurlandırırsa tahtını ve yaşamını kurtarabilir. Ben onunla kavga etmeye gitmiyorum. O sizi buraya nasıl göndereceğini bulduysa çok büyük bir büyücü olmalı. Dünyanızın tümünün mü yoksa bir kısmının mı kralı?"

"Hiçbir yerin kralı değil" dedi Digory.

"Yalan söylüyorsun" dedi Kraliçe. "Büyücülük daima soyluların kanında değil midir? Sıradan insanların büyücü olduğunu kim duymuş ki? Sen gerçeği söylesen de söylemesen de ben bilirim. Senin dayın sizin dünyanızın büyük kralı ve büyücüsü. Sanatı sayesinde sihirli bir aynada ya da sihirli bir havuzda yüzümün görüntüsünü gördü ve güzelliğimin aşkıyla, tüm dünyanızın temellerini sarsan güçlü bir büyü yaptı, beni ona götürmeniz ve benim yardımımı istemek için sizi bu dünyalar arasındaki geniş boşluk üzerinden buraya yolladı. Cevap ver bana: Böyle değil miydi?"

"Şey, tam olarak değil" dedi Digory.

"Ne tam olarak değili" diye bağırdı Polly. "Başından sonuna kadar hepsi saçma."

"Alçaklar!" diye bağıran Kraliçe, hiddetle Polly'ye döndü ve saçlarını en çok canını yakacak yer olan tam tepesinden kavradı. Fakat bu yüzden iki çocuğun da ellerini bırakmıştı. "Şimdi" diye bağırdı Digory. Polly de

"Çabuk" diye bağırdı. Sol ellerini ceplerine daldırdılar. Yüzükleri takmaları bile gerekmedi. Onlara dokundukları an, bu kasvetli dünya bütünüyle gözlerinin önünden kaybolmuştu. Hızla yukarıya doğru çıkıyorlardı. Tepelerindeki sıcak ve yeşil ışık gittikçe artıyordu.

6

Andrew Dayı'nın Sıkıntıları Başlıyor

"Bırak! Bırak!" diye çığlık atıyordu Polly.

"Sana dokunmuyorum ki" dedi Digory.

Sonra başları suyun üstüne çıktı. Dünyalar Arasındaki Orman'ın güneşli sessizliği yine her tarafa sinmişti. Az önce terk ettikleri çürümüş ve harap yerden sonra burası her zamankinden daha sıcak, huzurlu ve zengin görünüyordu. Eğer fırsat verilseydi, sanıyorum, yarı uykulu bir şekilde yere uzanarak, kim olduklarını ve nereden geldiklerini yeniden unutup, ağaçların büyüme seslerini dinleyerek kendilerini eğlendirirlerdi. Fakat bu kez onları alabildiğine uyanık tutan bir şey vardı: Kraliçe ya da Cadı (nasıl adlandırmak isterseniz) Polly'nin saçlarına sımsıkı yapışıp onlarla beraber gelmişti. Polly bu nedenle "Bırak!" diye bağırıyordu.

Bu olayla birlikte, yüzükler hakkında Andrew Da-

yı'nın da bilmediği ve doğal olarak Digory'ye söylemediği başka bir şey daha ortaya çıkmıştı. Yüzükleri kullanarak dünyadan dünyaya geçebilmek için onlara dokunmanız ya da takmanız şart değildi; yüzüklere dokunan birine dokunmanız yeterliydi. Sanki bir mıknatıs işlevi görüyorlardı ve herkes bilir ki eğer mıknatısla bir iğneye dokunursanız, o iğneye dokunan başka iğneler de onunla gelirler.

Kraliçe Jadis şimdi ormandaydı ama çok farklı görünüyordu. Rengi öncesine göre çok soluktu; öylesine soluktu ki güzelliğinden eser kalmamıştı. Kamburlaşmıştı ve sanki buranın havası onu boğuyormuşçasına, zorlukla nefes alıyor gibiydi. İki çocuk da artık hiç korkmuyordu.

"Bırak! Bırak saçımı!" dedi Polly. "Bu da ne demek oluyor?"

"Hey! Bırak onun saçını! Hemen!" dedi Digory.

İkisi birden dönerek onunla boğuşmaya başladılar. Kraliçe'den daha kuvvetliydiler ve birkaç saniye içinde Polly'nin saçını bıraktırmayı başardılar. Kraliçe nefes nefese kalıp gerilerken gözlerinde bir dehşet ifadesi görülmekteydi.

"Çabuk, Digory!" dedi Polly. "Yüzükleri değiştir ve eve giden gölete dalalım."

"İmdat! İmdat! Acıyın!" diye zayıf bir sesle bağırdı

Cadı arkalarından, sendeleyerek. "Beni de götürün. Beni bu iğrenç yerde bırakamazsınız. Burası beni öldürür."

"Böyle gerekiyor" dedi Polly. "Senin dünyanda onca insanı öldürmen gerektiği zamanki gibi tıpkı. Çabuk ol Digory."

Yeşil yüzüklerini taktılar, fakat Digory dedi ki: "Hay aksi, ne yapmalı acaba?" Kraliçe'ye acımaktan kendini alamamıştı.

"Of, eşeklik yapma" dedi Polly. "Bire on bahse girerim ki numara yapıyor. Haydi gel." Ve sonra ikisi birden eve götüren gölete daldılar. "İyi ki o işareti koymuşuz" diye düşündü Polly. Fakat atlarlarken, Digory kulaklarını tutan iri ve soğuk parmakları hissetmişti. Dibe daldıkça ve kendi dünyamızın karmaşık şekilleri görünmeye başladıkça, o parmakların kavrayışı da güçleniyordu. Cadı, görüldüğü kadarıyla kuvvetini yeniden kazanıyordu. Digory tekme attı, mücadele etti ama bunlar hiç işe yaramadı. Bir an sonra kendilerini Andrew Dayı'nın çalışma odasında buldular. Andrew Dayı ayakta duruyor, Digory'nin dünyanın ötesinden getirdiği harika yaratığa bakıyordu.

İyice bakması da gerekirdi, çünkü Digory ve Polly de bakıyordu. Cadı'nın, halsizliğinin üstesinden geldiğine hiç kuşku yoktu. Ve onu etraftaki sıradan şeylerle

bizim dünyamızda görmek, doğal olarak herkesin nefesini kesiyordu. Charn'da yeteri kadar korkunçtu; Londra'da ise insanı dehşete düşürüyordu. Her şeyden önce, onun ne kadar iri olduğunu anlamamışlardı. Digory ona baktığında "İnsan değil bu" diye düşünmüştü. Haklı da sayılabilirdi, çünkü bazıları Charn kraliyet ailesinin kanında devlerin kanının da bulunduğunu söylerdi. Fakat onun uzun boyu bile güzelliği, sertliği ve vahşiliğinin yanında hiç kalırdı. Londra'da karşılaşacağınız birçok insandan on kez daha canlı görünüyordu. Andrew Dayı başını eğerek selamlıyor, ellerini ovuşturuyor ve gerçeği söylemek gerekirse, korkmuş görünüyordu. Cadı'nın yanında, ufacık, garip bir yaratık gibi kalmıştı. Fakat buna karşın, Polly'nin sonradan da söylediği gibi, Kraliçe'yle aralarında bir benzerlik, yüz ifadelerinde bir aynılık vardı. Bu, bütün kötü büyücülerin sahip olduğu, Jadis'in Digory'nin yüzünde bulamadığını söylediği ifadeydi. Onları bir arada görmenin bir iyi tarafı da, insan nasıl bir boğayı gördükten sonra inekten ya da bir çıngıraklı yılanı gördükten sonra solucandan korkmazsa, artık bir daha asla Andrew Dayı'dan korkmayacak olmalarıydı.

"Pöh!" dedi Digory kendi kendine düşünürken, "Dayım, bir büyücü mü? Pek sayılmaz. Gerçek büyücü Kraliçe."

Andrew Dayı ellerini ovuşturarak, eğilip selam vermeye devam ediyordu. Nazikçe bir şeyler söylemeye çalışıyordu ancak ağzı o kadar kuruydu ki, konuşamıyordu. Yüzüklerle yaptığı "deney" dediği şey, umduğundan fazla başarılı olmaya başlamıştı. Yıllardır büyü ile uğraşmasına karşın, riski hep (herkesin yapacağı gibi) başkalarının üstüne yıkmıştı. Fakat böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı.

Sonra Jadis konuşmaya başladı; sesi yüksek değildi, ama sesinde tüm odayı titreten bir şey vardı.

"Beni bu dünyaya çağıran büyücü nerede?"

"Eh – eh – bayan" diye arada soluklanarak konuştu Andrew Dayı, "Şeref verdiniz – çok memnun oldum – hiç beklemediğim bir ziyaret – sadece, hazırlık yapabilme olanağım olsaydı eğer – ben – ben—"

"Büyücü nerede, aptal?" dedi Jadis.

"Ben – benim bayan. Umarım bu yaramaz çocukların izin almadan yaptıklarını sandığım – şey – şeyleri bağışlarsınız. İnanın ki, bir kasıt yoktu—"

"Sen?" dedi Jadis daha da korkunç bir sesle. Sonra, bir adımda odanın öbür tarafına geçti, Andrew Dayı'nın kır saçlarını avuçlayıp kavradı ve yüzü kendi yüzüne bakacak şekilde başını geriye doğru çekti. Sonra, Charn sarayında Digory'nin yüzünü incelediği gibi,

onun yüzünü de inceledi. Andrew Dayı, tüm bu süre boyunca gözlerini kırpıştırıyor ve heyecanla dudaklarını yalıyordu. Sonunda Cadı onu bırakınca sendeleyerek duvarın yanına yığıldı. "Anlaşılıyor" dedi küçümseyerek, "sen – bir çeşit – büyücüsün. Ayağa kalk, köpek, kendin gibilerle konuşuyormuş gibi sere serpe uzanma orada. Nasıl öğrendin büyücülüğü? Yemin ederim ki sende soylu kanı yok."

"Şey – eh – tam anlamıyla değil belki" diye kekeledi Andrew Dayı. "Kesinlikle soylu değiliz bayan. Bununla beraber, Ketterley'ler eski bir ailedir. Eski bir Dorsetshire ailesi, bayan."

"Dur bakalım" dedi Cadı. "Senin ne olduğunu biliyorum. Sen kitaplara ve kurallara uyarak çalışan küçük, gezgin bir büyücüsün. Senin ne kanında ne de kalbinde gerçek büyücülük var. Senin gibileri, benim dünyamda bin yıl önce yok edildiler. Fakat burada ben, uşağım olmana izin vereceğim."

"Size hizmet etmekten ze – zevk duyarım – mutluluk duyarım, emin olun."

"Kes sesini! Çok fazla konuşuyorsun. İlk görevin şu. Görüyorum ki büyük bir şehirdeyiz. Hemen bana bir at arabası ya da uçan halı ya da iyi eğitilmiş bir ejderha ya da sizin ülkenizde soylular ne kullanıyorsa ondan bul. Sonra da beni giysiler, mücevherler ve şanıma ya-

kışır köleler alabileceğim yerlere götür. Yarın dünyanın fethine başlayacağım."

"Ben – ben – hemen gidip bir araba çağırayım" dedi Andrew Dayı nefes nefese.

"Dur!" dedi Cadı, tam kapıya ulaşmak üzereyken. "Sakın beni aldatmayı düşünme. Gözlerim duvarların arkasını ve insanların beyinlerinin içini görür. Nereye gidersen git gözlerim üzerinde olacak. İtaatsizlik ettiğin anda sana öyle bir büyü yaparım ki üzerine oturduğun her şeyi kızgın bir ütü gibi hissedersin ve ne zaman uzansan ayaklarının ucunda buz kalıpları olur. Şimdi gıt."

Yaşlı adam, kuyruğunu bacaklarının arasına kıstırmış bir köpek gibi dışarıya çıktı.

Çocuklar şimdi, Jadis'in ormanda olanlar hakkında bir şey söyleyeceğinden korkuyorlardı. Ancak, Cadı o anda, sonradan da bunun hiç sözünü etmedi. Sanırım (Digory de aynı şeyi düşünüyordu) onun aklı o sakin yeri hatırlayamayacak cinsten bir akıldı ve onu ne kadar sık oraya götürürseniz götürün, ve ne kadar uzun süre orada bırakırsanız bırakın, yine

de hiçbir şey hatırlayamayacaktı. Şimdi çocuklarla odada yalnız kaldığı halde, onları hiç fark etmemiş görünüyordu ve bu da ondan beklenirdi. Charn'da son ana kadar Polly'yi hiç fark etmemişti, çünkü kullanmak istediği kişi Digory idi. Şimdi de Andrew Dayı vardı ve o, Digory'yi bile fark etmiyordu. Sanırım cadıların birçoğu böyledir. Kullanamayacakları şeylerle ya da insanlarla pek ilgilenmezler; aşırı derecede pratiktirler.

Odaya iki dakika kadar sessizlik çökmüştü. Fakat Jadis'in ayağını zeminde tıkırdatmasından, sabırsızlanmaya başladığını anlayabilirdiniz. Az sonra sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi "Yaşlı aptal ne yapıyor? Bir kırbaç getirmeliydim yanımda" dedi. Ve çocukların yüzüne bile bakmadan, Andrew Dayı'yı takip etmek üzere, gururla odadan dışarıya çıktı.

"Oh be!" dedi Polly, rahatladığını belirten uzun bir nefes koyuvererek. "Şimdi eve gitmem gerek. Çok geç oldu. Başım derde girecek."

"Şey... ilk fırsatta geri gel." dedi Digory. "Onun burada olması çok korkunç. Bir plan yapmamız gerekiyor."

"Onu dayın bilir artık" dedi Polly. "İşe büyücülüğü karıştıran oydu."

"Fark etmez ki, geri geleceksin değil mi? Beni bu belanın içinde yapayalnız bırakamazsın."

"Eve tünelden gideceğim" dedi Polly soğuk bir tavırla. "En kısa yol orası. Ve sen geri gelmemi istiyorsan, özür dilemen gerekmiyor mu?"

"Özür dilemek mi?" dedi hayretle Digory. "Yani şimdi bu da kızlara özgü bir şey değilse! Ne yaptım ki?"

"Ah, hiçbir şey yapmadın elbette" dedi Polly alay ederek. "Sadece, balmumu heykellerle dolu odada, bayağı bir kabadayı gibi neredeyse bileğimi kırıyordun. Sadece, bir aptal gibi çekiçle çanı çaldın. Sadece, ormanda geriye döndün ve böylece Cadı, biz suya dalmadan önce sana tutunma olanağını buldu. Hepsi bu."

"Ah" dedi Digory çok şaşırarak. "Şey, tamam, özür diliyorum. Heykel odasında olanlar için gerçekten çok üzgünüm. İşte; özür dilediğimi söyledim. Sen de nazik ol ve geri gel. Eğer gelmezsen çok güç durumda kalacağım."

"Sana bir şey olacağını sanmıyorum. Yatağında buz bulup kızgın sandalyelere oturacak olan Bay Ketterley değil mi?"

"Korkum bu değil" dedi Digory. "Beni rahatsız eden yanı annem. Düşün ki o yaratık odasına girdi; korkudan ölebilir."

"Evet, anlıyorum" dedi Polly oldukça değişik bir sesle. "Tamam. Barıştık. Geri geleceğim – gelebilirsem eğer. Ama şimdi gitmem gerek." Sonra küçük kapıyı

geçerek tünele girdi. Birkaç saat önce heyecan verici ve macera dolu görünen kirişlerin arasındaki bu karanlık yer, şimdi gayet evcil ve zararsız görünüyordu.

Şimdi Andrew Dayı'ya geri dönelim. Tavanarası merdivenlerinden sendeleyerek aşağı inerken zavallı yaşlı kalbi küt küt atıyordu ve mendiliyle alnını kurulayıp duruyordu. Hemen alt kattaki yatak odasına ulaştığında, kapıyı kilitledi ve ilk yaptığı şey, gardırobun Letty Teyze'nin asla bulamayacağı bir yerinde sakladığı şişe ve şarap bardağını aramak oldu. Sert ve yetişkinlere özgü içkiyi bardağa doldurdu ve bir yudumda hepsini içti. Sonra derin derin soludu.

"Vay be" dedi kendi kendine. "Hayatım boyunca kendimi böyle kötü hissetmedim. Ne kadar da sinir bozucu!"

Bir bardak daha doldurdu ve onu da içti; sonra giysilerini değiştirmeye başladı. Siz hiç böyle giysi görmemişsinizdir fakat ben hatırlıyorum. Başını daima dik tutmasını sağlayan parlak, yüksek ve sert bir cins yakalık taktı. Desenli beyaz bir yelek giydi ve yeleğinin bir yanından öbür yanına doğru uzanan altın saatinin zincirini düzeltti. Düğünler ve cenazeler için sakladığı en iyi redingotunu giydi. En iyi silindir şapkasını çıkarıp fırçaladı. Tuvalet masasının üzerinde (Letty Teyze tarafından konulmuş) bir çiçek vazosu vardı; oradan bir çi-

çek aldı ve ceketine iliştirdi. Sol taraftaki küçük çekmeceden temiz bir mendil (bugün satın alamayacağınız kadar güzel) aldı ve üzerine birkaç damla parfüm damlattı. Siyah ipek bağcığı olan gözlüklerini taktı ve kendini aynada inceledi.

Biliyorsunuz, çocukların saçmalıkları bir çeşit, büyüklerinkiyse bir başka çeşittir. Şu anda Andrew Dayı yetişkinlere has bir şekilde saçmalamaya başlamıştı. Şimdi odada olmayan Cadı'dan nasıl korktuğunu çabucak unutmuş, artık onun harika güzelliğini düşünmekteydi. "Mükemmel bir kadın bayım, mükemmel bir kadın. Muhteşem bir yaratık." diyordu kendi kendine. Nasıl olduysa olmuş, bu "muhteşem yaratığı" getirenlerin çocuklar olduğunu unutmayı da becermişti: Onu bilinmeyen dünyalardan kendi büyüsüyle getirdiğine inanıyordu.

"Oğlum Andrew" dedi kendi kendine aynaya bakarken, "sen yaşına göre gerçekten çok dinç birisin. Mükemmel görünüyorsun."

Gördüğünüz gibi yaşlı aptal, sahiden Cadı'nın kendisine âşık olacağını düşünmeye başlamıştı. Kuşkusuz bunda en iyi giysilerini giyip iki kadeh de içmiş olmasının payı vardı. Fakat o, yine de bir tavuskuşu kadar kibirliydi, bu nedenle büyücü olmuştu zaten.

Kapının kilidini açıp aşağıya indi. Hizmetçiyi bir

fayton çağırması için dışarıya gönderdi (o günlerde herkesin birçok hizmetçisi vardı) ve misafir odasına baktı. Beklediği gibi, Letty Teyze oradaydı. Bir şilteyi onarmakla meşguldü. Şilte, pencerenin dibinde yerdeydi ve Letty Teyze onun üzerine diz çökmüştü.

"Ee, Letty'cim, canım" dedi Andrew Dayı, "benim – ee – dışarı çıkmam gerekiyor. Bana beş sterlin kadar borç versene, iyi bir bayen için gerekli de." (Bayan yerine bayen diyordu.)

Letty Teyze işinden başını kaldırmadan sert ve sakin bir sesle: "Olmaz, sevgili Andrew" dedi. "Sana borç para *vermeyeceğimi* kaç kere söyledim."

"Simdi lütfen dert çıkarma sevgili bayen" dedi Andrew Dayı. "Bu çok önemli. Eğer vermezsen beni sıkıntılı ve münasebetsiz bir duruma sokacaksın."

"Andrew" dedi Letty Teyze gözlerini kardeşinin yüzüne dikerek, "Benden para istemeye utanıp utanmadığını merak ediyorum."

Bu sözlerin arkasında, büyüklere özgü uzun ve sıkıcı bir hikâye vardı. Sizin tüm bilmeniz gereken şey, Andrew Dayı'nın, "Letty'nin işlerini yönetmek" amacıyla buraya geldiği, ancak hiçbir iş yapmadan, puro ve kanyakla hesapları kabartıp (bu hesapları hep Letty Teyze ödüyordu) onu otuz yıl öncesine göre daha da yoksullaştırdığıydı.

"Sevgili bayen" dedi Andrew Dayı, "anlamıyorsun. Bugün hesapta olmayan harcamalar yapmam gerekecek. Birini azıcık eğlendirmem gerekiyor. Haydi şimdi, beni yorma."

"Söyle bakalım, sen kimi eğlendireceksin Andrew?" diye sordu Letty Teyze.

"A – az önce çok özel bir ziyaretçi geldi."

"Özel mi? Palavra!" dedi Letty Teyze. "Bir saattir zili kimse çalmadı."

O anda kapı birden ardına kadar açıldı. Letty Teyze dönüp baktı ve kapının eşiğinde gözleri parlayan, kollarını açıkta bırakan muhteşem giysileriyle, kocaman bir kadının dikildiğini gördü. Bu, Cadı'ydı.

7

Ön Kapıda Olanlar

"Köle, arabayı daha ne kadar bekleyeceğim?" diye gürledi Cadı. Andrew Dayı korkuyla geriledi. Şimdi Cadı yanında olduğu için, kendine aynada bakarken aklından geçen.bütün o gülünç düşünceleri unutmuştu. Fakat Letty Teyze hemen doğrulup odanın ortasına geldi.

"Bu genç insanın kim olduğunu sorabilir miyim Andrew?" dedi buz gibi bir sesle.

"Mükemmel biri – ç..çok önemli bir y..yabancı" diye kekeledi.

"Palavra!" dedi Letty Teyze ve sonra Cadı'ya dönerek, "Derhal evimi terk et, utanmaz aşifte, yoksa polis çağıracağım." Kolsuz giysisine bakarak Cadı'nın sirkte çalışan biri olduğunu sanmıştı.

"Bu kadın da kim?" dedi Jadis. "Seni mahvetmeden

dizlerinin üstüne çök, köle."

"Lütfen bu evde ağır sözler etme genç bayan" dedi Letty Teyze.

Kraliçe'nin boyu o an daha da uzamış gibi geldi Andrew Dayı'ya. Gözleri ateş saçıyordu. Kolunu aynı Charn'daki gibi uzatarak, oradaki sarayın kapılarını tuzla buz eden o Korkunç Söz'ü söyledi. Fakat hiçbir şey olmadı, yalnızca Letty Teyze o sözcüklerin sıradan Ingilizce sözler olduğunu düşünerek dedi ki:

"Düşündüğüm gibi. Bu kadın sarhoş. Sarhoş. Doğru dürüst konuşamıyor bile."

İnsanları toza çevirme gücünün, bizim dünyamızda geçerli olmadığını anladığı o an, Cadı için kâbus olmalıydı. Fakat bir saniye için bile soğukkanlılığını kaybetmedi. Hayal kırıklığını düşünmeksizin ileri atıldı, Letty Teyze'yi boynundan ve dizlerinden kavradı, sanki bir oyuncaktan daha hafifmiş gibi başının üzerine kaldırdı ve odanın öbür yanına fırlattı. Letty Teyze hâlâ havadayken, hizmetçi (çok heyecanlı bir sabah geçirmekteydi) kapıdan başını uzatarak, "Arabanız geldi efendim" dedi.

Cadı, "Düş önüme, köle" dedi Andrew Dayı'ya. Andrew Dayı "Kabul edilemez bir şiddet – gerçekten protesto etmeliyim" gibi bir şeyler mırıldanıyordu, fakat Jadis'in bir bakışıyla sesini kesti. Odadan ve sonra

da evden dışarı çıktılar. Sokak kapısı arkalarından kapanırken Digory merdivenlerden aşağı koşarak indi.

"Eyvah" dedi. "Cadı Londra'da başıboş ve Andrew Dayı'yla beraber. Şimdi neler olacağını çok merak ediyorum."

"Oh, Digory efendi" dedi gerçekten olağanüstü bir gün geçirmekte olan hizmetçi, "sanırım Bayan Ketterley kötü durumda." Bunun üzerine ikisi de ne olduğunu görmek için oturma odasına koştular.

Eğer Letty Teyze tahta zemine ve hatta halının üzerine düşseydi sanırım bütün kemikleri kırılırdı, fakat büyük bir şansla şiltenin üzerine düşmüştü. Letty Teyze yaşlı ve dayanıklı bir kadındı, tüm teyzeler böyleydi o günlerde. Burnuna biraz tuzlu su çekip birkaç dakika oturduktan sonra, bir-iki morluktan başka hiçbir sorununun olmadığını söyledi. Az sonra da duruma hâkim olmaya başlamıştı.

"Sarah" dedi, daha önce hiç böyle bir gün geçirmemiş hizmetçiye, "hemen polise git ve ortalıkta tehlikeli bir delinin dolaştığını söyle. Bayan Kirke'ün öğle yemeğini ben götürürüm." Bayan Kirke, kuşkusuz, Digory'nin annesiydi.

Annesinin yemeğini verdikten sonra, Digory ve Letty Teyze kendi yemeklerini yediler. Bundan sonra Digory ciddi ciddi düşünmeye başladı.

"Sorun, Cadı'yı mümkün olduğunca çabuk kendi dünyasına geri göndermek, ya da en azından bizim dünyamızdan uzaklaştırmak. Ne olursa olsun, evde kızıp köpürmesine izin verilmemeli. Annem onu görmemeli. Ve mümkünse, Londra'da başıboş dolaşması engellenmeli." Cadı, Letty Teyze'yi yok etmeyi denediği zaman Digory odada değildi, fakat Charn'da onun kapıları yok ettiğini görmüştü: Onun korkunç gücünü ve dünyamızı fethetmek istediğini biliyordu ama bizim dünyamıza gelince gücünü kaybettiğini bilmiyordu. Anlayabildiği kadarıyla şu anda Cadı, Buckingham Sarayı'nı ya da parlamento binalarını toza dönüştürüyor olabilirdi ve mutlaka pek çok sayıda polis şimdiden küçük toz yığınları haline gelmişti. Yapabileceği hiçbir şey yok gibi görünüyordu. "Fakat yüzükler mıknatıs gibi" diye düşündü Digory. "Eğer ona dokunurken sarı yüzüğü takabilirsem, ikimiz de Dünyalar Arasındaki Orman'a gideriz. Acaba orada yeniden güçsüzleşir mi? Bu, o yerin ona yaptığı bir şey miydi, yoksa kendi dünyasından uzaklaştırılmasının şoku muydu? Sanırım bu riski göze almam gerekiyor. Ancak o canavarı nasıl bulacağım ki? Nereye gideceğimi söylemezsem Letty Teyze'nin dışarı çıkmama izin vereceğini sanmıyorum. Onu nerede arayacağım hakkında da en ufak bir fikrim yok. Bütün Londra'da arasam, otobüs, tramvay için bir

sürü paraya ihtiyacım olacak. Oysa benim iki peniden fazla param yok. Acaba Andrew Dayı hâlâ onunla beraber mi?"

Sonunda yapabileceği tek şeyin Andrew Dayı ile Cadı'nın geri döneceğini umarak beklemek olduğuna karar verdi. Eğer gelirlerse, dışarıya koşup Cadı'nın eve girmesine fırsat vermeden ona dokunarak yüzüğü takması gerekiyordu. Bu, bir kedinin fare deliğini gözetlemesi gibi, ön kapıyı gözetlemesi anlamına geliyordu, yerini bir an bile terk etmemeliydi. Bunun üzerine yemek odasına gitti ve deyiş yerindeyse "yüzünü cama yapıştırdı". Bu pencere, ön kapıya çıkan merdivenleri ve caddenin her iki yanını da görebileceğiniz ve böylece sizden habersiz kimsenin ön kapıya ulaşamayacağı cumba penceresiydi. "Polly ne yapıyor acaba?" diye merak etti Digory.

Yavaş geçen o ilk yarım saat boyunca bunun üstünde epey düşündü. Fakat sizin merak etmenize gerek yok, çünkü ben size anlatacağım. Polly, ayakkabıları ve çorapları ıslak olarak eve döndüğünde, akşam yemeğine çok geç kalmıştı. Nerede olduğunu ve neler yaptığını sorduklarında Digory Kirke ile beraber olduğunu söyledi. Israrla sorguladıklarında ayaklarını su dolu bir havuzda ıslattığını ve havuzun da bir ormanda olduğunu söyledi. Ormanın nerede olduğunu sorduklarında

bilmediğini söyledi. Parklardan birinde olup olmadığını sorduklarında ise, gerçeğe yakın olarak, oranın bir çeşit park olabileceğini söyledi. Polly'nin annesi bütün bunlardan, onun kimseye söylemeden Londra'nın bilmediği bir kesimine gittiği, yabancı bir parka gidip göletlere girerek eğlendiği sonucunu çıkarmıştı. Sonunda, çok yaramaz olduğu ve bir daha aynı şeyi yaparsa "o Kirke denen oğlanla" oynamasına bir daha izin verilmeyeceği söylendi. Sonra yemeğin en güzel kısımlarından yoksun bırakıldı ve tam iki saatliğine yatağa gönderildi. O günlerde herkesin başına sık sık gelen bir şeydi bu.

Digory yemek odasının penceresinden dışarı bakarken, Polly yatağında yatıyordu ve her ikisi de zamanın ne kadar yavaş geçmekte olduğunu düşünüyorlardı. Ben şahsen, Polly'nin yerinde olmayı yeğlerdim. O yalnızca iki saatin geçmesini bekleyecekti fakat Digory üçbeş dakikada bir, bir taksinin ya da fırıncının arabasının ya da kasabın oğlunun köşeden döndüğünü görüp "İşte, Cadı geliyor" diye düşünüyordu ve sonra da yanıldığını anlıyordu. Sanki hiç bitmeyecekmiş gibi görünen bu tetikte bekleme anları arasındaki sürede saatlerin tıkırtısı duyuluyor ve büyük bir sinek – ulaşılması mümkün olmayacak kadar yüksekte – camda vızıldayıp duruyordu. Öğleden sonraları sakin, cansız ve sü-

rekli koyun eti kokan o evlerden biriydi burası.

Onun bu uzun bekleyişi ve gözcülüğü sırasında geçen küçük bir olayı size anlatmam gerekiyor, çünkü daha sonra bu yüzden çok önemli bir şey oldu. Bir kadın Digory'nin annesine üzüm getirmişti. O sırada yemek odasının kapısı açık olduğundan, Digory, kadınla Letty Teyze'nin koridorda konuştuklarını duyabiliyordu.

"Ne güzel üzümler!" diyordu Letty Teyze. "Eminim ona bir şey iyi gelecekse, o da bu üzümlerdir. Fakat zavallı, sevgili küçük Mabel! Korkarım ki iyileşmek için, gençlik ülkesinin meyvesine ihtiyacı var. Artık *bu* dünyadaki hiçbir şeyin ona pek yararı dokunmaz." Sonra ikisi de seslerini alçalttılar ve işitemediği bir sürü şey söylediler.

Eğer gençlik ülkesi hakkındaki sözleri birkaç gün önce işitmiş olsaydı, Letty Teyze'nin, büyüklerin yaptığı gibi, özel bir şey kastetmeden konuştuğunu düşünecek ve bu onu pek ilgilendirmeyecekti. Az kalsın şimdi de öyle düşünecekti. Fakat aniden beyninde bir şimşek çaktı, (Letty Teyze bilmese bile) gerçekten başka dünyalar vardı ve onlardan birini ziyaret etmişti. Bunun gibi, belki bir yerlerde gerçek bir gençlik ülkesi vardı. Neden olmasın? Başka bir dünyada annesini gerçekten iyi edecek bir meyve bulunabilirdi. Ve – şey – hani olmayacak bir şeyi çok istediğinizde neler hissettiğinizi

bilirsiniz ve neredeyse bu beklentiye karşı mücadele edersiniz, çünkü birçok kez hayal kırıklığına uğramışsınızdır. Digory, böyle hissediyordu işte. Fakat beklentisini bastırmaya çalışması boşunaydı. Gerçekten – bu, gerçekten doğru olabilirdi. Daha şimdiden birçok garip şey olmuştu ve sihirli yüzükler de cebindeydi. Ormandaki her göletten gidebileceğiniz dünyalar olmalıydı. Hepsini deneyebilirdi. Ve sonra – annem yeniden sağlıklı olur. Her şey yeniden olması gerektiği gibi olur. Cadı'yı gözlemesi gerektiğini tümden unuttu. Aniden dörtnala koşan atların seslerini işittiğinde eli, yüzükleri koyduğu cebine gitmek üzereydi.

"Aman Tanrım, bu da ne?" diye düşündü Digory, "Itfaiye arabası mı? Acaba yangın nerede? Aman Tanrım, buraya geliyor. Bu *o*!"

Onun kim olduğunu söylememe gerek yok.

Önce araba göründü. Sürücü yeri boştu. Arabanın üstünde – ayakta duran – araba bir tekerleği havada, hızla köşeyi dönerken büyük bir ustalıkla kendini dengeleyen Jadis; Kraliçeler Kraliçesi, Charn'ın belası Jadis vardı. Bütün dişleri görünüyor, gözleri ateş gibi parlıyordu. Uzun saçları arkasında bir kuyruklu yıldızın kuyruğu gibi dalgalanıyordu. Atı acımasızca kırbaçlıyordu. Hayvanın burun delikleri kıpkırmızıydı ve iri iri açılmıştı. Ağzının iki yanı köpüklerle kaplıydı. At so-

kak lambasının direğini sıyırtarak sokak kapısına doğ-ru delice koştu, sonra şaha kalktı. Araba direğe çarpa-rak paramparça oldu. Cadı, tam zamanında mükem-mel bir sıçrayışla atın sırtına atladı. Sonra eğilerek atın kulağına bir şeyler fısıldadı. Bu sözler onu sakinleştir mek için değil de, delirtmek için söylenmiş olmalıydı-lar. Bir an sonra at yine şaha kalkmıştı ve kişnemesi bir çığlık gibiydi; toynakları, dişleri, gözleri ve dalgalanan yelesi ile çıldırmış gibiydi. Sadece usta bir binici onun üzerinde durmayı becerebilirdi.

Digory nefes almaya fırsat bulamadan bir dizi olay patlak verdi. İlk arabanın hemen arkasından ikinci bir araba hızla geldi; onun içinden redingotlu şişman bir adamla bir polis indi. Sonra içinde iki polisin bulundu-ğu üçüncü bir araba ve ardından ıslıklarla ve alkışlarla, bisikletli yaklaşık yirmi kişi (çoğunluğu çırak çocuklar) geldi. En arkadaysa yayalardan oluşan bir kalabalık var-dı; hepsi koşmaktan kıpkırmızıydı ama belli ki eğleni-

yorlardı. Caddedeki evlerin bütün pencereleri açıldı ve kapılarında hizmetçiler ya da kâhyalar göründü. Eğlenceyi kaçırmak istemiyorlardı.

Bu arada ilk arabanın enkazı arasından, yaşlı bir centilmen sarsak hareketlerle çıkmaya çabalıyordu. Birkaç kişi ona yardım etmek üzere ileri atıldı. Ne var ki birisi bir yöne, diğeri de öbür yöne çektiğinden, belki de enkazdan tek başına çıkması daha çabuk olabilirdi. Digory yaşlı centilmenin Andrew Dayı olduğunu tahmin etmişti ancak, silindir şapkası kafasına tamamıyla geçtiği için yüzü görünmüyordu.

Digory dışarıya fırladı ve kalabalığa karıştı.

"İşte bu kadın, işte bu kadın" diye bağırdı şişman bir adam Jadis'i göstererek. "Görevini yap memur bey. Benim dükkânımdan yüzlerce, binlerce sterlinlik eşya çaldı. Boynundaki şu inci gerdanlığa bak. O benim. Gözümü de o morarttı, daha ne bekliyorsun?"

"Evet, morarttı memur bey" dedi kalabalıktan biri. "Görüp göreceğin en güzel morluk da bu. Ne harika

bir eser! Vay be! Amma da kuvvetli bir kadın!"

"Gözünün bütün istediği şey, üzerine güzel, çiğ bir biftek koymandır bayım" dedi kasabın oğlu.

"Evet, şimdi" dedi en kıdemli polis, "bütün bunlar ne demek oluyor?"

Şişman adam "Sana diyorum ki o—" diye söze başlamıştı ki başka birisi:

"Arabadaki yaşlı herifin kaçmasına izin vermeyin. Kadını o kışkırttı" dedi.

Andrew Dayı olduğu kesinlik kazanan yaşlı centilmen az önce ayağa kalkmayı başarmış, moraran yerlerini ovuşturuyordu. "Evet, şimdi" dedi polis ona dönerek, "bütün bunlar ne demek oluyor?"

"Benf – kadrs – sunf" diye sesler geldi şapkanın altından.

"Şakayı bırak şimdi" dedi polis sert bir şekilde. "Bu gülünecek bir olay değil. Çıkar şu şapkayı da, gör."

Bunu söylemek yapmaktan daha kolaydı. Andrew Dayı boşu boşuna bir süre uğraştıktan sonra iki polis siperinden tutarak güçlükle şapkayı çıkardılar.

"Teşekkürler, teşekkürler" dedi Andrew Dayı zayıf bir sesle. "Teşekkürler. Aman! Çok fena sarsıldım. Birisi bana küçük bir bardak kanyak verebilirse—"

"Şimdi beni dinle, lütfen" dedi polis, küçük bir kurşunkalem ve çok büyük bir not defteri çıkararak. "Ora-

daki genç kadından sen mi sorumlusun?"

"Dikkat!" diye bağırdı birkaç kişi ve polis tam zamanında bir adım geriye çekildi. At çifte atmıştı ve bu onu öldürebilirdi. Sonra Cadı, atın yüzünü kalabalığa doğru döndürdü. Atın arka ayakları kaldırımdaydı. Cadı o ana kadar, atı arabanın enkazından kurtarmak için koşum takımlarını kesmekle meşguldü. Elinde uzun, parlak bir bıçak vardı.

Tüm bu sürede Digory, Cadı'ya dokunabileceği bir yere gelmeye çalışıyordu. Bu pek de kolay değildi çünkü ona yaklaşabileceği tarafta bir sürü insan vardı. Öbür tarafa geçebilmek içinse, Ketterley'lerin evinde bodrum katı olduğu için, evin etrafını çevreleyen parmaklıklar ile atın çifteleri arasından geçmek zorundaydı. Atlar hakkında bir şeyler biliyorsanız ve özellikle o anda o atın ne halde olduğunu görebilseydiniz, bunun çok tehlikeli bir şey olduğunu anlardınız. Digory atlar hakkında çok şey biliyordu, fakat dişlerini sıkmıştı ve uygun bir fırsat çıkar çıkmaz koşmaya hazırdı.

Melon şapkalı ve kırmızı yüzlü bir adam insanları omuzlayarak kalabalığın önüne geçti.

"Merhaba memur bey" dedi, "Onun bindiği at – benim. Hurdaya döndürdüğü araba da benimdi."

"Birer birer lütfen, birer birer" dedi polis.

"Fakat zamanımız yok ki" dedi Arabacı. "Bu atı sen-

den daha iyi tanırım. Sıradan bir at değildir o. Babası, süvari birliğinde bir subayın saldırı atıydı, evet. Ve eğer bu genç kadın onu kışkırtmaya devam ederse, cinayet çıkar. Bırak yanına gideyim."

Polis memuru attan uzaklaşmak için iyi bir bahane bulduğuna çok memnun olmuştu. Arabacı bir adım yaklaştı, Jadis'e baktı ve pek de nazik olmayan bir sesle:

"Şimdi, bayan, ben atın başını tutayım, siz de inin. Siz bir leydisiniz ve bütün bu kabalıklarla uğraşmak istemezsiniz değil mi? Eve gidip, iyi bir bardak çay içerek sessizce uzanırsanız kendinizi çok daha iyi hissedeceksiniz." dedi. Aynı zamanda, şu sözleri ederek elini atın başına doğru uzattı: "Sakin ol Çilek, sakin ol artık ihtiyar."

O anda Cadı ilk kez konuştu.

"Köpek!" dedi. Duru ve soğuk sesi tüm diğer sesleri bastırdı: "Çek elini soylu atımdan. Bana İmparatoriçe Jadis derler."

8

Direğin Önündeki Kavga

"Ooo! İmparatoriçe ha! Göreceğiz bakalım" dedi birisi. Sonra başka bir ses, "Colney Hatch* İmparatoriçesi şerefine üç defa hurra" dedi ve kalabalık buna katıldı. Cadı'nın yüzü aydınlandı ve başını hafifçe eğerek kalabalığı selamladı. Fakat "hurra"lar gülüşmelere dönüşünce Cadı onların kendisiyle sadece dalga geçtiğini anladı. Yüzünün ifadesi değişti, bıçağı sol eline aldı. Sonra hiç beklenmedik korkunç bir şey yaptı. Sanki sıradan bir şeymiş gibi, sağ eliyle uzanarak sokak lambasının direğinin yan demir çubuklarından birini kolayca kopardı. Büyü gücünün bir kısmını yitirdiyse de, kuvvetini yitirmemişti; demir çubukları sanki bir şekerleme çubuğuymuş gibi kırabiliyordu. Yeni silahını havaya attı, yeniden yakaladı, etrafında salladı ve atını ileri sürdü.

* 19. yüzyılın ortalarında kurulan bir akıl hastanesi.

"İşte fırsat" diye düşündü Digory. At ile parmaklıkların arasına atıldı ve ilerlemeye başladı. Eğer hayvan bir an sakin durabilirse, Cadı'nın ayak bileğini yakalayabilirdi. Hızla giderken, tiksinti veren bir çatırtı ve düşme sesi duydu. Cadı demir çubuğu polis şefinin başına indirmişti: Adam gülle gibi yere düştü.

"Çabuk Digory, onu *durdurmamız* gerek" dedi yanındaki bir ses. Yatağından kalkmasına izin verilir verilmez aşağı koşan Polly idi bu.

"Çok harika birisin" dedi Digory. "Bana sıkıca tutun. Yüzüğe senin dokunman gerekecek. Sarı yüzük, aklında olsun. Ve ben söyleyene kadar da takma."

Ikinci bir çatırtı ve bir başka polis memuru daha yere yığıldı. Kalabalıktan öfkeli bağrışmalar duyuldu: "İndirin şunu aşağı. Birkaç kaldırım taşı getirin. Askerleri çağırın." Fakat çoğunluk kaçmaya çabalıyordu. Bununla birlikte, nazik olduğu kadar da cesur olan Arabacı, demir çubuktan sakınmak için bir o yana bir bu yana kaçıyor ve hâlâ Çilek'in başını tutmaya çalışarak atının yanından ayrılmıyordu.

Kalabalık nefretle yuhalıyor ve bağırıyordu. Digory'nin başı üzerinden bir taş vınlayıp geçti. Ve sonra Cadı'nın sesi duyuldu. Büyük bir çanın sesi kadar duruydu ve Cadı'nın neredeyse mutlu olduğunu açığa vuruyordu.

"Alçaklar! Sizin dünyanızı fethettiğim zaman bunun hesabını pahalıya ödeyeceksiniz. Şehrinizde bir taş bile kalmayacak. Burayı Charn'a, Felinda'ya, Sorlis'e, Bramandin'e benzeteceğim."

Sonunda Digory, Cadı'nın ayak bileğini yakaladı. Topuğuyla geriye doğru attığı tekme Digory'nin ağzına çarptı. Dudağı yaralanmıştı ve ağzı kanla doldu. Çok yakında bir yerden Andrew Dayı'nın sesi, titrek bir çığlık gibi geliyordu. "Madam, – sevgili genç bayan – Allah aşkına – kendinize geliniz." Digory ikinci kez topuğunu yakaladı ama Cadı yine kurtuldu. Birçok insan daha, demir çubukla yere yıkıldı. Üçüncü kez yakaladığında, Cadı'ya Azrail gibi yapışmıştı ve Polly'ye bağırdı: "Haydi!" Ve – Tanrıya şükürler olsun! Kızgın ve korku dolu yüzler kayboldu, öfkeli ve korkulu sesler kesildi; Andrew Dayı'nınki dışında çıt yoktu. Karanlıkta, Digory'nin yanı başında feryat ediyordu. "Of, of, bu çılgınlık da ne? Sonum mu geldi acaba? Dayanamayacağım. Bu adil değil. Hiçbir zaman büyücü olmak istememiştim. Hepsi bir yanlış anlamadan ibaret. Hepsi vaftiz annemin hatası; bunu lanetlemem gerekiyor. Sağlığım açısından da doğru olan bu. Çok köklü bir Dorsetshire ailesi."

"Eyvah!" diye düşündü Digory. "Onu beraberimizde getirmek istememiştik ki. Al başına belayı. Polly

orada mısın?"

"Evet, buradayım. İteleyip durmasana.."

"Ben itelemiyorum" diye lafa başlamıştı Digory, fakat başka bir şey söylemesine fırsat kalmadan önce başları ormanın ılık, yeşil ışığına çıktı. Göletten dışarı çıkarlarken Polly bağırdı:

"Bak! Yaşlı atı da beraberimizde getirmişiz. Ve Bay Ketterley'yi. Ve Arabacı'yı. Hapı yuttuk."

Bir kez daha ormanda olduğunu görür görmez, Cadı'nın rengi soldu ve yüzü atın yelesine değene kadar eğildi. Kendini ölecek bir hasta gibi hissettiğini görebiliyordunuz. Andrew Dayı titriyordu. Fakat at, Çilek, başını salladı, neşeyle kişnedi ve memnun gibi göründü. Digory onu ilk kez sakin görüyordu. Başının üzerinde yatık duran kulakları normal hale dönmüş ve gözlerindeki ateş sönmüştü.

"Haklısın, yaşlı ihtiyar" dedi Arabacı, Çilek'in başını okşayarak. "Böylesi daha iyi. Sakin ol."

Çilek, dünyada yapılabilecek en doğal şeyi yaptı; çok susamış olduğundan (ona ne şüphe) ağır ağır en yakın gölete yürüdü ve su içebilmek amacıyla içine girdi. Digory hâlâ Cadı'nın topuğunu ve Polly de Digory'nin elini tutuyordu. Arabacı bir eliyle Çilek'e dokunmaktaydı. Andrew Dayı hâlâ bitkin olduğu için az önce Arabacı'nın öbür elini tutmuştu.

"Çabuk" dedi Polly, Digory'ye bakarak, "Yeşiller!"

Böylece, at suyunu içemedi. Onun yerine kendilerini karanlığa gömülürken buldular. Çilek kişniyordu, Andrew Dayı sızlanıyordu. Digory "Şansımız varmış" dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Polly "Oraya varmış olmamız gerekmiyor mu?" dedi.

"Bir yerlere gelmiş gibiyiz" dedi Digory. "En azından ben sert bir zeminde duruyorum."

"Ya, şimdi anlıyorum ki ben de" dedi Polly. "Fakat neden bu kadar karanlık? Yanlış gölete mi girdik dersin?"

"Belki burası Charn'dır" dedi Digory. "Biz gece yarısı gelmiş olabiliriz."

"Burası Charn değil" dedi Cadı, "burası boş bir dünya. Burası Hiçbir Şey."

Ve gerçekten orası, olağanüstü bir şekilde Hiçbir Şey gibiydi. Hiç yıldız yoktu. O kadar karanlıktı ki birbirlerini göremiyorlardı. Gözlerinizi kapasanız da açsanız da bir fark yoktu. Ayaklarının altında toprak olması muhtemel, ama kesinlikle çim ya da ahşap olmayan, soğuk, düz bir şey vardı. Hava kuru ve soğuktu ve hiç rüzgâr yoktu.

"Kıyamet günüm geldi" dedi Cadı, soğuk sakin bir sesle.

"Of, böyle konuşma" diye mırıldandı Andrew Dayı. "Sevgili genç bayen, lütfen böyle şeyler söylemeyin. Her şey o kadar kötü olamaz. Ee – Arabacı – yanında bir şişe içki yoktur sanırım? Tüm ihtiyacım olan şey bir yudum içki."

"Şimdi zamanı değil" dedi Arabacı güzel ve güvenli sesiyle. "Kimse soğukkanlılığını kaybetmesin. Demek istediğim şu: Kimsenin kemikleri kırıldı mı? Hayır. İşte buna şükretmeliyiz. Karanlıkta o kadar düştükten sonra herkesin beklediğinden çok daha iyi bir durumdayız. Şimdi, çukurlardan birine düştüysek – belki yeni bir metro istasyonudur – birazdan biri gelip bizi çıkarır buradan. Ve eğer öldüysek – ki bu olasılığı reddetmiyorum – eh, denizlerde daha kötü şeylerin olabileceğini ve insanların bazen ölmesi gerektiğini hatırlamalısınız. İnsan günah işlemediyse korkacak hiçbir şey yoktur. Ve bana sorarsanız, zaman geçirmek için yapabileceğimiz en iyi şey bir ilahi söylemektir."

Ve ardından ilahi söylemeye başladı. Ürünlerin "güvenle toplandığından" söz eden bir hasat şükranı ilahisiydi bu. Zamanın başlangıcından bu yana sanki hiçbir şey yeşerip boy atmamış gibi görünen burası için pek de uygun değildi ama en iyi hatırladığı ilahi oydu. Sesi çok güzeldi ve çocuklar da ona katıldılar; çok neşeliydi. Andrew Dayı ve Cadı onlara katılmamıştı.

İlahinin sonuna doğru Digory birinin kolunu çektiğini hissetti; puro, sigara ve iyi giysilerin o bildik kokusundan bunun Andrew Dayı olduğuna karar verdi. Andrew Dayı onu, sezdirmeden diğerlerinden uzaklaştırıyordu. Biraz uzaklaşınca, yaşlı adam ağzını Digory'nin kulağına o kadar yaklaştırdı ki Digory gıdıklandı ve Andrew Dayı fısıldadı:

"Oğlum, şimdi tak şu yüzüğü de gidelim."

Fakat Cadı'nın kulakları çok keskindi. "Aptal" dedi ve atından indi. "İnsanların düşüncelerini okuyabildiğimi ne çabuk unuttun? Bırak çocuğu! Hainliğe teşebbüs edersen şimdiye kadar hiçbir dünyada görülmedik bir intikam alırım senden."

"Ayrıca" dedi Digory, "Polly'yi – ve Arabacı'yı – ve atı – böyle bir yerde bırakıp gidecek kadar adi bir domuz olduğumu düşünüyorsan yanılıyorsun."

"Sen çok ahlaksız ve küstah bir küçük çocuksun" dedi Andrew Dayı.

"Şşşşşş" dedi Arabacı. Hepsi kulak kesildiler.

Karanlıkta bir şeyler olmaya başlamıştı sonunda. Çok uzaklardan müzikli bir ses geliyordu. Bazen aynı anda her yönden, bazen de yerin derinliklerinden geliyor gibiydi. Belki de toprağın sesiydi; Digory karar veremiyordu. Sözlü değildi; zorlukla işitilen bir melodisi vardı. Fakat, her şeyin ötesinde, duyduğu en güzel ses-

ti. O kadar güzeldi ki güçlükle dayanabiliyordu. At da beğenmiş görünüyordu; yıllarca çeki atı olduktan sonra, kendini bir tay gibi hissettiği o eski yerde bulmuş; hatırladığı ve sevdiği birinin karşıdan bir avuç şekerle geldiğini görmüş gibi kişnemişti.

"Tanrım!" dedi Arabacı. "Ne güzel değil mi?"

Sonra aynı anda iki olağanüstü şey birden oldu. Birincisi, sese, daha birçok sesin; sayabileceğimizden çok daha fazla sesin, katılmasıydı. İlk ses ile harmoni içinde; fakat yüksek oktavdan, soğuk, hüzünlü, gümüşi seslerdi bunlar. İkinci olağanüstü şey ise; karanlık gökyüzünün aniden pırıl pırıl yıldızlarla dolmasıydı. Yaz akşamlarında olduğu gibi, öyle birer birer de çıkmadılar. Ortalık zifiri karanlıkken, bir anda binlerce, ama binlerce ışık noktacıkları sıçradı gökyüzüne – yıldızlar, güneş sistemleri ve gezegenler, bizim dünyamızdan görülenlerden çok daha büyük ve parlaktılar. Havada hiç bulut yoktu. Yeni yıldızlarla beraber yeni sesler de şarkı söylüyordu şimdi. Eğer bunları görüp işitseydiniz siz de aynı Digory gibi, yıldızları o ilk derin sesin ortaya çıkarıp şarkı söylettirdiğine kesinlikle emin olurdunuz.

"Ne güzel!" dedi Arabacı. "Eğer böyle şeylerin varlığını bilseydim, yaşamım boyunca daha iyi bir insan olurdum."

Derindeki ses şimdi daha yüksek ve kıvançlıydı. An-

cak gökyüzündeki sesler, bir süre ona katıldıktan sonra zayıflamaya başlamıştı. Ve şimdi başka bir olay gerçekleşiyordu.

Uzakta, tan yeri ağarıyordu. Serin ve hafif bir rüzgâr esmeye başladı. Gökyüzü, yalnızca o noktada yavaş yavaş ve düzenli olarak ağarıyordu. Dağların karanlık silüetlerini görebiliyordunuz. Derindeki sesin melodisi sürüyordu.

Az sonra gökyüzü, birbirlerinin yüzünü görmelerine yetecek kadar aydınlanmıştı. Arabacı ve çocukların ağızları açıktı, gözleri parlıyordu; bu sese doyamamışlardı. Sanki onlara bir şeyi hatırlatıyormuş gibiydi ses. Andrew Dayı'nın da ağzı açıktı fakat bu, zevkten değildi. Sanki çenesi aniden aşağı düşmüş gibi görünüyordu. Sırtı kamburlaşmıştı ve dizleri titriyordu; o sesi sevmemişti. Ondan uzaklaşabilmek için bir fare deliğine bile girebilirdi. Fakat Cadı, bir şekilde, sanki müziği hepsinden daha iyi anlarmış gibi görünüyordu. Ağzı kapalı, dudakları birbirine yapışmış ve yumrukları sıkılıydı. Şarkı başladığından beri bu dünyanın kendisininkinden farklı ve daha güçlü bir büyü ile dolu olduğunu hissetmişti. Bundan nefret ediyordu. Müziği durdurabileceğine inansa, bütün bu dünyayı ya da dünyaları paramparça ederdi. Atın kulakları ileriye doğru uzanmış, seğirip duruyordu. Arada bir homurdanıyor ve

ayaklarını yere vuruyordu. Artık yaşlı, yorgun bir çeki atı gibi görünmüyordu; babasının savaşlara katıldığına inanabilirdiniz şimdi.

Gökyüzü doğuda beyazdan pembeye, pembeden altın rengine dönüştü. Müzik tüm gökyüzü titreyene dek yükseldikçe yükseldi. İşitilebilecek en güçlü ve en harika ses duyulduğunda, güneş doğdu.

Digory hayatında böyle bir güneş görmemişti. Charn harabeleri üzerindeki güneş yaşlı görünmüştü; bu çok daha gençti. Doğarken zevkten gülümsediğini hayal edebilirdiniz. Ve ışıkları yeryüzünü aydınlattıkça, gezginler ilk kez nasıl bir yerde olduklarını görebiliyorlardı. Geniş ve hızla akan bir nehrin doğuya, güneşe doğru yol aldığı bir vadiydi burası. Güneyde dağlar ve kuzeyde alçak tepeler uzanıyordu. Ancak vadi yalnızca

toprak, kaya ve sudan oluşuyordu; ne bir ağaç, ne bir çalı, ne de bir ot görünüyordu. Toprağın değişik, sıcak, parlak ve canlı renkleri vardı. İnsanı heyecanlandıran renklerdi bunlar, ta ki şarkıcıyı görene kadar; ondan sonra her şeyi unuturdunuz.

Şarkıcı bir Aslan'dı. İri cüsseli, parlak ve kaba tüylü, güneşe doğru dönmüş, ayakta duruyordu. Ağzı şarkı söylerken iyice açılıyordu. Yaklaşık üç yüz metre ileri-deydi.

"Burası korkunç bir dünya" dedi Cadı. "Bir an önce uçmalıyız. Büyüyü hazırlayın."

"Sizinle tamamen aynı fikirdeyim bayan" dedi Andrew Dayı. "Berbat bir yer. Tamamen vahşi. Eğer daha genç olsaydım ve bir silahım ol—"

"Silah!" dedi Arabacı. "Onu vurmayı düşünmüyorsun değil mi?"

"Kim düşünür ki?" dedi Polly.

"Büyüyü hazırla yaşlı aptal" dedi Jadis.

"Elbette bayan" dedi Andrew Dayı kurnazca. "İki çocuğun da bana dokunması gerek. Digory, hemen eve götüren yüzüğü tak." Cadı'yı almadan oradan uzaklaşmak istiyordu.

"Oo, büyü yüzüklerde demek ki!" diye bağırdı Jadis. Elini, göz açıp kapayıncaya kadar Digory'nin cebine sokabilirdi, ancak Digory Polly'ye yapıştı ve bağırdı:

"Dikkat et. Eğer ikinizden biri bir santim bile yaklaşırsa ikimiz de ortadan kayboluruz ve siz sonsuza kadar burada kalırsınız. Evet cebimde Polly ile beni eve götürecek bir yüzük var. Ve bakın! Elim hazırda. Uzakta durun. Çok üzgünüm," (Arabacı'ya bakıyordu) "at için de çok üzgünüm, fakat yapabileceğim bir şey yok. Siz, ikinize gelince," (Andrew Dayı ile Cadı'ya bakarak) "ikiniz de büyücüsünüz, beraber yaşamaktan hoşlanmanız gerekir."

"Herkes sesini kessin" dedi Arabacı. "Müziği dinlemek istiyorum."

Çünkü şimdi melodi değişmişti.

9

Narnia'nın Kuruluşu

Aslan, bu bomboş alanda ileri geri yürüyor ve yeni şarkısını söylüyordu. Yıldızları ve güneşi çağırdığı şarkıdan daha yumuşak ve daha oynak bir şarkıydı; nazik ve küçük dalgacıklar gibi bir şarkı. Ve şarkı söyleyip yürüdükçe tüm vadi yeşil otlarla kaplanıyor, Aslan'ın çevresinden, sanki bir havuzdaki dalgacıklar gibi her tarafa yayılıyordu. Otlar küçük tepeciklere bir dalga gibi tırmandı, birkaç dakika sonra da uzaktaki dağların eteklerine ulaştı. Geçen her an, bu genç dünyaya hayat veriyordu. Şimdi hafif rüzgârın otları hışırdattığı duyulmaktaydı. Çok geçmeden, otların yanında başka şeyler de çıktı. Yükseklikler çalılarla kopkoyu kaplandı. Vadinin bazı bölümlerinde, salkım salkım ve dikenli bir şeyler belirdi. Bir tanesi epeyce yakınında belirene kadar Digory bunların ne olduğunu bilmiyordu. Yeşil-

likle kaplı düzinelerce kolu olan ve kolları iki saniyede bir, birkaç santim büyüyen bir şeydi bu. Digory'nin çevresinde düzinelerce bu şeylerden vardı şimdi. Bunlar kendi boyuna ulaştıklarında ne olduklarını gördü. "Ağaçlar!" diye bağırdı.

Polly'nin sonradan söylediği gibi, rahatsız edici tek şey, bu olayı seyretmek için yalnız bırakılmayışlarıydı. Digory, "Ağaçlar!" diye bağırdığında öteye sıçramak zorunda kalmıştı, çünkü Andrew Dayı yaklaşmış ve elini Digory'nin cebine atmak üzereydi. Bunun Andrew Dayı'ya pek yararı olmayacaktı çünkü Digory'nin sağ cebini hedeflemişti ve hâlâ yeşil yüzüklerin "eve götüren" yüzükler olduğunu düşünüyordu. Ancak kuşkusuz, Digory de yüzükleri kaybetmek istemiyordu.

"Dur!"diye bağırdı Cadı. "Geri dur. Hayır, daha geriye. Çocuklara on adımdan fazla yaklaşanın beynini dağıtırım!" Sokak lambasının direğinden söküp aldığı demir çubuğu kaldırmış, fırlatmaya hazırdı. Nedense kimse iyi nişan alacağından kuşku duymuyordu.

"Demek öyle?" dedi. "Çocuklarla kendi dünyana kaçıp beni burada bırakacaktın ha."

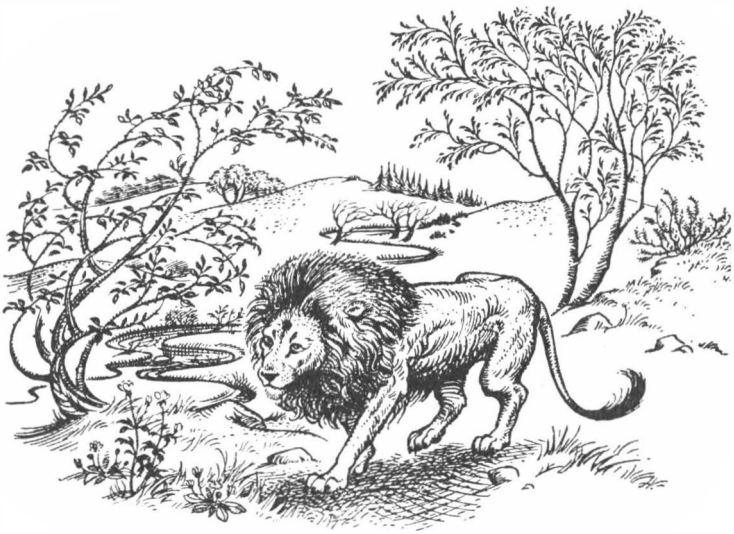
Andrew Dayı'nın huysuzluğu sonunda korkusunun üstesinden geldi ve "Evet bayan, kaçacaktım" dedi. "Ona ne şüphe. Şurası kesin ki kaçmak hakkımdır. Utanmazca, kötü davrandınız bana. Gücüm yettiğince

size kibarlık göstermek için elimden geleni yaptım. Peki benim ödülüm ne oldu? Siz hatırı sayılır bir kuyumcuyu soydunuz – kelimeyi tekrar edeyim – soydunuz. Gösterişliliği bir yana, son derece pahalı bir yere yemeğe götürmem için ısrar ettiniz; hem de saatimi ve zincirimi rehin bırakmak zorunda kalmama karşın. (Ve bayan size söylemeliyim ki ailemizde kimse rehincilere uğramak alışkanlığında değildir; kuzenim Edward dışında, o da gönüllü süvari alayındaydı). Hazmedilmesi zor bu yemek sırasında – şu anda bunun kötü etkilerini hissediyorum – konuşmalarınız ve davranışlarınız orada bulunan herkesin pek de hoş olmayan bakışlarına neden oldu. Herkesin önünde rezil olduğumu hissediyorum. Bir daha asla o lokantaya gidemem. Polise saldırdınız. Çaldınız—"

"Of bunları kendine sakla beyefendi, kendine sakla" dedi Arabacı. "Şu anda yapılacak olan şey seyretmek ve dinlemektir, konuşmak değil."

Doğrusu seyredilecek ve dinlenecek çok şey vardı. Digory'nin ilk fark ettiği ağaç şimdi iyice büyümüştü. Bu, dalları onun başının üzerinde hafif hafif sallanan bir kayın ağacıydı. Hava serindi. Papatya ve düğün çiçeklerinin serpildiği bir çimenlikte ayakta duruyorlardı. Biraz ileride, nehrin kenarında söğüt ağaçları büyümekteydi. Öbür taraflarını, orman gülleri, leylak ve ku-

şüzümü dalları çevreliyordu. At, harika taze çimenleri iştahla yiyordu. Bütün bunlar olurken Aslan şarkı söylüyor, ileri geri ve sağa sola heybetli yürüyüşünü sürdürüyordu. Onları telaşlandıran şey, Aslan'ın her dönüşte kendilerine daha da yaklaşmasıydı. Polly şarkıyı gittikçe daha ilginç bulmaya başlamıştı, çünkü müzik ile olan biten arasındaki ilişkiyi görmeye başladığını düşünüyordu. Yaklaşık yüz metre ilerideki bir bayırın sırtında bir sıra köknar ağacı belirdiğinde, bu olayın Aslan'ın biraz önce söylediği uzun ve derin notalarla bağlantılı olduğunu hissetmişti. Ve Aslan hızlı ve yüksek notalar serisine atladığında, her yerde aniden beliren çuha çiçeklerine hiç de şaşırmamıştı. Böylece, anlatılamaz bir heyecanla, her şeyin "Aslan'ın kafasından" çıktığı kanı-

sına vardı. Şarkısını dinlediğinizde, yapacağı şeyleri dinliyordunuz, etrafınıza bakındığınızda onları görüyordunuz. Bu o kadar heyecan vericiydi ki korkmaya vakti olmamıştı. Fakat Digory ve Arabacı, Aslan'ın her turunda daha yakına gelmesi nedeniyle endişelerine engel olamıyorlardı. Andrew Dayı'ya gelince, dişleri takırdıyordu ama dizleri titrediği için kaçamıyordu da. Aniden Cadı cesaretle Aslan'a doğru yürüdü. Aslan yavaş adımlarla şarkısını sürdürerek yaklaşıyordu. Yalnızca on iki metre uzaktaydı. Cadı kolunu kaldırdı ve demir çubuğu Aslan'ın kafasına doğru savurdu.

Hiç kimsenin, özellikle Jadis'in bu uzaklıktan hedefi kaçırması mümkün değildi. Çubuk Aslan'ın gözlerinin tam ortasına çarptı. Oradan sıçrayıp küt diye çimlere düştü. Aslan hâlâ geliyordu. Yürüyüşü, öncesine göre ne daha yavaş, ne de hızlıydı; vurulduğunu bilip bilmediğini bile söylemek mümkün değildi. Yumuşak ayakları ses çıkarmamasına karşın, onların ağırlığı altında yerin sallandığını hissedebiliyordunuz.

Cadı bağırarak kaçtı; kısa sürede ağaçların arasında kaybolmuştu. Andrew Dayı da aynı şeyi yapmak üzere döndü, bir köke takıldı ve nehre dökülen küçük bir dereciğe yüzüstü düştü. Çocuklar kımıldayamıyorlardı. Ne yapmak istediklerinden bile emin değillerdi. Aslan onlara bakmadı bile. Kocaman kırmızı ağzı açıktı ama

şarkı söylemek ya da kükremek için değil. O kadar yakınlarından geçti ki yelesine dokunabilirlerdi. Dönüp kendilerine bakacağından çok korkmuşlardı, fakat gariptir ki, bakmasını da istiyorlardı. Sanki görünmez ve koklanmaz birileriydiler. Aslan onları geçip birkaç adım daha gittikten sonra döndü, yeniden yanlarından geçti ve doğuya doğru yürüyüşüne devam etti.

Andrew Dayı, öksürerek ve anlaşılmaz şeyler söyleyerek ayağa kalktı.

"Digory" dedi, "kadından kurtulduk ve vahşi Aslan da uzaklaştı. Elini ver ve yüzüğünü tak hemen."

"Yaklaşma" dedi Digory, ondan uzaklaşarak. "Onun uzağında dur, Polly. Gel buraya yanıma. Seni uyarıyorum Andrew Dayı, bir adım daha atarsan, ortadan kayboluruz."

"Söylediğimi hemen yap, küçük bey" dedi Andrew Dayı. "Sen son derece itaatsiz, kötü davranışlı, küçük bir çocuksun."

"Korkma" dedi Digory. "Biz kalıp ne olacağını görmek istiyoruz. Senin diğer dünyaları tanımak istediğini düşünüyordum. Şimdi burada bulunmaktan hoşlanmıyor musun?"

"Hoşlanmak mı?" diye bağırdı Andrew Dayı. "Halime bak. Bu benim en iyi ceketim ve yeleğimdi." Gerçekten çok kötü görünüyordu şimdi; kuşkusuz ne ka-

dar iyi giyinirseniz giyinin, paramparça olmuş bir arabadan çıktıktan ve çamurlu bir dereye düştükten sonra ancak böyle görünürdünüz. "Buranın çok ilginç bir yer olmadığını söylemiyorum" diye ekledi. "Eğer daha genç olsaydım, belki genç ve hareketli birini buraya getirebilirdim önce. Bu ülkede bir şeyler yapmak mümkün. İklimi hoş. Hiç böyle hava solumamıştım. Eğer şartlar uygun ol – olsaydı inanıyorum ki bana çok iyi gelirdi. Bir silahım olsaydı eğer."

"Silahların canı cehenneme" dedi Arabacı. "Sanırım ben gidip Çilek'i tımar edeceğim. Bu at tanıdığım bazı insanlardan daha akıllı." Çilek'in yanına yürüdü ve seyislerin yaptığı gibi ıslık çalmaya başladı.

"Bu Aslan'ın tabancayla öldürülebileceğine hâlâ inanıyor musun?" diye sordu Digory, "Demir çubuğa pek aldırmadı."

"Cadı'nın hataları olmasına karşın" dedi Andrew Dayı, "yürekli bir kadın, oğlum. Yaptığı şey cesurcaydı." Gerçekten orada olsa, Cadı'nın kendisini yine korkutacağını sanki unutmuş gibi ellerini ovuşturup, parmaklarını çatırdattı.

"Aşağılık bir şeydi yaptığı" dedi Polly. "Aslan ona ne zarar verdi ki?"

"Tanrım! Bu da ne?" dedi Digory. Birkaç metre ötedeki bir şeyi incelemek üzere ileri atıldı. "Polly, ben de-

rim ki" diye bağırdı, "gel ve bak."

Andrew Dayı da Polly ile birlikte geldi, fakat görmek istediği için değil, çocukların yakınında olmak istediğindendi bu – yüzükleri çalma şansı olabilirdi. Ancak Digory'nin neye baktığını görünce o bile ilgilenmeye başladı. Bu, yaklaşık bir metre yüksekliğinde ve onlar seyrederken, oranlı olarak uzayıp kalınlaşan ve aslında ağaçların büyüdüğü gibi büyüyen, lamba direğinin kusursuz, küçük bir modeliydi.

"Canlı bu – yani demek istiyorum ki ışığı yanıyor" dedi Digory. Evet öyleydi, kuşkusuz güneşin parlaklığı, gölgeniz lambanın ışığı üzerine düşmedikçe görüşü zorlaştırıyordu.

"Olağanüstü, çok olağanüstü." diye mırıldandı Andrew Dayı. "Ben bile böyle bir büyüyü asla düşünmemiştim. Her şeyin, bir lamba direğinin bile canlanıp büyüdüğü bir dünyadayız. Şimdi lamba direğinin ne biçim bir tohumdan büyüdüğünü merak ediyorum."

"Görmüyor musun?" dedi Digory. "Burası demir çubuğun – Cadı'nın lamba direğinden söktüğü çubuk – düştüğü yer. Yere saplanmıştı ve şimdi küçük bir lamba direği olarak yeniden büyüyor." (Fakat o kadar küçük değildi artık; Digory bunu söylerken boyu onunki kadardı).

"Doğru! Harikulade, harikulade" dedi Andrew Da-

yı, ellerini daha sertçe ovuşturarak. "Ha, ha! Benim büyülerime güldüler. Aptal kız kardeşim benim deli olduğumu sanıyor. Şimdi ne diyeceklerini merak ediyorum. Her yerinde bir şeyin yetiştiği ve yaşam fışkıran bir dünya keşfettim. Kolomb, herkes Kolomb hakkında konuşur. Amerika bunun yanında nedir ki? Bu ülkenin ticari olanakları sınırsız. Eski, hurda demir parçalarını getir buraya, göm ve lokomotif, savaş gemisi, ne istersen o olarak büyüsün. Maliyet sıfır ve ben onları İngiltere'de piyasa fiyatına satabilirim. Ve sonra iklim! Kendimi şimdiden olduğumdan çok daha genç hissediyorum. Burayı bir sağlık merkezi olarak işletebilirim. Burada, iyi bir sanatoryum yılda yirmi bin getirebilir. Kuşkusuz sırrımı birkaç kişiye söylemem gerekecek. İlk yapılacak şey şu hayvanı vurmak."

"Aynen Cadı gibisin" dedi Polly. "Bütün düşüncen her şeyi öldürmek."

"Ve bana gelince" diye devam etti Andrew Dayı, mutlu bir rüyadaymış gibi. "Buraya yerleşirsem kim bilir kaç yıl yaşarım? Altmışına basan biri için, hesaba katılması gereken bir şey bu. Bu ülkede bir gün bile yaşlanmazsam pek şaşırmam! Harikulade! Gençlik ülkesi."

"Oh!" diye bağırdı Digory. "Gençlik ülkesi! Gerçekten gençlik ülkesi mi?" Çünkü o anda, Letty Teyze'nin üzümleri getiren kadına söylediklerini hatırlamıştı ve o

tatlı umut tüm varlığını kaplamıştı. "Andrew Dayı" dedi, "burada annemi iyi edebilecek bir şey var mı?"

"Sen neden söz ediyorsun?" dedi Andrew Dayı. "Burası eczane değil ki. Fakat söylediğim gibi—"

"Anneme üç kuruşluk bile değer vermiyorsun" dedi Digory hırçın bir sesle. "İlgileneceğini sanmıştım; o benim annem olduğu kadar senin de kız kardeşin. Ama fark etmez. Aslan'a, bana yardım edip edemeyeceğini soracağım." Geriye döndü ve hızlı adımlarla uzaklaştı. Polly bir an bekledikten sonra arkasından koştu.

"Hey! Dur! Geri gel! Oğlan delirdi" dedi Andrew Dayı. Çocukları güvenli bir mesafeden izlemeye başladı, çünkü ne yeşil yüzüklerden uzakta kalmak, ne de Aslan'ın yakınına gitmek istiyordu.

Digory birkaç dakikada ormanın kıyısına geldi ve orada durdu. Aslan hâlâ şarkı söylüyordu. Fakat şimdi melodi bir kez daha değişmişti. Şimdi daha çok nağme dememiz gereken bir şeye benziyordu fakat aynı zamanda daha da çılgıncaydı. İnsanda koşma, sıçrama ve tırmanma isteği uyandırıyordu. Haykırmaya zorluyordu. Diğer insanlara doğru koşup, ya onları kucaklamaya ya da kavga etmeye kışkırtıyordu. Digory'yi ateş basmıştı, yüzü kıpkırmızıydı. Şarkı Andrew Dayı'yı da biraz etkilemişti, çünkü Digory onun "Yürekli bir kadın, bayım. Mizacına acıyorum ama mükemmel bir kadın,

mizacına karşın mükemmel bir kadın." dediğini duymuştu. Fakat şarkının insanlar üzerindeki etkisi, çevreye etkisine oranla bir hiçti.

Çimenlik bir alanın bir tencere su gibi kaynadığını düşünebiliyor musunuz? Çünkü bu, olanların gerçekten en iyi tarifidir. Her yönde tümsekler belirmekteydi. Hepsi değişik büyüklükteydiler: Bazıları köstebek tepecikleri kadar bile değilken, bazıları bir el arabası kadardı ve iki tanesi de bir kulübe büyüklüğündeydi. Tümsekler, patlayana kadar kabarıp büyüdüler ve tepelerinden toprak fışkırdı, sonra her tümsekten dışarıya bir hayvan çıktı. Köstebekler, aynı Ingiltere'deki köstebekler gibi çıktılar. Köpekler, başları görünür görünmez havlıyor ve çitin arasındaki dar bir delikten geçerken görebileceğiniz gibi, çabalayarak çıkıyorlardı. Seyretmesi en tuhaf olan geyiklerdi, çünkü doğal olarak boynuzları, baş ve gövdelerinden çok daha önce ortaya çıkıyordu. Digory ilk önce bunların ağaç olduklarını sanmıştı. Nehrin yakınlarında yeryüzüne çıkan kurbağalar cup cup sesleri ve gürültülü vıraklamalarıyla dosdoğru nehre dalıyorlardı. Panterler, leoparlar ve benzer hayvanlar arka ayaklarındaki toprağı temizlemek için hemen yere oturmuş ve sonra da ön pençelerini bilemek için ağaçları tırmalamışlardı. Ağaçlardan yüzlerce kuş havalandı.

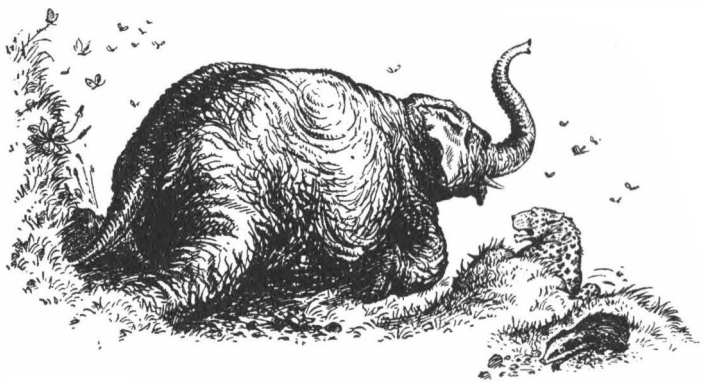

Kelebekler uçuşuyordu. Arılar sanki kaybedecek bir saniyeleri bile yokmuş gibi çiçekten çiçeğe uçmaya başladılar. Fakat en harika an, en büyük tümseğin küçük bir deprem oluyormuşçasına çatlaması ve eğimli sırtı, büyük bilge kafası ve sanki bol pantolon giymiş gibi duran dört bacağıyla filin görünmesiydi. Şimdi Aslan'ın şarkısını güçlükle işitebiliyordunuz. Her taraftan gıdaklayan, kuş ve horoz gibi öten, anıran, kişneyen, uluyan, havlayan, meleyen, böğüren sesler geliyordu.

Digory, Aslan'ı artık işitememesine karşın, görebiliyordu. O kadar büyük ve parlaktı ki, gözlerini ondan ayıramıyordu. Diğer hayvanlar ondan korkmuş görünmüyorlardı. Tam o anda Digory arkasından nal sesleri duydu ve bir saniye sonra yaşlı çeki atı koşarak yanından geçip diğer hayvanlara katıldı. (Hava Andrew Dayı gibi onun da hoşuna gitmişti anlaşılan. Zavallı,

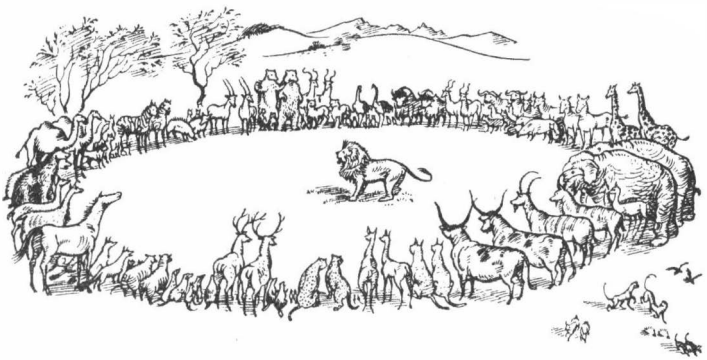

Londra'da olduğu gibi, yaşlı bir köle gibi görünmüyordu artık; şaha kalkıyor ve başını dik tutuyordu.) Ve şimdi ilk kez, Aslan sessizdi. Hayvanların arasında ileri geri yürüyordu. Arada sırada içlerinden ikisine (hayvanlar hep ikişer ikişer duruyorlardı) yaklaşıp burnunu onlarınkine dokunduruyordu. Kunduzlar arasından iki kunduza, leoparlar arasından iki leopara, geyikler arasından bir dişi ve bir erkek geyiğe dokunup gerisine ilişmiyordu. Bazı cins hayvanların hiçbirine dokunmadı. Fakat dokunduğu çiftler hemen kendi cinslerini terk edip onu takip ediyorlardı. Dokunmadığı diğer hayvanlar uzaklaşmaya başladılar. Sesleri yavaş yavaş uzaklaşıp kayboldu. Geride kalan seçilmiş hayvanlar şimdi tamamen sessizdiler ve gözleri dikkatle Aslan'a dikilmişti. Kediye benzer olanlar nadiren kuyruklarını titretiyorlardı ama bunun dışında her şey hareketsizdi. O gün ilk defa, akan suyun sesi dışında, tam bir sessizlik kaplamıştı ortalığı. Digory'nin kalbi delicesine çar-

pıyordu; çok ciddi bir şeyin olacağını seziyordu. Annesini unutmamıştı, fakat çok iyi biliyordu ki onun için bile, böyle bir ânı kesintiye uğratamazdı.

Gözlerini hiç kırpmayan Aslan, sanki onları mahvedecekmiş gibi sert bir ifadeyle baktı. Ve yavaş yavaş hayvanlar değişmeye başladı. En küçükleri – tavşanlar,

köstebekler ve bunun gibileri – epeyce daha büyüdüler. Çok büyükleri – fillerde fark ediliyordu – biraz küçüldüler. Hayvanların birçoğu arka ayakları üzerine oturmuştu. Çoğunluğu sanki iyi anlamak istermiş gibi, başlarını bir yana yatırmıştı. Aslan ağzını açtı fakat hiçbir ses çıkmadı ağzından; derin ve sıcak bir nefes veriyordu; sanki rüzgâr bir sıra ağacı sallarmışçasına, bütün hayvanlar sallanıyormuş gibi göründü. Başlarının üzerinde, onları saklayan mavi gökyüzünün örtüsü arkasından, yıldızlar şarkı söylemeye başladılar yine; saf,

duygusuz ve zor bir şarkı. Sonra ateş gibi bir parıltı görüldü (ama kimseyi yakmadı), gökyüzünden mi Aslan'dan mı geldiği anlaşılamadı. Çocuklar iliklerine kadar ürperdiler ve o güne kadar duydukları en derin ve vahşi sesin:

"Narnia, Narnia, Narnia, uyan! Sev. Düşün. Konuş. Yürüyen ağaç ol. Konuşan hayvan ol. Kutsal su ol." dediğini duydular.

10

İlk Şaka ve Diğer Sorunlar

Konuşan elbette Aslan'dı. Çocuklar uzun süreden beri onun konuşabileceğine inanıyorlardı ama söylediklerinin hoşluğu karşısında müthiş bir şaşkınlığa düşmüşlerdi.

Ağaçların arasından vahşi insanlar çıktı, ormanın tanrıları ve tanrıçaları; faunlar*, cüceler ve satirler**. Nehirden, su perileriyle birlikte Nehir Tanrısı yükseldi. Ve tüm bunlar ve tüm hayvanlar ve kuşlar, kalın ya da ince, alçak ya da yüksek, değişik sesleriyle cevapladılar:

"Yaşasın Aslan. Seni duyduk ve itaat ediyoruz. Uyandık. Seviyoruz. Düşünüyoruz. Konuşuyoruz. Biliyoruz."

"Fakat lütfen, biz pek bir şey bilmiyoruz henüz" de-

* Keçi ayaklı insan vücutlu mitolojik yaratık.
** Belden aşağısı keçi vücudu, belden yukarısı insan vücudu olan mitolojik yaratık.

di horultulu ve burundan gelen bir ses. Bu gerçekten çocukları yerinden sıçrattı, çünkü konuşan Arabacı'nın atıydı.

"Sevimli ihtiyar Çilek" dedi Polly. "Konuşan Hayvan olarak seçilenlerden biri olmasına çok sevindim." O anda çocukların arkasında durmakta olan Arabacı "Hey güzel Tanrım! Gerçi her zaman bu atın çok akıllı olduğunu söylemişimdir ya" dedi.

"Yaratıklar, sizlere hayat veriyorum." dedi Aslan güçlü ve mutlu bir sesle. "Bu Narnia ülkesini sonsuza kadar size veriyorum. Size ormanları, meyveleri ve nehirleri veriyorum. Yıldızları ve kendimi veriyorum. Seçmediğim, Konuşmayan Hayvanlar da sizindir. Onlara iyi davranın ve bağrınıza basın ama onların yolundan gitmeyin ki Konuşan Hayvan olmanız bir gün sona ermesin. Çünkü siz onların soyundan geldiniz ve onlara dönebilirsiniz. Bunu yapmayın."

"Hayır, Aslan! Dönmeyeceğiz, dönmeyeceğiz" dedi hepsi. Fakat hepsinin sustuğu bir anda küçük şakacı bir karga, yüksek bir sesle "Hiç korkun olmasın" dedi. Böylece karganın sözleri, bu ölüm sessizliğinde çok net bir şekilde duyulmuştu; belki siz bunun – diyelim bir partide – ne kadar kötü olabileceğini biliyorsunuzdur. Karga öylesine utanmıştı ki uyurken yaptığı gibi, başını kanadının altına sakladı. Ve diğer bütün hayvanlar,

onların gülme biçimleri olan ve bizim dünyamızda hiç işitilmemiş, değişik ve tuhaf sesler çıkarmaya başladılar. Başlangıçta utangaçtılar ama Aslan dedi ki:

"Yaratıklar, gülün ve korkmayın. Artık dilsiz ve akılsız olmadığınıza göre sürekli ciddi olmanıza gerek yok.

Çünkü adalet gibi, şakalar da ifade yoluyla gelir."

Böylece bütün hayvanlar kendilerini koyuverdi. Öylesine bir şenlikti ki bu, karga bile yeniden cesaretini toplayıp, çeki atının başına, kulaklarının arasına tünedi ve kanatlarını çırparak dedi ki:

"Aslan, Aslan! İlk şakayı ben mi yaptım? İlk şakayı

benim yaptığım bundan böyle herkese söylenecek mi?"

"Hayır küçük dostum" dedi Aslan. "Sen ilk şakayı yapmadın, kendin ilk şaka oldun." O zaman herkes daha da çok güldü, fakat karga alınmamıştı ve o da yüksek sesle gülüyordu, ta ki at başını sallayınca, dengesini kaybedip düşene kadar. Ancak yere çarpmadan önce kanatlarını hatırladı (kanatları hâlâ yeni bir şeydi onun için).

"Ve şimdi" dedi Aslan, "Narnia kuruldu. Yapacağımız ilk şey güvenliğimizi düşünmek olmalı. Bazılarını-

zı meclisime çağıracağım. Buraya yanıma gelin, sen Baş Cüce ve sen Nehir Tanrısı, sen Meşe ve erkek Baykuş ve Kuzgunlar ikiniz birden, ve erkek Fil. Birlikte konuşmalıyız. Çünkü dünyamız kurulalı beş saat bile olmamasına karşın, şimdiden içimize bir şeytan girdi."

Adları söylenen yaratıklar öne çıktı ve Aslan onlarla beraber doğuya doğru yöneldi. Diğerleri aralarında konuşmaya başladılar: "Dünyaya neyin girdiğini söyledi? – Bir şey Tan – Tan da ne? Hayır Tan demedi, Şan dedi – O da ne acaba?"

"Buraya bak" dedi Digory Polly'ye, "Onun – Aslan'ın – arkasından gitmeliyim. Onunla konuşmam gerek."

"Konuşabileceğimizi sanıyor musun? Ben cesaret edemem."

"Etmem gerek" dedi Digory. "Bu annemle ilgili. Onu iyi edecek şeyi verebilecek bir kişi varsa, o da Aslan."

"Ben de seninle beraber geleceğim" dedi Arabacı. "Onun görünüşünü beğeniyorum. Diğer hayvanların da bize saldıracağını sanmıyorum. Ve yaşlı Çilek'le de birkaç laf etmek istiyorum."

Böylece üçü birden – olabildiğince – cesaretle hayvanlar meclisine doğru yürümeye başladılar. Yaratıklar birbirleriyle konuşup tanışmakla o kadar meşguldüler

ki, ne üç insanı çok yakınlarına gelinceye kadar fark ettiler, ne de epey ötede düğmeli çizmeleriyle titreyerek dikilen ve bağıran (zayıf bir sesle) Andrew Dayı'yı işittiler.

"Digory! Geri dön! Hemen geriye dön diyorum. Bir adım bile ileri gitmeni yasaklıyorum."

Sonunda hayvanların arasına girdiklerinde hepsi konuşmayı bıraktı ve onlara baktı.

"Hey!" dedi erkek Kunduz sonunda, "Aslan'ın adına, bunlar da ne?"

"Lütfen" diye başladı Digory kısık bir sesle, fakat bir Tavşan, "Bunlar bir tür büyük marul, benim fikrim bu." dedi.

"Hayır değiliz, gerçekten değiliz" dedi Polly telaşla. "Tadımız hiç de güzel değildir."

"İşte!" dedi Köstebek. "Konuşabiliyorlar. Marulların konuştuğunu kim duymuş ki?"

"Belki de İkinci Şaka bunlar." dedi karga imayla.

Yüzünü temizleyen bir Panter bir an yalanmayı bıraktı. "Eğer bunlar İkinci Şaka'ysa, hiç de birincisi kadar iyi değil. En azından ben gülünç bir yanlarını görmüyorum." dedi. Sonra esneyerek temizliğine devam etti.

"Of, lütfen" dedi Digory. "Çok acelem var. Aslan'ı görmek istiyorum." Bu süre boyunca Arabacı, Çilek'in

bakışlarını yakalamaya çalışıyordu. Sonunda başardı. "Çilek, eski dostum" dedi. "Beni tanıyorsun. Orada durup beni tanımadığını söyleme."

"Bu Şey neden bahsediyor, At?" dedi çeşitli sesler.

"Aaaa" dedi Çilek yavaşça. "Kesin olarak bilmiyorum, sanırım çoğunluğumuz pek bir şey bilmiyoruz henüz. Fakat daha önce bunun gibi bir şey gördüğümü hissediyorum. Aslan birkaç dakika önce hepimizi uyandırmadan önce başka bir yerde yaşadığımı – ya da başka bir şey olduğumu – sanıyorum. Her şey çok karmakarışık. Bir rüya gibi. Fakat rüyada bu üçüne benzeyen şeyler vardı."

"Ne?" dedi Arabacı. "Beni tanımıyor musun? Kendini iyi hissetmediğin akşamlarda sana sıcak lapa getiren beni? Seni gerektiği gibi tımar eden beni? Soğukta duruyorsan seni örtmeyi hiç unutmayan beni? Bunu senden beklemezdim Çilek."

"Hatırlamaya başlıyorum" dedi At, düşünceli bir şekilde. "Evet. Düşüneyim şimdi, düşüneyim. Evet, sen arkama çirkin, siyah bir şey bağlardın ve sonra koşmam için beni kırbaçlardın. Ne kadar hızlı koşarsam koşayım bu siyah şey hep tangır tungur arkamdan gelirdi."

"Yaşamımızı kazanmak zorundaydık, biliyorsun!" dedi Arabacı. "Benimkini olduğu kadar seninkini de. Eğer iş ve kırbaç olmasaydı, ne dam, ne saman, ne la-

pa, ne de yulaf olurdu. Gücüm yettiği zaman sana yulaf yedirdiğimi kimse inkâr edemez."

"Yulaf?" dedi at, kulaklarını dikerek. "Evet, bunun hakkında bir şeyler hatırlıyorum. Evet, gittikçe daha fazla hatırlıyorum. Sen her zaman arkada bir yerlerde otururdun ve ben o siyah şeyi ve seni çekerek önden koşardım. Bütün işi benim yaptığımı biliyorum."

"Yazları, evet, haklısın" dedi Arabacı. "Senin işin sıcaktaydı ama benim oturağım serindeydi. Kıştan ne haber yaşlı oğlan, sen kendini sıcacık tutarken, benim ayaklarım arabanın tepesinde buz tutardı ve burnum rüzgâr tarafından koparılmış gibi acırdı ve ellerim o kadar uyuşurdu ki dizginleri zorlukla tutabilirdim."

"Zor ve zalim bir ülkeydi" dedi Çilek. "Hiç ot yoktu. Hep taşlık."

"Çok doğru dostum, çok doğru." dedi Arabacı. "Zor bir dünyaydı o. Parke taşlarının atlar için iyi olmadığını her zaman söylemişimdir. Orası Londra'ydı. Ben de orayı senin sevdiğinden fazla sevmezdim. Sen bir taşra atıydın ve ben de bir taşra insanı. Memlekette, koroda şarkı söylerdim ben. Fakat bana uygun bir yaşam yoktu orada."

"Of, lütfen lütfen" dedi Digory. "Gidebilir miyiz? Aslan gittikçe uzaklaşıyor. Ve ben onunla mutlaka konuşmak istiyorum."

"Bana bak Çilek" dedi Arabacı. "Bu genç centilmenin kafasında Aslan'la konuşmak istediği bir şey var; farz et ki sırtına binmesine razı oldun (eminim buna çok memnun olacaktır) ve onu Aslan'ın olduğu yere götürdün. Ben ve küçük kız da sizi takip ederiz."

"Binmek mi?" dedi Çilek. "Oh, şimdi hatırlıyorum. Bu, benim sırtıma oturması demek. Uzun zaman önce bunu yapan, sizin gibi iki ayaklı, küçük birini hatırlıyorum. Bana verdiği küçük, sert ve beyaz, küp şeklinde parçacıklar vardı. Tatları nefisti – of harika, ottan daha tatlı."

"Hah, bu şeker olmalı" dedi Arabacı.

"Lütfen, Çilek" diye yalvardı Digory, "Binmeme izin ver ve beni Aslan'a götür."

"Eh, bir zararı olmaz" dedi At. "Hele bir kereliğinden. Atla bakalım."

"Güzelim Çilek" dedi Arabacı. "Haydi ufaklık, seni kaldırayım." Az sonra Digory Çilek'in sırtındaydı ve oldukça da rahattı, çünkü daha önceleri kendi atına eğersiz binmişti.

"Haydi Çilek" dedi.

"Sanırım, o beyaz şeyden yoktur yanında tesadüfen, değil mi?" dedi at.

"Korkarım yok." dedi Digory.

"Eh, yapılacak bir şey yok" dedi Çilek ve koşmaya

başladı.

O anda, etrafı koklayıp, bakınmakta olan iri bir Buldog dedi ki:

"Bakın. Bu garip yaratıklardan bir tane daha var – orada, nehrin yanında, ağaçların altında."

O zaman bütün hayvanlar, orman gülleri arasında hareketsiz dikilen ve fark edilmeyeceğini uman Andrew Dayı'ya baktılar.

"Haydi!" dedi birkaçı. "Gidip bakalım." Böylece Çilek, Digory ile bir yöne doğru tırıs giderken (Polly ile Arabacı da onları yaya olarak takip ediyordu) yaratıkların birçoğu havlamalar, homurtular, hırıltılar ve ilgilerini gösteren değişik seslerle, Andrew Dayı'nın olduğu yöne doğru koşmaya başladılar.

Şimdi geriye dönüp, bütün bu olayların Andrew Dayı'nın bakış açısından nasıl göründüğünü açıklamalıyız. Yaşananlar, çocuklar ve Arabacı'da oluşan izlenimi bırakmamıştı onun üzerinde. Çünkü işittikleriniz ve duyduklarınız, nerede durduğunuza bağlı olduğu kadar, nasıl bir insan olduğunuza da bağlıdır.

Hayvanların ortaya çıktığı ilk andan itibaren Andrew Dayı yavaş yavaş çalılıklara doğru gerilemişti. Dikkatle onları seyretmekteydi elbette fakat onların ne yapacaklarıyla gerçekten ilgilendiğinden değil, saldırıp saldırmayacaklarını öğrenmek istediği için böyle davra-

nıyordu. Cadı gibi onun da, müthiş bir pratik zekâsı vardı. Ancak Aslan'ın her tür hayvandan bir çift seçtiğini fark etmemişti. Bütün gördüğü, ya da gördüğünü düşündüğü şey, bir sürü tehlikeli ve vahşi hayvanın amaçsızca ortalıkta dolaştığıydı. Ve diğer hayvanların bu büyük Aslan'dan neden kaçmadıklarını da merak edip duruyordu.

O büyük an gelip de Hayvanlar konuştuğunda, ilginç bir nedenle, bunun önemini hiç anlayamadı. Aslan, uzun zaman önce, ortalık hâlâ karanlıkken ilk kez şarkı söylemeye başladığında, duyduğu sesin bir şarkı olduğunu anlamış ve hiç sevmemişti. Ses, aklına getirmek istemediği şeyleri düşünüp hissetmesine neden olmuştu. Sonra güneş doğup da şarkı söyleyenin bir aslan olduğunu gördüğünde ("*sadece* bir aslan" demişti kendi kendine) Aslan'ın şarkı söylemediğine ve aslında hiç söylememiş olduğuna, bizim dünyamızda, hayvanat bahçelerindeki aslanlar gibi yalnızca kükrediğine kendini inandırmaya çalıştı. "Elbette gerçekten şarkı söylüyor olamaz" diye düşündü, "hayal görmüş olmalıyım. Sinirlerime hâkim olamadım. Kim bir aslanın şarkı söylediğini duymuş ki?" Aslan'ın şarkısı uzadığı ve güzelleştiği oranda Andrew Dayı kendini, kükremeden başka bir şey duymadığına inandırmaya çalıştı. Olduğundan daha da aptal olmaya çalışmanın sonucu, ge-

nellikle bunda başarılı olmaktır. Andrew Dayı bunu başardı. Kısa bir süre sonra kükremeden başka bir şey duymaz oldu. Eğer isteseydi bile başka bir şey duyamazdı. Ve sonunda Aslan konuşup "Narnia uyan" dediğinde o söz değil, yalnızca bir hırıltı işitmişti. Hayvanlar cevap verdiğinde de sadece havlama, hırlama, uluma ve inleme sesleri duymuştu. Ve güldüklerinde ise – eh, tahmin edersiniz artık. Bu, şimdiye kadar tanık olduğu şeylerin en kötüsüydü Andrew Dayı için. Hayatında böylesine aç ve öfkeli hayvanların korkunç ve kana susamış patırtısını hiç duymamıştı. Sonra tüm öfke ve korkusuyla, üç kişinin hayvanlarla konuşmak üzere ağaçsız alana doğru yürüdüklerini gördü.

"Aptallar!" dedi kendi kendine. "Şimdi o hayvanlar çocuklarla beraber yüzükleri de yiyecekler ve ben asla eve dönemeyeceğim. Ne kadar bencil bir çocuk şu Digory! Diğerleri de onun kadar kötü. Eğer kendi yaşamlarını mahvetmek istiyorlarsa bu onların bileceği bir şey. Ama ya *benimki*? Bunu düşünüyor gibi görünmüyorlar. Kimse *beni* düşünmüyor."

Sonunda bütün hayvanlar ona doğru koşmaya başladığında, dönerek can havliyle kaçmaya başladı. Şimdi herkes bu genç dünyanın havasının yaşlı centilmene ne kadar iyi geldiğini görebilirdi. Londra'dayken koşamayacak kadar yaşlıydı, şimdi ise Ingiltere'de herhangi

bir hazırlık okulundaki yüz metre yarışını kesinlikle kazanacak hızda koşuyordu. Redingotunun uçuşan kuyrukları harika bir görüntü oluşturmaktaydı. Fakat kuşkusuz kaçması boşunaydı. Ardına düşen hayvanların birçoğu ondan daha hızlıydı; bu, yaşamlarında yaptıkları ilk koşuydu ve hepsi yeni kaslarını kullanmaya can atıyordu. "Peşinden! Peşinden!" diye bağırdılar. "Belki o şey Tan'ın ta kendisi. Haydi! Koşun! Önünü kesin! Etrafını sarın! Gelin! Hurraaa!"

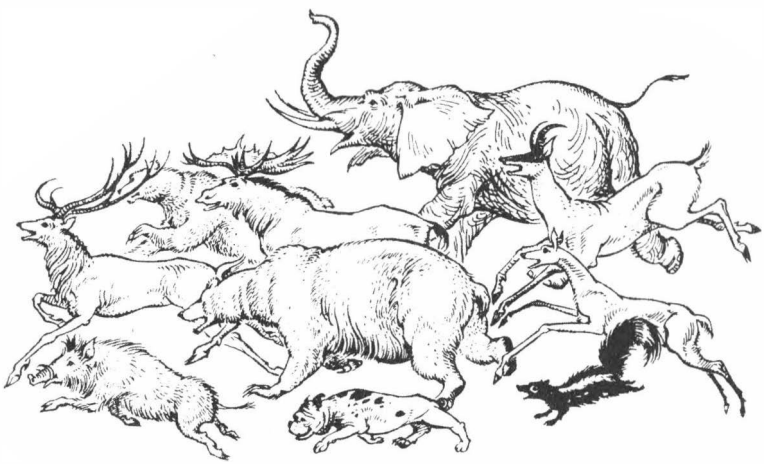
Birkaç dakika içinde bazı hayvanlar Andrew Dayı'nın önüne geçmişti. Yan yana dizilerek yolunu kestiler. Diğerleri de arka tarafı kapamışlardı. Tam bir çaresizlik içindeydi. Geyiklerin uzun boynuzları ve bir filin kocaman yüzü boyundan çok yüksekteydi. Ağır ve ciddi görünen ayılar ve yaban domuzları arkasından homurdanıyorlardı. Soğukkanlı leoparlar ve alaycı yüzleriyle panterler (Andrew Dayı böyle düşünüyordu) ona

bakıyor ve kuyruklarını sallıyorlardı. Fakat ona en çarpıcı gelen şey, hemen hepsinin ağızlarının açık oluşuydu. Gerçekte hayvanlar, ağızlarını solumak için açmışlardı, Andrew Dayı ise kendisini yemek istediklerini sanıyordu.

Andrew Dayı sağa sola sallanıyor, titreyip duruyordu. En iyi anında bile onlardan korktuğu için, hayvanları hiç sevmezdi. Kuşkusuz yıllardır hayvanlar üzerinde zalim deneyler yapması, onlardan daha fazla nefret etmesine ve korkmasına neden olmuştu.

"Evet bayım" dedi Buldog işadamı edasıyla, "siz hayvan mı, bitki mi, yoksa mineral misiniz?" Gerçekte dediği buydu ama Andrew Dayı'nın duyduğu şuydu: "Hırrrrrrarrrrr!"

11

Digory ve Dayısı Tehlikede

Andrew Dayı'nın, iki çocuk ve Arabacı ile aynı türden bir yaratık olduğunu ilk anda görmedikleri için hayvanların çok aptal olduklarını düşünebilirsiniz. Fakat onların giysiler hakkında bir şey bilmediklerini hatırlamalısınız. Hayvanlar, Polly'nin giysisini, Digory'nin Norfolk takım elbisesini ve Arabacı'nın melon şapkasını, kendi postları ve tüyleri gibi, onların vücutlarının bir parçası sanıyorlardı. Eğer Çilek bilmese ve onlarla konuşmuş olmasalar, bu üçünün aynı cinsten olduklarını bile anlamayacaklardı. Ancak Andrew Dayı'nın boyu çocuklardan oldukça uzundu ve Arabacı'dan da epeyce zayıftı. Beyaz yeleği dışında (artık pek beyaz değildi) siyahlar içindeydi. Kırlaşmış ve taranmamış saçları (şimdi gerçekten karmakarışıktı) diğer üç insanda gördükleri hiçbir şeye benzemiyordu. En kötü-

sü de, konuşamıyor gibi gözüküyordu. O nedenle şaşırmış olmaları doğaldı.

Konuşmayı denemişti. Buldog onunla konuştuğunda (ya da onun sandığı gibi önce homurdanıp sonra da hırladığında) titreyen ellerini uzatmış ve nefes nefese "İyi köpekçik" sonra da "zavallı iyi köpek" demişti. Fakat hayvanlar onu, onun hayvanları anladığından daha fazla anlamıyorlardı. Hiçbir kelimeyi işitmemişlerdi, sadece zayıf cızırdayan bir ses duymuşlardı. Belki duymadıkları da iyi olmuştu, çünkü benim bildiğim hiçbir köpek, özellikle de Narnialı Konuşan Köpek, 'İyi Köpek' diye çağrılmayı, sizin 'Küçüğüm' diye çağrılmayı sevmenizden daha fazla sevmez.

Sonunda Andrew Dayı bayılarak ölü gibi yere düştü.

"İşte!" dedi Yaban Domuzu, "Sadece bir ağaçmış. Zaten başından beri öyle düşünmüştüm." (Hiç kimsenin bayılıp düştüğünü görmediklerini hatırlayın.)

Andrew Dayı'nın her tarafını koklamakta olan Buldog başını kaldırıp, "Bu bir hayvan. Kesinlikle bir hayvan. Ve muhtemelen diğer üçüyle aynı türden" dedi.

"Bana öyle görünmüyor" dedi ayılardan biri. "Hayvanlar onun gibi yere düşmezler. Bizler hayvanız ve onun gibi düşüvermiyoruz. Biz ayakta dururuz. Bak böyle." Arka ayaklarının üzerine dikildi, bir adım geri attı ve bir dala takılarak sırtüstü yuvarlandı.

"Üçüncü Şaka, Üçüncü Şaka, Üçüncü Şaka!" dedi Karga büyük bir heyecanla.

"Ben hâlâ bir ağaç olduğunu düşünüyorum" dedi Yaban Domuzu.

"Eğer ağaçsa" dedi ayılardan biri, "arı yuvası olabilir üzerinde."

"Eminim ağaç değil" dedi Porsuk. "Düşmeden önce konuşmaya çalıştığı kanısındayım."

"O sadece dalların arasındaki rüzgârın sesiydi" dedi Yaban Domuzu.

"Eminim" dedi Karga, Porsuk'a "onun bir *konuşan* hayvan olduğunu söylemek istemiyorsun. Hiçbir söz etmedi ki."

"Ama yine de biliyorsun ki" dedi Fil (dişi Fil kuşkusuz, hatırlayacağınız gibi kocası Aslan'la beraber gitmişti). "Ama yine de biliyorsun ki bir tür hayvan olabilir. Ucundaki o beyazımsı yumru bir çeşit yüz olamaz mı? Ve o delikler gözleri ve ağzı olamaz mı? Burnu yok elbette. Ama yine de – ehem – dar kafalı olmamalı. Çok azımız, gerçekten burun denilebilecek şeye sahip." Hoşgörülebilecek bir gururla hortumuna göz attı.

"Bu sözlere şiddetle itiraz ediyorum" dedi Buldog.

"Fil biraz haklı" dedi Tapir.

"Size ne olduğunu söyleyeyim!" dedi Eşek ve parlak fikrini açıkladı: "Belki de konuşabileceğini sanan, konuşamayan bir hayvandır."

"Ayağa kaldırabilir miyiz acaba?" dedi Fil düşünceli bir şekilde. Andrew Dayı'yı hortumuyla özenle tutup doğrulttu. Ne var ki baş aşağı doğrultmuştu ve Andrew Dayı'nın cebinden iki yarım lira, üç şilin ve bir de altı peni düştü. Elbette bunun yararı olmadı. Andrew Dayı yeniden düşüp yere serildi sadece.

"İşte!" dedi birkaçı, "Bu bir hayvan olamaz. Canlı değil ki."

"Size söylüyorum, bu bir hayvan" dedi Buldog, "Kendiniz koklayın."

"Koklamak her şey değildir" dedi Fil.

"Neden?" dedi Buldog, "Birisi burnuna güvenemez-

se nesine güvenebilir ki?"

"Şey, beynine belki" dedi Fil.

"Bu sözlere şiddetle itiraz ediyorum" dedi Buldog.

"Bir şeyler yapmamız gerekiyor" dedi Fil. "Çünkü bu şeytan olabilir ve Aslan'a gösterilmesi gerek. Çoğunluğumuz ne düşünüyor? Bu bir hayvan mı yoksa ağaç türü bir şey mi?"

"Ağaç! Ağaç!" dedi düzinelerce hayvan.

"İyi o zaman" dedi Fil. "Eğer ağaçsa dikilmesi gerekir. Bir çukur kazmamız gerekiyor."

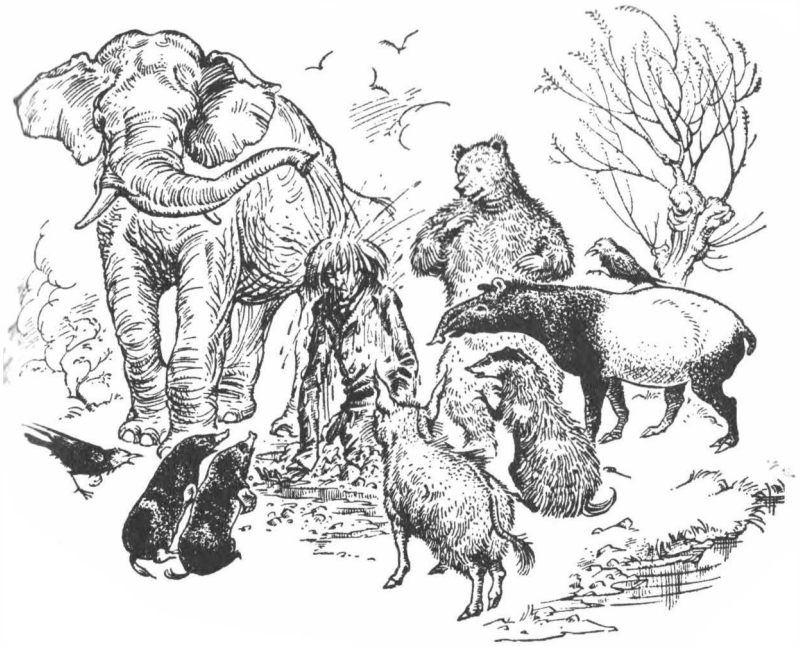
İki köstebek işin bu kısmını hızla hallettiler. Andrew Dayı'nın hangi tarafından toprağa gömüleceği üstüne biraz tartışma çıktı ve o kafaüstü gömülmekten kılpayı kurtuldu. Birçok hayvan bacaklarının onun dalları olduğunu ve bu nedenle gri ve kabarık şeyin (başından bahsediyorlardı) kökleri olması gerektiğini söylemişti. Fakat diğerleri onun çatallı kısmının çamurlu olduğunu ve köklerde olduğu gibi iki yana açıldığını söylediler. Sonunda ayaklarında karar kıldılar. Toprağı sıkıştırdıklarında dizlerinin üzerine kadar gömülmüştü.

"Çok fena solmuş görünüyor" dedi Eşek.

"Elbette, biraz sulanması gerekir" dedi Fil. "Sanırım, *diyebilirim* ki (orada bulunanların hiçbirini incitmek istemiyordu), belki, *bu tür* bir iş için benimki gibi bir burun—"

"Bu sözlere şiddetle itiraz ediyorum" dedi Buldog. Ancak Fil sessizce nehre yürüdü, hortumunu suyla doldurdu ve Andrew Dayı'yla ilgilenmek üzere geri geldi. Akıllı hayvan, Andrew Dayı'nın tepesinden galonlarca su dökülene kadar aynı işi yapmayı sürdürdü. Sanki giysileriyle banyo yapmışçasına, Andrew Dayı'nın redingotunun eteklerinden sular akıyordu. O ne uyanıştı! Fakat biz onu yaptığı kötülükleri düşünmek üzere (böyle akla uygun şeyler yapma ihtimali varsa) bırakıp daha önemli şeylere bakalım.

Çilek, sırtında Digory ile öbür hayvanların gürültü-

sü duyulmayıncaya kadar koşturdu. Şimdi Aslan ve seçtiği temsilcilerin oluşturduğu küçük topluluk epeyce yakındaydı. Digory böylesine ciddi bir toplantıyı kesmenin imkânsızlığını biliyordu, ancak bunu yapmasına gerek kalmadı. Aslan'ın bir sözüyle, erkek Fil, Kuzgunlar ve diğerleri kenara çekildi. Digory attan indi ve kendini Aslan'la yüz yüze buldu. Aslan düşündüğünden daha büyük, daha güzel, daha parlak altın renkli ve daha korkunçtu. O büyük gözlerin içine bakmaya cesaret edemedi.

"Lütfen – Bay Aslan – efendim" dedi Digory, "siz – ben – lütfen annemi iyileştirmek için bu ülkenin sihirli meyvelerinden birkaç tane verebilir misiniz?"

Çaresizce Aslan'ın "Evet" diyeceğini umuyor; "Hayır" demesinden fena halde korkuyordu. Fakat Aslan hiçbirini yapmayınca şaşırdı.

"İşte çocuk bu" dedi Aslan, Digory'ye değil de temsilcilerine bakarak. "Onu yapan çocuk bu."

"Eyvah!" diye düşündü Digory, "Ne yaptım acaba?"

"Adem'in çocuğu" dedi Aslan. "Yeni ülkem Narnia'da şeytani bir Cadı var. Bu iyi hayvanlara onun buraya nasıl geldiğini anlat."

Digory'nin aklından söyleyebileceği düzinelerce şey geçti, fakat gerçeklerden başka hiçbir şeyi söylemeyecek kadar akıllıydı.

"Onu ben getirdim, Aslan" diye cevap verdi alçak bir sesle.

"Ne amaçla?"

"Onu benim dünyamdan kendi dünyasına geri götürmek istemiştim. Kendi yerine geri götürdüğümü sanmıştım."

"O sizin dünyanıza nasıl geldi, Adem'in oğlu?"

"Bü..büyüyle."

Aslan hiçbir şey söylemedi. Digory yeteri kadar açıklamadığını biliyordu.

"Dayımdı, Aslan" dedi. "Sihirli yüzüklerle bizi dünyamızdan dışarı o gönderdi, en azından önce Polly'yi gönderdiği için ben de gitmek zorunda kaldım, sonra Charn denilen bir yerde Cadı'yla karşılaştık ve o bize tutunarak—"

"Cadı'yla *karşılaştınız* mı?" dedi Aslan, içinde kükreme tehdidi sezilen alçak bir sesle.

"Uyandı" dedi Digory perişan halde. Sonra bembeyaz olarak, "Yani, ben uyandırdım. Çünkü çanı çalarsam ne olacağını öğrenmek istemiştim. Polly istemedi. Onun hatası yoktu. Ben – ben onunla boğuştum. Biliyorum yapmamalıydım. Çanın altındaki yazılar beni biraz büyülemişti sanırım."

"Gerçekten büyülenmiş miydin?" dedi Aslan hâlâ alçak sesle ve derinden konuşarak.

"Hayır" dedi Digory. "Şimdi anlıyorum ki büyülen memiştim. Sadece öyle sanıyordum."

Uzun bir sessizlik oldu. Digory tüm bu süre boyunca "Her şeyi mahvettim. Annem için hiçbir şey alma şansım yok artık" diye düşünüyordu.

Aslan yeniden konuştuğunda sözleri Digory'ye değildi.

"Dostlarım, görüyorsunuz ki" dedi, "size verdiğim yeni ve temiz dünyaya, yedi saat bile geçmeden şeytani bir güç girdi; Adem'in bu oğlu tarafından uyandırılıp buraya getirildi." Hayvanlar ve hatta Çilek bile gözlerini Digory'ye çevirdi, öyle ki o anda Digory yer yarılsın da içine girsin istiyordu. "Fakat canınızı sıkmayın" dedi Aslan hâlâ hayvanlara konuşarak. "Bu şeytandan kötülük gelecek ama buna uzun zaman var ve ben kötülüklerin çoğunluğunun bana yönelmesini sağlayacağım. Bu arada buranın yüzyıllarca, mutlu bir dünyada mutlu bir ülke olmasına çalışalım. Ve Adem'in ırkı bizi incittiğine göre, iyileşmemize de yardım edecek. Siz ikiniz, yaklaşın."

Bu son sözler yeni gelen Polly ve Arabacı'ya söylenmişti. Polly ağzı aralık, gözlerini dört açmış Aslan'a bakıyor ve Arabacı'nın elini sımsıkı tutuyordu. Arabacı Aslan'a şöyle bir baktı ve kimsenin çıplak görmediği başından melon şapkasını çıkardı. Şapkasız daha genç

ve nazik, Londralı bir Arabacı'dan ziyade taşralı biri gibi görünüyordu.

"Oğlum" dedi Aslan Arabacı'ya, "Ben seni uzun süredir tanıyorum. Sen beni tanıyor musun?"

"Aaaa, hayır efendim" dedi Arabacı. "En azından bildiğimiz anlamda değil. Fakat bir şekilde, eğer serbestçe konuşabilirsem, daha önce karşılaştığımızı hissediyorum."

"Tabii konuşabilirsin" dedi Aslan. "Beni, sandığından daha iyi biliyorsun ve daha iyi tanıyacak kadar yaşayacaksın. Bu ülkeyi nasıl buluyorsun?"

"Çok hoş bir yer efendim" dedi Arabacı.

"Sürekli burada yaşamak ister misin?"

"Eh, efendim anlarsınız ki ben evli bir adamım. Eğer karım burada olsaydı, ikimiz de Londra'ya geri dönmek istemezdik sanırım. İkimiz de gerçekten taşralı insanlarız."

Aslan yelesinin çevrelediği başını kaldırdı, ağzını açtı ve çok yüksek olmayan ancak güçlü, uzun ve tek bir ses çıkardı. Polly bunu işittiğinde yüreği hopladı. Bunun bir çağrı olduğunu ve işiten kim olursa olsun, ona uymak isteyeceğini ve dahası, arada ne kadar çok dünya ya da çağ olursa olsun uyabileceğini adı gibi biliyordu. Böyle olduğu içindir ki, müthiş bir merak içinde olmasına karşın, aniden müşfik ve güvenilir yüzlü genç

bir kadının belirip yanında ayakta durması karşısında ne şaşırdı, ne de sarsıldı. Polly onun, Arabacı'nın karısı olduğunu hemen anladı. Bizim dünyamızdan insanı zahmete sokan yüzüklerle değil; bir kuşun yuvasına doğru uçması gibi basit, hızlı ve hoş bir şekilde getirilmişti. Genç kadın, göründüğü kadarıyla bir çamaşır gününün ortasındaydı, çünkü bir önlük giymişti, kolları sıvanmıştı ve ellerinde köpükler vardı. Eğer en iyi giysilerini giyecek zamanı olsa (en güzel şapkasının üzerinde yapma kirazlar vardı) bundan daha hoş görünmezdi.

Kuşkusuz, rüyada olduğunu sanmıştı. Bu nedenle kocasının yanına koşup neler olduğunu sormadı. Rüyada olduğundan o kadar emin değildi belki ama yine de bilinmeyen bir nedenle pek korkmuş görünmüyordu. Sonra, Aslan'a baktı ve o günlerde taşralı kızların hâlâ bildiği küçük bir reverans yaptı. Daha sonra da Arabacı'nın yanına giderek elini tuttu ve etrafına utangaçça bakmaya başladı.

"Çocuklarım" dedi Aslan, gözlerini onlara dikerek. "Sizler Narnia'nın ilk kral ve kraliçesi olacaksınız."

Arabacı ağzını şaşkınlıkla açtı ve karısı kıpkırmızı oldu.

"Sizler bu yaratıklara hükmedecek, onlara isim verecek ve adalet dağıtacaksınız. Düşmanları saldırdığında

da onları düşmanlarından koruyacaksınız. Kuşkusuz düşmanlarınız olacaktır, çünkü bu dünyada kötü bir Cadı var."

Arabacı zorlukla iki üç kere yutkunup gırtlağını temizledi.

"Özür dilerim efendim" dedi, "çok teşekkür ederim (benim hanım da teşekkür ediyor) fakat böyle bir işi kaldırabilecek cinsten biri değilim ben. Hiç eğitim görmedim, anlarsınız."

"F.h," dedi Aslan, "bel ve pulluk kullanıp yiyeceğini topraktan çıkartabilir misin?"

"Evet efendim, bu türden işleri biraz yapabilirim;

öyle büyütüldüm ben."

"Bu yaratıklara, sizin doğduğunuz dünyadaki dilsiz hayvanlar gibi köle olmadıklarını, konuşan ve özgür kullar olduklarını hatırdan çıkarmadan, şefkatle ve gerektiği gibi hükmedebilir misin?"

"Bunu anlıyorum efendim" diye cevap verdi Arabacı. "Hepsine eşit davranmaya çalışacağım."

"Çocuklarını ve torunlarını aynı şekilde davranacak biçimde büyütecek misin?"

"Denemek benim elimde efendim. Elimden geleni yaparım, değil mi Nellie?"

"Çocukların ya da diğer yaratıklar arasında kimseyi kayırmayacaksın, ayrıca kimsenin öbürünü aşağılayıp zora koşmasına izin vermeyeceksin değil mi?"

"Bu tür şeylere asla tahammül edemedim efendim ve gerçek de bu. Eğer onları öyle bir durumda yakalarsam, gereğini yaparım" dedi Arabacı (Tüm bu süre boyunca Arabacı'nın konuşması gittikçe yavaşlayıp zenginleşiyordu. Londra'da edindiği keskin ve hızlı konuşma tarzından çok, çocukluğundaki taşralı konuşmasına benziyordu).

"Düşmanlar ülkeye saldırsa (düşmanlarınız olacaktır) ve savaş olsa, saldırırken en önde ve gerilerken en arkada olacak mısın?"

"Şey efendim" dedi Arabacı yavaşça, "denenmeden

önce insanları bilmek zordur. Yumuşakbaşlı biri olduğumun ortaya çıkabileceğini de düşünmek gerek. Yumruk kavgasından başka bir şey bilmem ben. Denerim – yani görevimi yapmayı – denemeyi umuyorum."

"O zaman" dedi Aslan, "kralların yapması gereken her şeyi yapmış olursun. Taç giyme törenini şimdi yapacağız. Sen, çocukların ve torunların kutsanacaksınız ve onların bazıları Narnia'nın kralı, bazıları da güney dağlarının ötesindeki Archenland'in kralı olacak. Ve sen küçük kız (Polly'ye dönerek) hoş geldin. Lanetli Charn'ın harap sarayında heykel galerisindeki kabalığından dolayı oğlanı affettin mi?"

"Evet, Aslan, barıştık" dedi Polly.

"Çok iyi" dedi Aslan. "Ve şimdi Digory'ye gelince..."

12

Çilek'in Macerası

Digory dudaklarını ısırıyordu. Gittikçe daha fazla ikircikleniyordu. Ne olursa olsun ağlamamayı ya da gülünç bir şey yapmamayı umuyordu.

"Adem'in oğlu" dedi Aslan. "Benim şirin ülkem Narnia'ya doğum gününde yaptığın kötülüğü düzeltmeye hazır mısın?"

"Şey, ne yapabileceğimi bilmiyorum" dedi Digory. "Görüyorsun ki Kraliçe kaçtı ve—"

"Sana hazır olup olmadığını sordum" dedi Aslan.

"Evet" dedi Digory. Bir saniye için aklından çılgınca bir fikir geçmişti ve "Anneme yardım etmeye söz verirsen ben de sana yardım etmeyi denerim" demeyi düşünmüştü, ama Aslan'ın pazarlık edilecek türden bir kişi olmadığını tam zamanında anlamıştı. Ancak "Evet" dediğinde annesini düşünmüştü. Umudunun azalmak-

ta olduğunu hissederek boğazı düğümlendi, gözleri yaşardı ve düşünmeden dedi ki:

"Fakat lütfen, lütfen – sen – annemi iyi edecek bir şey veremez misin?" O ana kadar Aslan'ın kocaman pençeli büyük ayaklarına bakmaktaydı, şimdi kederle başını kaldırıp Aslan'ın yüzüne baktı. Gördüğü, tüm yaşamında gördüklerinden daha şaşırtıcıydı. Çünkü o kahverengisarı yüz, kendi yüzüne doğru eğilmişti ve gözlerinde iri, parlak gözyaşları vardı. Öyle büyük ve parlak gözyaşlarıydı ki Digory bir an için Aslan'ın, annesinin durumuna kendinden daha çok üzüldüğünü sandı.

"Oğlum, oğlum" dedi Aslan. "Biliyorum. Üzüntümüz büyük. Bunu bu ülkede sadece sen ve ben biliyoruz. Birbirimize nazik davranalım. Fakat ben Narnia'nın geleceğini düşünmek zorundayım. Bu dünyaya getirdiğin Cadı, Narnia'ya yeniden gelecek; er ya da geç. Narnia'ya, onun yaklaşmaya cesaret edemeyeceği bir ağaç dikmeyi arzuluyorum, bu ağaç Narnia'yı uzun yıllar ondan koruyacaktır. Böylece bu ülke, bulutlar güneşi kaplamadan önce uzun ve aydınlık bir sabah geçirecek. Sen, bu ağacın yetişeceği tohumu bana getirmelisin."

"Peki, efendim" dedi Digory. Bunu nasıl yapacağını bilmiyordu ama başaracağından neredeyse emindi.

Aslan derin bir nefes aldı, başını daha da alçaltarak ona bir Aslan öpücüğü verdi. Digory o an taze bir güç ve cesaret kazandığını hissetti.

"Sevgili oğlum" dedi Aslan, "sana ne yapman gerektiğini söyleyeceğim. Dön ve batıya bak, ve bana ne gördüğünü söyle."

"Görkemli dağlar görüyorum, Aslan" dedi Digory. "Bir nehrin çağlayan halinde kayalıklardan aşağı aktığını görüyorum. Ve kayalıkların ötesinde ormanlık, yüksek yeşil tepeler, onların ötesinde neredeyse simsiyah görünen daha yüksek sıradağlar var. Çok uzakta da, Alpler'in görüntüsü gibi, hepsi bir arada yüksek karlı dağlar var. Ve bunların arkasında gökyüzünden başka bir şey yok."

"İyi görüyorsun" dedi Aslan. "Çağlayanın olduğu yerde Narnia ülkesi sona erer, ve sen kayalıkların üstüne eriştiğinde Narnia'dan çıkmış ve batının vahşiliklerine girmiş olacaksın. O dağların arasında, etrafı buz tepeleriyle çevrili, içinde mavi bir gölün bulunduğu yeşil bir vadi bulana kadar ilerlemelisin. Gölün sonunda sarp ve yeşil bir tepe var. Tepenin üzerinde bir bahçe ve bahçenin ortasında da bir ağaç. O ağaçtan bir elma kopar ve bana getir."

"Peki, efendim" dedi Digory yine. O kayalıklara nasıl tırmanacağı ve dağlar arasında yolunu nasıl bulacağı

hakkında en ufak bir fikri yoktu. Bahane arıyormuş gibi görünmemek için bu konuda bir şey sormadı, fakat "Aslan, umarım acelen yoktur. Oraya hızla gidip gelmem mümkün değil." dedi.

"Adem'in küçük oğlu, sana yardım edilecek" dedi Aslan. Sonra, yanıbaşlarında sessizce duran, sinekleri kovalamak için kuyruğunu sallayan ve sanki konuşulanları zorlukla anlıyormuş gibi başı bir yana eğilmiş olarak dinleyen ata döndü.

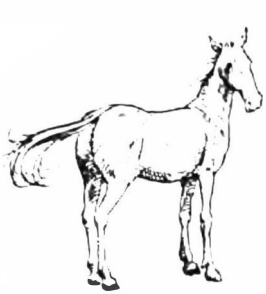
"Can dostum" dedi Aslan At'a, "kanatlı bir at olmak ister misin?"

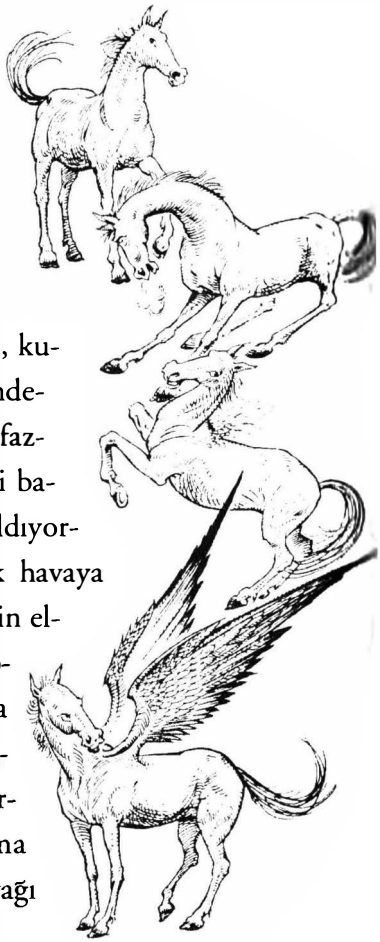
Çilek'in yelesini nasıl sallayıp, burun deliklerinin nasıl genişlediğini ve arka ayağıyla yere hafifçe nasıl vurduğunu görmeliydiniz. Belli ki, kanatlı bir at olmayı çok istiyordu, ama yalnızca şunları söyledi:

"Eğer isterseniz Aslan – gerçekten istiyorsanız – neden beni seçtiniz bilmiyorum – ben pek akıllı bir at değilim."

"Kanatlan. Tüm kanatlı atların babası ol" dedi Aslan yeri sarsan bir kükremeyle, "Senin adın Kızılkanat."

At ürkmüştü, tıpkı arabaya koşulduğu o eski, sefil günlerde ürktüğü gibi. Sonra kişnedi. Sanki omuzlarını sinek ısırıyormuş da kaşınmak istiyormuş gibi, boynunu geriye doğru zorluyordu. Sonra, diğer hayvanlar yerden nasıl fırladıysa Kızılkanat'ın omuzlarından da

kanatlar fırladı ve kartalların, kuğuların ve kilise pencerelerindeki meleklerin kanatlarından fazla büyümeye başladı. Tüyleri bakır ve kestane renginde parıldıyordu. Kanatlarını iyice açarak havaya sıçradı. Aslan'ın ve Digory'nin elli metre kadar üstünde homurdandı, kişnedi ve şaha kalkar gibi yaptı. Sonra onların etrafında bir tur atıp, şaşırmışçasına ve hantalca ama mutlu bir şekilde dört ayağı üzerine yere indi.

"İyi mi, Kızılkanat?" dedi Aslan.

"Mükemmel, Aslan" dedi Kızılkanat.

"Adem'in bu küçük oğlunu, sırtında, sözünü ettiğim dağlardaki vadiye götürür müsün?"

"Ne? Şimdi mi? Hemen mi?" dedi Çilek – ya da yeni adıyla Kızılkanat – "Haydi! Gel buraya küçük. Sırtımda senin gibi şeyleri daha önce de taşımıştım; uzun zaman önce. Yeşil tarlalar ve şekerlerin olduğu zamanlarda."

"Havva'nın kızları ne fısıldaşıyorlar öyle?" dedi Aslan, gerçekten dost olmaya başlayan Polly ve Arabacı'nın karısına aniden dönerek. "İzin verirseniz efendim" dedi Kraliçe Helen (Arabacı'nın karısı Nellie artık Kraliçe Helen'di) "sanırım küçük kız da gitmek istiyor, eğer sorun olmayacaksa."

"Kızılkanat buna ne diyor?" diye sordu Aslan.

"Ah, iki kişi. Fark etmez, hele böyle küçükseler" dedi Kızılkanat. "Ama umarım Fil de gelmek istemiyordur!"

Doğrusu Fil'in böyle bir isteği yoktu ve Narnia'nın yeni kralı, iki çocuğun da ata binmesine yardım etti: Digory'yi kabaca kaldırırken, Polly'yi sanki porselenden yapılmış ve kırılacakmış gibi zarifçe ve itinayla oturttu. "İşte bindiler Çilek – Kızılkanat demeliyim artık. Asla tahmin etmediğimiz şeyler bunlar."

"Çok yüksekten uçma" dedi Aslan. "Büyük buz dağlarının tepelerinden geçmeyi deneme. Yeşillik yerleri ve vadileri bul ve oralardan uç. Her zaman geçeceğin bir yer olacak. Ve şimdi benim dualarımla gidin."

"Ah, Kızılkanat" dedi Digory, At'ın parlak boynunu okşamak üzere eğilirken. "Bu çok eğlenceli. Bana sıkı tutun Polly."

Az sonra yeryüzü ayaklarının altından kaydı ve Kızılkanat, batıya doğru uzun uçuşuna başlamadan önce sanki büyük bir keklikmiş gibi, bir iki tur attı. Polly aşağıya baktığında Kral ve Kraliçe yi zorlukla görebiliyordu. Aslan bile yeşil otlar üzerinde sadece sarı bir noktaydı. Az sonra rüzgâr yüzlerini okşuyor ve Kızılkanat'ın kanatları düzenli bir şekilde dalgalanıyordu.

Değişik türden ağaçları, süpürge gibi otları, kayaları ve çok renkli çıplak ovalarıyla tüm Narnia altlarında uzanıyordu ve nehir gümüş bir kurdele gibi kıvrılarak akıyordu. Daha şimdiden sağ taraflarında, kuzeydeki alçak tepelerin arkasını görebiliyorlardı; tepelerin ötesinde büyük bir bozkır, tatlı bir eğimle ufka kadar uzanıyordu. Sol taraflarında dağlar çok daha yüksekti. Fakat arada bir, dik çam ağaçlarının arasından, uzaklarda mavi renge bürünen öte yandaki toprakları görebiliyorlardı.

"Archenland orası olmalı" dedi Polly.

"Evet, ama önüne bak!" dedi Digory.

Çünkü şimdi önlerinde, sarp kayalıkların oluşturduğu set yükselmekteydi. Doğduğu yüksek, batı ülkesinden Narnia'ya çağlayarak akan nehrin oluşturduğu

çağlayanda yansıyan güneşin ışıkları neredeyse gözlerini kamaştırıyordu. O kadar yüksekten uçuyorlardı ki, aşağıdaki çağlayanların gürültüsü çok hafif bir ses olarak duyuluyordu, ama kayalıkların tepesinden uçacak kadar da yüksekte değildiler.

"Burada biraz zikzak çizeceğiz" dedi Kızılkanat, "sıkı tutunun."

Her dönüşte daha da yükselerek bir sağa bir sola uçmaya başladı. Hava soğumuştu ve aşağılardan kartalların seslerini işitebiliyorlardı.

"Geriye bak diyorum, arkana bak" dedi Polly.

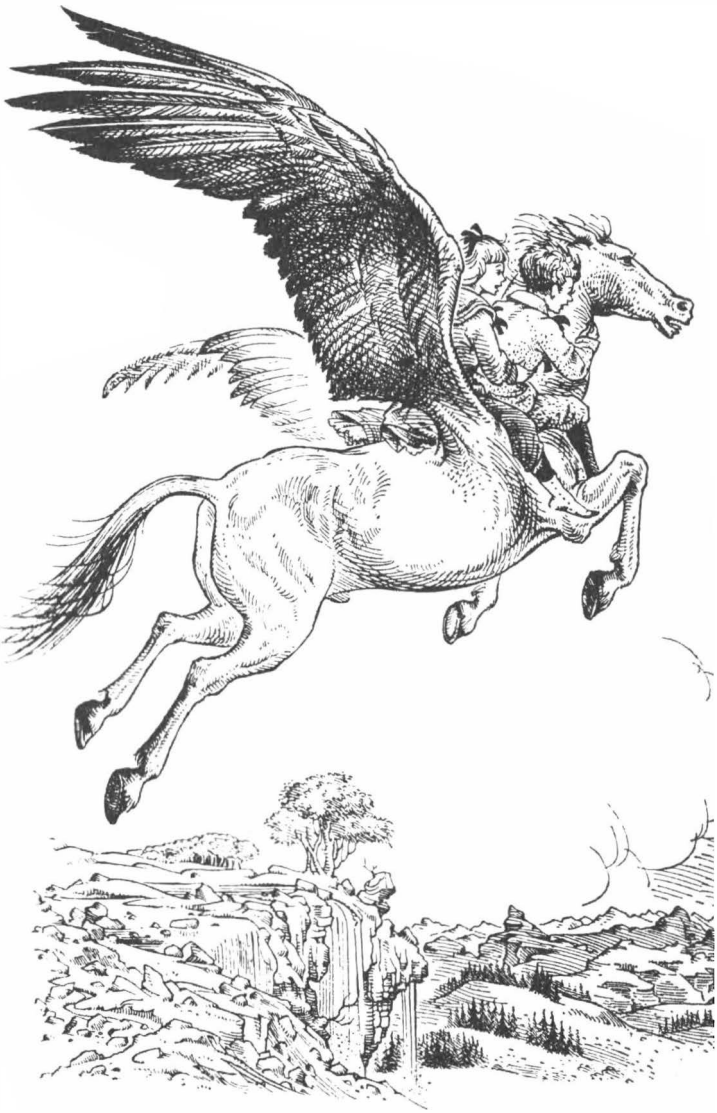
Arkalarında tüm Narnia vadisinin, denizin parıltısının görüldüğü doğudaki ufuk çizgisinin biraz altına kadar uzandığını görebiliyorlardı. Ve şimdi o kadar yüksekteydiler ki kuzeybatıda, kırların ötesinde küçücük görünen sivri dağları ve güneyde, uzakta, çöl gibi görünen düzlükleri görüyorlardı.

"Keşke oraların neresi olduğunu söyleyecek biri olsaydı yanımızda" dedi Digory.

"Oraların bir yer olduğunu sanmıyorum, dedi Polly. "Yani daha kimse yok orada ve hiçbir şey olmuyor. Dünya daha bu sabah yaratıldı."

"Evet, ama insanlar oraya *gidecek*" dedi Digory. "Ve sonra bir tarihe sahip olacaklar, biliyorsun."

"Eh, iyi ki şimdi tarihleri yok" dedi Polly. "Çünkü

kimseyi onu öğrenmeye zorlayamazsın. Savaşlar, tarihler ve tüm o palavralar."

Şimdi kayalıkların tepesini aşmışlardı ve birkaç dakika içinde Narnia'nın vadileri arkalarında kayboldu. Hâlâ nehrin yatağını izleyerek dik tepelerden ve karanlık ormanlardan oluşan vahşi bir ülke üzerinde uçuyorlardı. Gerçek, büyük dağlar önlerinde heyulâ gibi yükseliyordu. Güneş gezginlerimizin gözlerini alıyordu ve gittikleri yöndeki şeyleri açık seçik göremiyorlardı çünkü, batıdaki bütün gökyüzü erimiş altınla dolu bir fırınmış gibi görünene kadar alçaldıkça alçalmıştı. Sonunda güneş, aydınlığın önünde sanki kartondan kesilmiş gibi, dümdüz ve keskince dikilen sivri tepenin arkasından battı.

"Burası pek sıcak değil" dedi Polly.

"Ve benim de kanatlarım ağrımaya başladı" dedi Kızılkanat. "Aslan'ın dediği, içinde göl olan vadi görünürlerde yok. Aşağı inip geceyi geçirecek iyi bir yer bulmaya ne dersiniz? Oraya bu gece ulaşamayacağız."

"Evet, eminim akşam yemeği zamanı da gelmiştir" dedi Digory.

Böylece Kızılkanat, yavaş yavaş alçaldı. Tepelerin arasında yere yaklaştıkça hava ısındı ve saatlerce Kızılkanat'ın kanat seslerinden başka bir şey duymadan seyahat ettikleri için yeniden değişik sesler – nehrin taş-

lık yatağında şakırdayışı ve ağaçların hafif rüzgârda çıtırdayışı – duymak hoşlarına gitti. Güneşin ısıttığı toprağın, çiçeklerin, otların sıcak ve tatlı kokusunu hissettiler. Sonunda Kızılkanat yere kondu. Digory aşağı indi ve Polly'nin de inmesine yardım etti. İkisi de uyuşuk bacaklarını yeniden hareket ettirdiklerine memnundular. İndikleri vadi dağların tam ortasındaydı; batan güneşin ışığıyla gül kırmızısı görünen karlı tepelerden biri, üstlerinde yükseliyordu.

"Karnım aç" dedi Digory.

"Tıka basa yiyin" dedi Kızılkanat, bir ağız dolusu ot koparark. Sonra otlar ağzının iki yanından bıyık gibi sarkarken çiğnemesini sürdürerek başını kaldırdı ve:

"Haydi gelin, utanmayın. Hepimize yetecek kadar var" dedi.

"Fakat biz ot yiyemeyiz ki" dedi Digory.

"Hımmm, hımmm" dedi Kızılkanat dolu ağzıyla konuşarak. "Şey, hımmm, ne yapacağınızı bilmiyorum o zaman. Bu otlar da çok lezzetli."

Digory ve Polly birbirlerine umutsuzca baktılar.

"Birinin bizim yemeklerimizi ayarladığını sanıyordum" dedi Digory.

"Eğer sorsaydınız Aslan ayarlardı" dedi Kızılkanat.

"Ona sorulmadan bilmez mi?" dedi Polly.

"Bildiğine hiç kuşkum yok" dedi at (hâlâ ağzı otla

dolu olarak). "Fakat soru sorulmasından hoşlandığını seziyorum."

"Şimdi biz ne halt edeceğiz?" diye sordu Digory.

"Bunu bilmediğime eminim" dedi Kızılkanat. "Otları deneyebilirsiniz. Sandığınızdan daha fazla hoşlanacaksınız bence."

"Of, gülünç olma" dedi Polly, ayağını yere vurarak. "Elbette insanlar ot yiyemez, senin kuzu pirzolası yiyemeyeceğin gibi."

"Allah aşkına pirzoladan falan bahsetme" dedi Digory. "Bu her şeyi sadece zorlaştırıyor."

Digory, Polly'ye yüzüğü kullanarak eve gitmesini ve orada bir şeyler yemesini, kendisinin gidemeyeceğini çünkü Aslan'a doğrudan oraya gitmeye söz verdiğini, ve yeniden eve döndüğü anlaşılırsa geri gelmesini engelleyecek bir şeylerin olabileceğini söyledi.

"Cebimde hâlâ karameladan artakalanlar var" dedi Polly. "Hiç yoktan iyidir."

"Hem de çok iyi" dedi Digory, "yalnız elini cebine sokarken yüzüğe dokunmamaya dikkat et."

Bu zor ve hassas bir işti ama sonunda başardılar. Karamelaları çıkardıklarında kese kâğıdı ezilmiş ve yapış yapış durumdaydı. Dolayısıyla sorun, karamelaları çıkarmak değil, kese kâğıdını karamelalardan yırtarak ayırmaktı. Yetişkinler (bazıları biliyorsunuz bu tür şey-

lerde çok titizdir) o karamelaları yemektense hiçbir şey yememeyi tercih ederdi. Toplam dokuz tane karamela vardı. Dörder tane yiyip dokuzuncuyu toprağa ekmek Digory'nin parlak fikriydi; "Eğer lamba direğinin çubuğu küçük bir lamba ağacına dönüştüyse, bu neden karamela ağacına dönüşmesin?" diyordu. Böylece yerde küçük bir çukur kazdılar ve karamelalardan birini gömdüler. Sonra diğerlerini tadını çıkararak ağır ağır yediler. Acınası bir yemekti; kâğıt parçalarını bile yemişlerdi.

Kızılkanat mükemmel akşam yemeğini tamamıyla bitirdiği zaman yere uzandı. Çocuklar gelip her iki yanına, onun sıcak vücuduna yaslanarak oturdular. Kızılkanat kanatlarıyla ikisini de örtünce ısınıp rahatladılar. Yeni dünyanın parlak ve genç yıldızları gökte görünmeye başladığında, her şeyi gözden geçirdiler; Digory'nin nasıl annesi için bir şeyler bulmayı umduğunu, fakat onun yerine nasıl bu göreve gönderildiğini konuştular. Ve birbirlerine, aradıkları yerleri bulmalarını sağlayacak olan işaretleri tekrarladılar – mavi göl ve tepesinde bir bahçe olan tepe. Uyku bastırdığında konuşmaları yavaşlamaya başlamıştı ki Polly aniden doğrularak "Şşşşşş!" dedi.

Hepsi kulak kesildi.

"Belki de ağaçların hışırtısıydı" dedi Digory az

sonra.

"Ben pek emin değilim" dedi Kızılkanat. "Her neyse – bir dakika! İşte yine oluyor. Aslan aşkına, bir şeyler var orada!"

At ürkerek büyük bir gürültüyle ayağa kalktı; çocuklar zaten ayaktaydılar. Kızılkanat kişneyerek ve koklayarak ileri geri koşturdu. Çocuklar her çalının ve ağacın arkasına bakarak bir o yöne, bir bu yöne seğirttiler. Sürekli bir şeyler gördüklerini düşünüyorlardı ve Polly bir ara uzun boylu karanlık bir siluetin, batıya doğru, kayar gibi hızla uzaklaştığını gördüğünden adı gibi emindi. Ancak çabaları sonuç vermedi ve sonunda Kızılkanat yeniden uzandı ve çocukları kanatlarının altına aldı. Hemen uykuya daldılar. Kızılkanat karanlıkta kulaklarını sağa sola oynatarak ve bazen

sanki üzerine sinek konmuş gibi gövdesini hafifçe titreterek uzun süre uyanık kaldı; fakat sonunda o da uyudu.

13

Beklenmedik Bir Karşılaşma

"Uyan Digory, uyan Kızılkanat" diye sesi geliyordu Polly'nin. "Karamela ağacı büyümüş! Harika bir sabah bu!"

Güneşin ilk ışıkları ağaçların arasından süzülmekteydi. Çimler, çiyle gri renge bürünmüştü. Örümcek ağları gümüş gibiydi. Yanı başlarında, bir elma ağacı büyüklüğünde, küçük, koyu renkli bir ağaç vardı. Yaprakları gözlükotu denilen baharata benzer beyazımsı ve kâğıt gibiydi. Sanki hurmaya benzeyen küçük, kahverengi meyvelerle doluydu.

"Yaşasın! dedi Digory. "Fakat ben önce biraz yüzeceğim." Çiçeklerle bezeli çalıların arasından nehrin kenarına koştu. Hiç, üstünde güneşin parladığı mavi ve sarı renkli taşlarla dolu bir dağ nehrinde yıkandınız mı? Deniz kadar güzeldir; hatta bazen daha da iyidir. Kuş-

kusuz Digory kurulanmadan giyinmek zorunda kaldı, ama buna değdi doğrusu. O döndükten sonra Polly de nehre giderek yüzdü; en azından öyle yaptığını söyledi ama biz biliyoruz ki o pek iyi yüzme bilmez ve belki de en iyisi fazla soru sormamaktır. Kızılkanat da nehri ziyaret etti ama yalnızca kana kana su içmek için. Nehrin ortasında başını suya uzatmış ve yelesini sallayıp defalarca kişnemişti.

Polly ve Digory karamela ağacında işe giriştiler! Meyveler çok nefisti; gerçek karamela gibi değildi – daha yumuşak ve suluydu – ama karamelayı andıran bir meyveydi. Kızılkanat da bir güzel kahvaltı etti. Karamela meyvelerinden birini denemiş ve hoşuna gitmişti fakat sabahın bu saatinde otu tercih edeceğini söylemişti. Kahvaltıdan sonra çocuklar biraz zorlukla atın sırtına bindiler ve ikinci yolculuk başladı. Yolculuk dünkünden daha iyi başlamıştı, çünkü hem kendilerini yeniden doğmuş gibi hissediyorlardı, hem de güneş arkalarındaydı. Kuşkusuz ışık arkadan gelince her şey daha güzel görünüyordu. Harika bir yolculuktu. Etraflarından büyük karlı dağlar yükseliyordu. Aşağıdaki vadiler öyle yeşil, ve buzullardan inip nehre karışan dereler öyle maviydi ki sanki dev mücevher parçalarının üzerinden uçuyorlarmış gibiydi. Yaşadıkları maceranın bu anının hiç bitmemesini istiyorlardı. Fakat biraz son-

ra üçü birden havadaki kokuyu hissedip "Bu da ne?", "Kokuyu alıyor musun?", "Nereden geliyor acaba?" demeye başladılar. Ötelerde bir yerden, sanki dünyanın en nefis meyve ve çiçeklerinden geliyormuş gibi yumuşak ve harika bir koku geliyordu.

"Koku, gölün bulunduğu şu vadiden geliyor" dedi Kızılkanat.

"Doğru" dedi Digory. "Suyu ne kadar da mavi. Bak! Gölün öbür yakasında yeşil bir tepe var."

"Aradığımız yer burası olmalı" dediler.

Kızılkanat büyük daireler çizerek alçaldı. Buzlu tepeler, üzerlerinde yükseldikçe yükseldi. Hava her geçen an ılıdı ve tatlılaştı, öylesine tatlılaştı ki neredeyse gözlerini yaşartacaktı. Kızılkanat artık büyük kanatları iki yana hareketsizce açılmış olarak süzülüyordu ve ayakları yere dokunmak üzere hazırdı. Dik, yeşil tepe hızla onlara doğru yaklaşıyordu. Az sonra biraz sakarca tepenin eteğine kondu. Çocuklar yuvarlanarak, kendilerini incitmeksizin serin ve yumuşak otların üzerine düştüler ve nefes nefese ayağa kalktılar.

Tepenin yamacındaydılar ve hemen tepeye doğru yola koyuldular (Kızılkanat'ın, kendini dengeleyecek kanatları olmaksızın ve arada sırada kanatlarını çırpmaksızın bunu başarabileceğini sanmıyorum). Tepenin üstü çepeçevre yüksek bir yeşillik duvarıyla çevriliydi. Duvarın içinde büyük ağaçlar vardı. Dalları duvardan dışarı sarkıyordu ve yaprakları rüzgâr estiği zaman yalnızca yeşil değil, mavi ve gümüşi bir renkte görünmekteydi. Gezginler tepeye ulaştıklarında, kapıyı bulmadan önce neredeyse yeşil duvarın tüm etrafını çepeçevre yürüdüler. Doğuya bakan çift kanatlı büyük, altın kapı sımsıkı kapalıydı.

Bu ana kadar Kızılkanat ve Polly sanırım Digory ile birlikte içeriye gireceklerini umuyorlardı. Fakat artık

böyle düşünmüyorlardı. Doğrusu, bu kadar kendine özgü bir yer görmemişsinizdir. İlk bakışta başka birine ait olduğunu hissediyordunuz. Özel bir iş için gönderilmediyse, yalnızca bir aptal içeriye girmeyi hayal ederdi. Digory diğerlerinin kendisiyle gelmeyeceklerini, gelemeyeceklerini hemen anlamıştı. Yalnız başına kapıya yaklaştı.

Kapıya iyice yaklaştığında, altın zemin üzerine gümüş harflerle yazılmış sözcükler gördü; şöyle bir şeydi:

Altın kapılardan içeri gir, ya da girme
Al meyvemi diğerleri için ya da sakın
Çünkü çalanlar ya da duvara tırmananlar
Gönüllerinin arzusunu ve kederi bulacaklar.

"Al meyvemi diğerleri için" dedi kendi kendine. "Benim yapacağım şey de bu. Sanırım, kendim yememeliyim anlamına geliyor. Son dizedeki uyarının ne olduğunu bilmiyorum. Altın kapılardan içeri gir. Kapıdan girebilirse kim duvara tırmanmak ister ki? Ama kapı nasıl açılıyor?" Eliyle dokunur dokunmaz kapı içeriye doğru, sonuna kadar ve menteşelerinden en ufak bir ses çıkarmadan açıldı.

Şimdi içerisini görüyordu ve orası dış bölümden

daha da özel bir yer gibiydi. İçerisi çok sessizdi. Bahçenin ortasındaki havuzun sesi bile zor işitiliyordu. O güzel koku her tarafı kaplamıştı: Huzur verici fakat ağırbaşlı bir yerdi. Aradığı ağacın hangisi olduğunu hemen görmüştü, çünkü hem bahçenin tam ortasındaydı, hem de dallarında büyük gümüş elmalar parıldamakta ve güneşin erişemediği gölgelik yerlerde kendilerine has bir ışık yansıtmaktaydı. Dosdoğru ağaca yürüdü, bir elma kopardı ve Norfolk ceketinin üst cebine koydu. Fakat cebine koymadan önce bakıp koklamadan da edemedi.

Keşke öyle yapmasaydı. Üzerine korkunç bir açlık ve susuzluk çöktü. O meyvenin tadına bakma isteği bütün benliğini sardı. Aceleyle elmayı cebine koydu fakat daha sürüyle elma vardı. Birinin tadına bakmak fena mı olurdu? Kapıdaki uyarı kesinlikle bir emir değil, sadece bir nasihatten ibaretti. Nasihati kim dinlerdi ki? Ya da bir emir olsa bile, bir elma yemekle emre karşı gelmiş mi olacaktı? Şimdiden "diğerleri için" bir elma almakla emirlere uymuştu.

Bütün bunları düşünürken bilinçsizce dalların arasından ağacın tepesine doğru baktı. Orada başının üstündeki bir dala harika bir kuş tünemişti. "Tünemişti" diyorum çünkü, tam anlamıyla olmasa da, hemen hemen uyuyor gibi görünüyordu. Bir gözü aralıktı. Bir

✣ *Beklenmedik Bir Karşılaşma* ✣

kartaldan daha büyük bir kuştu, göğsü safran rengi, başı kırmızı sorguçlu ve kuyruğu mordu.

"Ve bunun gösterdiği yalnızca şuydu ki" diyecekti Digory sonraları hikâyesini başkalarına anlatırken, "bu büyülü yerlerde ne kadar dikkatli olsan azdır. Seni kimin gözetlediğini asla bilemezsin." Fakat bence Digory zaten kendisi için bir elma koparmazdı. O günlerde "Sakın çalma" gibi nasihatler çocukların kafasına bugünkünden daha iyi sokuluyordu. Yine de asla emin olamayız.

Digory kapıya yönelmek üzereyken etrafa son bir kez göz atmak üzere döndü. O da ne! Yalnız değildi! Cadı orada, birkaç metre ilerisinde ayakta duruyordu. Yediği bir elmanın eşeleğini atmak üzereydi. Elmanın suyu umduğunuzdan daha koyu renkliydi ve Cadı'nın ağzı etrafında iğrenç bir leke bırakmıştı. Digory o an, Cadı'nın duvardan tırmanarak içeri girdiğini anladı. Ve son mısradaki, gönlünün arzusuyla birlikte kederin de bulunacağının ne anlama geldiğini düşünmeye başladı. Çünkü Cadı her zamankinden daha güçlü ve kibirli ve hatta bir bakıma daha da muzafferane görünmekteydi, ancak yüzü tuz kadar beyaz; ölümcül bir beyazlıktaydı. Bütün bunlar Digory'nin aklından bir saniyede geldi geçti, sonra tabana kuvvet kapıya doğru koşarken, Cadı da arkasındaydı. Dışarı çıkar çıkmaz

kapı kendiliğinden kapandı. Bu ona biraz zaman kazandırmıştı fakat fazla değil. Diğerlerine ulaşıp "Çabuk, kalk Polly, kalk Kızılkanat" diye bağırırken Cadı duvara tırmanmış ya da üzerinden atlamıştı ve arkasında, çok yakınındaydı.

"Olduğun yerde kal!" diye bağırdı Digory, Cadı'yla yüz yüze gelmek için dönerek, "yoksa biz uçup kayboluruz. Bir santim bile yaklaşma."

"Aptal çocuk" dedi Cadı. "Neden benden kaçıyorsun? Şimdi durup beni dinlemezsen tüm yaşamın boyunca seni mutlu edecek bilgilerden yoksun kalacaksın."

"Duymak istemiyorum, teşekkürler" dedi Digory. Fakat duymak istiyordu.

"Ne yapmaya geldiğinizi biliyorum" diye devam etti Cadı. "Çünkü dün gece ormanda yanınıza yaklaşan bendim ve bütün konuşmalarınızı duydum. Sen bu bahçeden meyve kopardın. Şu anda meyve senin cebinde. Ve sen onu tadına bakmadan Aslan'a geri götüreceksin; onun yemesi için, onun kullanması için. Seni aptal! O meyvenin ne olduğunu biliyor musun? Sana söyleyeyim. Gençlik elması, yaşam elması o. Ben biliyorum, çünkü ben tadına baktım ve şimdiden kendimde öyle değişiklikler hissediyorum ki hiç yaşlanmayacağım ve ölmeyeceğim. Ye onu oğlum ye; sen ve ben son-

suza kadar yaşayıp tüm bu dünyanın – ya da geri dönmeye karar verirsek senin dünyanın – kral ve kraliçesi oluruz."

"Hayır teşekkürler" dedi Digory, "tanıdığım herkesin ölümünden sonra sonsuza kadar yaşamaktan hoşlanıp hoşlanmayacağımı pek bilmiyorum. Sıradan biri gibi yaşayıp, ölüp, cennete gitmeyi tercih ederim."

"Ama çok sevdiğini söylediğin annenden ne haber?"

"Onun bununla ne ilgisi var?" dedi Digory.

"Elmadan bir lokmanın onu iyileştireceğini görmüyor musun aptal? Elma cebinde. Burada biz bizeyiz ve Aslan uzakta. Büyünü kullan ve kendi dünyana geri dön. Bir dakikada annenin yatağının dibinde olabilir, meyveyi ona verebilirsin. Beş dakika sonra annenin yüzüne renk geldiğini göreceksin. Sana ağrısının kalmadığını söyleyecek. Sonra kendini daha güçlü hissettiğini söyleyecek. Sonra da uykuya dalacak – düşün, ağrısız, ilaçsız, doğal ve tatlı bir uyku. Ertesi gün herkes nasıl hayret verici bir şekilde iyileştiğini konuşacak. Çok yakında tamamen iyileşecek. Her şey daha iyi olacak. Eviniz yeniden mutlulukla dolacak. Sen de diğer çocuklar gibi olacaksın."

"Of!" diye soludu Digory sanki incinmiş gibi ve elini başına koydu. Çünkü şimdi korkunç bir seçimin eşiğinde olduğunu biliyordu.

"Aslan senin için ne yaptı ki onun kölesi olasın?" dedi Cadı. "Sen kendi dünyana döndüğünde sana ne yapabilir ki? Ve annen, onun ağrısını kesebileceğin ve yaşamasını sağlayabileceğin ve babanın kalbinin kırılmasını önleyebileceğin halde, *yapmadığını* – hiç işin olmayan yabancı bir dünyada vahşi bir hayvanın işlerini yapmayı tercih ettiğini bilseydi ne düşünürdü?"

"Ben – Ben onun vahşi bir hayvan olduğunu sanmıyorum" dedi Digory kuru bir sesle. "O – bilmem ki—"

"O zaman daha da kötü ya" dedi Cadı. "Bak sana şimdiden ne yaptı; bak seni ne kadar kalpsiz yaptı. Onu dinleyen herkese yaptığı budur. Zalim, insafsız çocuk! Annenin ölmesine izin vereceksen eğer—"

"Of! Kapa çeneni" dedi mutsuz Digory yine aynı sesle. "Görmediğimi mi sanıyorsun? Fakat ben – ben söz verdim."

"İyi ama neye söz verdiğini bilmiyorsun. Ve buradaki hiç kimse seni engelleyemez."

"Annem" dedi Digory sözcükleri zorlukla mırıldanarak, "bundan hoşlanmazdı – sözünü tutmak konusunda çok katıdır – ve de hırsızlık – ve bu türden şeyler. Eğer burada olsaydı – hemen – bana bunu yapmamamı *söylerdi*."

"Fakat bilmesine gerek yok ki" dedi Cadı, böylesine

vahşi bir yüze sahip birinden umulmayacak kadar tatlı bir sesle. "Elmayı nasıl bulduğunu söylemezsin. Babanın bilmesine de gerek yok. Senin dünyandaki hiç kimsenin bu hikâyeyi bilmesine gerek yok. Biliyorsun ki küçük kızı geri götürmek zorunda değilsin."

Cadı burada büyük gaf yapmıştı. Digory kendisi gibi, Polly'nin de kendi yüzüğüyle kolayca gidebileceğini elbette biliyordu. Fakat görünen o ki Cadı bunu bilmiyordu. Ve Polly'yi geride bırakma fikrinin iğrençliği karşısında, Cadı'nın söylediği tüm diğer şeylerin yanlış ve boş olduğu beyninde şimşek gibi çaktı. Tüm mutsuzluğuna karşın, aklı başına gelerek (değişik ve yüksek bir sesle) dedi ki:

"Bana bak; sen tüm bunlara niye karışıyorsun? Neden aniden annemden bu kadar çok hoşlanmaya başladın? Seninle ne ilgisi var? Çıkarın ne?"

"Aferin, Digs" diye fısıldadı Polly kulağına. "Çabuk! Uzaklaşalım şimdi." Tartışma boyunca tek bir söz söylemeye cesaret edememişti çünkü biliyorsunuz ki, ölmekte olan Polly'nin annesi değildi.

"Bin o zaman" dedi Digory, Polly'nin atın sırtına binmesine yardım ederek ve kendisi de olabildiğince hızlı davranarak. At kanatlarını açtı.

"Gidin öyleyse, aptallar" diye bağırdı Cadı. "Yaşlı, zayıf ve ölüm döşeğindeyken beni düşün çocuk. Son-

suz gençlik olanağını nasıl reddettiğini hatırla! Sana kimse bunu yeniden teklif etmeyecek."

O kadar yükselmişlerdi ki Cadı'yı güçlükle duyuyorlardı. Cadı da onlara bakmakla vakit kaybetmedi. Onu tepeden aşağı, kuzeye doğru yürürken gördüler.

Bahçede olanlar fazla zaman almamıştı ve o sabah erken yola çıkmışlardı. Bu nedenle Kızılkanat ve Polly karanlık çökmeden kolaylıkla Narnia'ya varabileceklerini söylüyorlardı. Geriye dönüşte Digory hiç ağzını açmamış, diğerleri de onunla konuşmaktan çekinmişlerdi. Çok üzgündü ve doğru şeyi yapıp yapmadığından tam olarak emin değildi, ama Aslan'ın gözlerindeki parıldayan yaşları hatırlayınca içi rahatlıyordu.

Kızılkanat bütün gün yorulmaz kanatlarıyla nehri izleyerek doğuya doğru, dağların arasından, vahşi ormanların bulunduğu tepelerin üzerinden ve sonra büyük şelalenin üzerinden aşağıya, görkemli kayalıkların gölgesiyle kararmış Narnia ormanlarının bulunduğu aşağıya doğru, daha sonra da arkalarındaki günbatımıyla gökyüzü kızarmaya başladığı zaman, nehrin yanında bir araya toplanmış bir sürü yaratığı görene dek uçtu. Biraz sonra onların ortasında Aslan'ı görebiliyordu. Kızılkanat aşağı süzüldü, ayaklarını açtı, kanatlarını kapattı ve yere inip eşkin giderek durdu. Çocuklar attan indiler. Digory, bütün hayvanların, cücelerin, satirle-

rin, su perilerinin ve diğerlerinin, ona yol açmak için sağa sola çekildiklerini gördü. Aslan'a yaklaştı, elmayı verdi ve:

"İstediğiniz elmayı getirdim efendim" dedi.

14

Ağacın Dikilmesi

"Bravo" dedi Aslan yeri sarsan bir sesle. O an Digory bu kelimeyi bütün Narnialıların duyduğunu ve hikâyelerinin bu yeni dünyada babadan oğula geçerek yüzlerce yıl boyunca, belki de sonsuza kadar anlatılacağını sezinledi. Ancak asla kendini beğenmiş bir hali yoktu, Aslan'la yüz yüze olduğu için bu aklına bile gelmemişti. Bu kez, Aslan'ın gözlerinin içine bakabileceğini keşfetti. Dertlerini unutmuştu ve kendini mutlu hissediyordu.

"Bravo, Adem'in oğlu" dedi Aslan yine. "Narnia'nın koruyucusu olacak ağacı senden başka kimse dikemez. Elmayı nehrin kenarına doğru, toprağın yumuşak olduğu yere fırlat."

Digory denileni yaptı. Herkes o kadar sessizdi ki elmanın çamura düştüğü an çıkardığı yumuşak ses du-

yulmuştu.

"İyi bir atıştı" dedi Aslan. "Şimdi Narnia'nın kralı Frank ile kraliçesi Helen'in taç giyme töreniyle devam edelim."

Çocuklar bu ikisini ilk kez fark ettiler. Tuhaf ve zarif giysiler giymişlerdi. Dört cüce Kral'ın, dört nehir perisi de Kraliçe'nin omuzlarından geriye doğru uzanan zengin görünüşlü kumaşları taşıyordu. Başları çıplaktı. Saçlarını serbest bırakan Helen oldukça güzel görünüyordu. Ancak eskisinden böylesine farklı görünmelerini sağlayan ne saçları ne de giysileriydi. Yüzlerinde yeni bir ifade vardı, özellikle Kral'ınkinde. Kral'ın yüzündeki Londra'da arabacılık yaparken edindiği keskin, kurnaz ve kavgacı ifade tümüyle yok olmuştu. Her zaman sahip olduğu cesaret ve nezaket, şimdi yüzünde daha bir belirgindi. Bunun nedeni, yeni dünyanın havası ya da Aslan'la tanışmaları olmalıydı ya da her ikisi birden.

"Hay Allah" diye fısıldadı Kızılkanat, Polly'ye. "Eski efendim en az benim kadar değişmiş! Şimdi gerçek bir efendi olmuş."

"Evet ama kulağımın dibinde öyle vızıldama" dedi Polly, "gıdıklanıyorum."

"Şimdi" dedi Aslan, "birkaçınız şu ağaçlarla yaptığınız karmaşık şeyi açın da içinde ne olduğunu görelim."

Digory, biraz ileride birbirine yakın dört ağacın dallarının, bir tür kafes oluşturmak amacıyla, ince çubuklarla birbirine bağlandığını ve dantel gibi örüldüğünü gördü. İki fil hortumlarıyla ve birkaç cüce küçük baltalarıyla kısa sürede kafesi açtılar. İçeride üç şey vardı. Birincisi altın gibi parlayan küçük bir ağaçtı, ikincisi gümüş gibi parlayan küçük bir ağaçtı, üçüncüsüyse, bu iki ağacın arasında çamurlu giysiler içinde büzülmüş oturan sefil bir yaratıktı.

"Eyvah!" dedi Digory. "Andrew Dayı!"

Bütün bunları açıklamak için biraz geriye gitmemiz gerekiyor. Hatırlarsınız hayvanlar onu ekip, sulamayı denemişlerdi. Sular onu ayılttığında, kendini sırılsıklam, baldırlarına kadar (hızla çamura dönüşen) toprağa gömülmüş ve hayatı boyunca rüyalarında bile görmediği kadar çok sayıda vahşi hayvanla çevrilmiş buldu. Çığlıklar atıp inlemeye başlaması hiç de şaşırtıcı değildi, belki bir bakıma daha iyiydi, çünkü böylelikle herkes (Yaban Domuzu bile) onun canlı olduğuna inanmıştı. Onu kazarak yerden çıkardılar (pantolonu çok tuhaf bir durumdaydı şimdi). Ayakları serbest kalır kalmaz kaçmaya çalıştı ama Fil'in hortumunun hızlı bir şekilde beline dolanmasıyla buna son verdi. Şimdi herkes, Aslan gelip onu görene ve ne yapılacağını söyleyene kadar güvenli bir yerde tutulması gerektiğini düşü-

nüyordu. Böylece etrafında bir tür kafes ya da kümes inşa ettiler. Sonra da akıllarına gelen her türlü yiyeceği sundular.

Eşek bir yığın devedikeni toplayarak kafese attı ama Andrew Dayı buna tenezzül etmedi. Sincaplar onu sert kabuklu yemişlerle topa tuttular, fakat o yalnızca başı-

nı elleriyle örtüp bunlardan sakınmaya çalıştı. Birçok kuş çabayla sağa sola uçup onun üstüne solucanlar attı. Ayı özellikle nazikti. Öğleden sonra vahşi bir arı kovanı bulmuştu ve bu değerli yaratık, kendisi yiyeceğine, onu Andrew Dayı'ya getirmişti. En büyük fiyasko da bu oldu. Ayı yapış yapış petek yığınının hepsini kafesin

üzerinden içeriye attı ve bu ne yazık ki Andrew Dayı'nın yüzünde bir tokat gibi patladı (arıların hepsi ölü değildi). Bir bal peteğinin yüzüne çarpmasına asla aldırmayacak olan Ayı, Andrew Dayı'nın neden sendeleyerek gerilediğini, kayıp popoüstü oturduğunu anlayamadı. Devedikenlerinin üstüne oturması da gerçekten şanssızlıktı. "Neyse ki" dedi Yaban Domuzu, "yeterince bal yaratığın ağzına girdi. Hiç olmazsa bu, ona iyi gelir." Hayvanlar bu yaratıktan gerçekten hoşlanmaya başlamışlardı ve Aslan'ın onu kendilerine vereceğini umuyorlardı. Daha akıllıca olanları, Andrew Dayı'nın ağzından çıkan seslerin en azından bir kısmının anlamı olduğu kanısındaydılar. Ona Kanyak adını verdiler, çünkü bu sesi sık sık çıkarıyordu.

Bununla birlikte onu gece boyunca kafeste tutmak zorunda kaldılar. Aslan, gün boyunca yeni Kral ve Kraliçe'ye talimat vermekle ve diğer önemli şeyleri yapmakla meşgul olmuştu ve "zavallı, yaşlı Kanyak" ile uğraşamamıştı. Ona atılan kabuklu yemişler, armutlar, elmalar ve muzlarla akşam yemeği oldukça iyi geçmişti, fakat iyi bir gece geçirdiğini söylemek doğru olmazdı.

"Çıkarın şu yaratığı" dedi Aslan. Fillerden biri hortumuyla Andrew Dayı'yı kaldırarak Aslan'ın ayaklarının dibine koydu. Andrew Dayı korkudan kımıldayamıyordu.

"Lütfen, Aslan" dedi Polly, "onun korkusunu yatıştıracak bir – bir şeyler söyleyebilir misin? Sonra da onun yeniden buraya gelmesini engelleyecek bir şeyler yapabilir misin?"

"Yeniden gelmek isteyebilir mi sence?" dedi Aslan.

"Şey, Aslan" dedi Polly, "başka birini gönderebilir. Lamba direğinden koparılmış çubuğun lamba ağacına dönüşmesi onu o kadar heyecanlandırdı ki o şimdi şey sanıyor—"

"Budalalık ediyor, çocuğum" dedi Aslan. "Bu dünyada şu birkaç gündür yaşam fışkırıyor, çünkü onu yaşama çağırdığım şarkı hâlâ havada dolanıyor ve yerlerde gürlüyor. Bu çok uzun sürmeyecek. Fakat ben bunu, bu yaşlı günahkâra söyleyemem ve onu rahatlatamam da; kendini, benim sesimi işitemez hale getirdi. Onunla konuşsam, sadece kükreme ve hırıltılar duyacak. Ey Ademoğulları, size iyilik yapacak şeylere karşı nasıl da kendinizi kapatıyorsunuz! Fakat hâlâ alabileceği tek hediyeyi ona vereceğim."

Kocaman başını çok üzgün bir tavırla eğdi ve büyücünün dehşete düşmüş yüzüne doğru soludu. "Uyu" dedi. "Uyu ve birkaç saatliğine kendine ettiğin bütün eziyetlerden kurtul." Andrew Dayı o an gözlerini kapattı ve yana doğru kıvrılıp sakin sakin nefes almaya başladı.

"Onu şuraya taşıyın ve yatırın" dedi Aslan. "Cüceler! Sanatınızı gösterin. Kral ve Kraliçeniz için iki tane taç yapmanızı istiyorum."

Hayal edebileceğinizden daha fazla sayıda cüce Altın Ağaç'a doğru koştu. Göz açıp kapayıncaya kadar ağacın bütün yapraklarını ve dalların da bir kısmını koparmışlardı bile. Ve şimdi çocuklar ağacın yalnızca altın gibi görünmediğini, sahiden de gerçek, yumuşak altın olduğunu gördüler. Kuşkusuz bu ağaç, Andrew Dayı başüstü çevrildiğinde onun cebinden düşen yarım liralardan bitmişti; aynen gümüş ağacının da yarım şilinlerden bittiği gibi. Nasıl olduysa, bir anda yakmak üzere yığınlarla çalı çırpı, küçük bir örs, çekiçler, maşalar ve körükler ortaya çıktı. Az sonra (o cüceler işlerini nasıl da seviyorlardı!) ateş harlamış, körükler gürlemeye başlamıştı. Altın eriyor ve çekiçler tınlıyordu. Aslan'ın önceden yeri eşmeye (en sevdikleri iş buydu) gönderdiği iki köstebek, cücelerin ayakları dibine bir yığın değerli taş döktüler. Küçük zanaatkârların akıllı parmakları altında iki taç şekil almaya başladı – modern Avrupa taçları gibi ağır şeyler değil ama gerçekten takabileceğiniz ve takınca daha zarif görüneceğiniz hafif, kibar, harika şekilli yuvarlak taçlar. Kral'ınki yakutlarla, Kraliçe'ninki zümrütlerle süslenmişti.

Taçlar nehirde soğutulduktan sonra Aslan, Frank ve

Helen'i önünde diz çöktürüp taçlarını başlarına yerleştirdi. Sonra dedi ki, "Narnia'nın Kral ve Kraliçesi, Narnia'ya, adalara ve Archenland'e gelecek olan birçok kralın anne ve babası, ayağa kalkın. Adil, merhametli ve cesur olun. Sizleri kutsuyorum."

Bu sözlerin ardından, herkes sevinç çığlıkları atarken ya da uluyup, kişneyip, kanatlarını çırparken, saltanatın sahibi olan çift ciddi ve biraz da mahcup bir edayla duruyor, bu onları daha da soylulaştırıyordu.

Digory hâlâ sevinçle bağırırken arkasında Aslan'ın sesi yankılandı:

"Bakın!"

Herkes başını çevirdi, kalabalık şaşkınlık ve mutlulukla derin derin nefes aldı. Biraz ileride, daha önce kesinlikle orada olmayan ve başlarının üzerinde kule gibi yükselen bir ağaç gördüler. Hepsi taç giyme töreni ile

meşgulken, sanki göndere bayrak çekilir gibi sessizce ve hızla büyümüş olmalıydı. Etrafa yayılmış dalları gölgeden ziyade ışık veriyor gibiydi ve gümüş elmalar, yaprakların altında yıldız gibi parlıyorlardı. Ancak görüntüden daha çok, ağaçtan gelen koku herkesin nefesini tutmasına sebep olmuştu. O an için başka bir şey düşünmek çok zordu.

"Adem'in oğlu" dedi Aslan, "iyi dikmişsin. Ve siz Narnialılar, bu ağacı korumak sizin ilk göreviniz olsun, çünkü o sizin kalkanınız. Size bahsettiğim Cadı uzaklara, dünyanın kuzeyine kaçtı; orada kara büyüyle güçlenerek yaşayacak. Fakat bu ağaç yaşadıkça asla Narnia'ya gelemeyecek. Bu ağacın yüz mil yakınına gelmeye cesaret edemez, çünkü sizler için sağlık, yaşam ve sevinç demek olan bu koku, ona ölüm, dehşet ve keder getirir."

Aslan hızla başını çevirip (yelesinden altın renkli ışıklar saçarak) iri gözlerini çocuklara diktiğinde herkes ciddiyetle ağaca bakmaktaydı. "Ne var çocuklar?" dedi, çünkü onları birbirlerini dürtüp fısıldaşırken yakalamıştı.

"Aaa – Aslan, efendim" dedi Digory, kulaklarına kadar kızararak, "sana söylemeyi unuttum. Cadı o elmalardan birini yedi, ağacın tohumu olan o elmalardan birini." Gerçekten düşündüklerinin hepsini söyleyeme-

mişti ama Polly hemen onun yerine konuştu (Digory, aptal gibi görünmekten Polly'ye kıyasla daha fazla korkuyordu).

"Onun için biz düşünüyorduk ki, Aslan" dedi, "bir hata olmalı, Cadı gerçekten o elmaların kokusuna dayanamıyor olamaz."

"Neden öyle düşünüyorsun, Havva'nın kızı?" diye sordu Aslan.

"Eee, bir tane yedi."

"Çocuğum" dedi, "geri kalan elmaların şimdi ona dehşet vermesinin nedeni o. Yanlış yer ve zamanda meyve koparıp yiyenlerin sonu budur. Meyve iyidir ancak ondan sonra hep nefret ederler."

"Oh, anlıyorum" dedi Polly. "Ve o elmayı başka amaçla kopardığından onun işine yaramayacak. Yani onun hep genç kalmasını sağlamayacak?"

"Ne yazık ki" dedi Aslan başını sallayarak "sağlayacak. Her şey daima doğası gereği çalışır. Onun gönlünün arzusu yerine geldi; tükenmek bilmeyen bir güce sahip oldu. Bir tanrıça gibi sonsuz günleri var. Fakat şeytani bir kalbin varsa günlerinin uzunluğu yalnızca ıstırabın uzunluğu demektir ve o bunu şimdiden öğrenmeye başladı. Herkes istediğini elde eder; fakat bu her zaman hoşlarına gitmez."

"Ben – ben de neredeyse bir tane yiyecektim, Aslan"

dedi Digory. "Ben de mi—"

"Sen de çocuğum" dedi Aslan. "Çünkü meyvenin büyüsü her zaman etkilidir – etkili olmalı –fakat kendileri için dilek tutup meyve koparanların isteği doğrultusunda etkili olmaz. Eğer herhangi bir Narnialı kendiliğinden bir elma çalıp Narnia'yı korumak üzere buraya dikseydi, bitecek ağaç Narnia'yı korurdu. Ama bunu Narnia'yı Charn gibi güçlü ve zalim bir imparatorluk yaparak korurdu, olmasını istediğim şefkatli ülke gibi değil. Cadı seni başka bir şey yapman için kandırmaya çalıştı değil mi oğlum?

"Evet, Aslan. Anneme bir elma götürmemi istedi."

"Senin anlayacağın elma onu iyileştirirdi ancak şunu bil ki bundan ne sen ne de o memnun kalırdınız. Gün gelir sen ve annen geriye bakıp, bu hastalıktan ölmenin daha iyi olduğunu söylerdiniz."

Digory bir şey söyleyemedi çünkü gözyaşları içindeydi ve boğazı düğümlenmişti. Annesinin hayatını kurtarma umudunu tümden yitirmişti; fakat aynı zamanda Aslan'ın olacakları bildiğini ve sevdiğiniz birini ölüme terk etmekten daha kötü şeylerin olabileceğini biliyordu. Ama şimdi Aslan, neredeyse fısıldayarak yeniden konuşmaya başlamıştı:

"Çalınmış bir elmayla olacak olan buydu, oğlum. Şimdi olacak olan bu değil. Şimdi sana vereceğim şey

mutluluk getirecek. Senin dünyanda sonsuz yaşam getirmeyecek, ama iyileştirecek. Git ağaçtan annene bir elma kopar."

Digory anlamakta güçlük çekiyordu. Bir saniye için sanki dünya tersine dönmüş ve içi dışına çıkmıştı. Sonra, sanki rüyada gibi, ağaca doğru yürümeye başladı. Kral ve Kraliçe'yle birlikte tüm diğer yaratıklar da onu alkışlıyorlardı. Elmayı kopardı, cebine koydu ve sonra Aslan'ın yanına geldi.

"Lütfen" dedi, "şimdi eve gidebilir miyiz?"

"Teşekkür ederim" demek istemiş, ancak unutmuştu. Ve Aslan bunu anlamıştı.

15

Bu Hikâyenin Sonu ve Diğer Hikâyelerin Başlangıcı

"Ben sizinle beraberken yüzüklere ihtiyacınız yok" dedi Aslan. Çocuklar gözlerini kırpıştırıp etraflarına baktılar. Bir kez daha Dünyalar Arasındaki Orman'daydılar. Andrew Dayı çimlerin üzerinde uzanmış hâlâ uyuyordu. Aslan yanı başlarında durmaktaydı.

"Gelin" dedi Aslan, "geri gitmenizin zamanı. Fakat ilk önce iki şeyi görmelisiniz; bir uyarı ve bir emir. Buraya bakın çocuklar." Baktıklarında çimenlik alanda dibi yine çim olan kuytu ve kuru, küçük bir çukur gördüler.

"Siz geçen defa buradayken" dedi Aslan, "bu çukur bir göletti ve siz ona daldığınızda, ölmekte olan bir güneşin Charn harabeleri üzerinde parladığı dünyaya gelmiştiniz. Şimdi gölet yok artık. O dünyanın sonu geldi, sanki hiç var olmamış gibi. Adem ve Havva'nın ır-

kı bunu uyarı olarak kabul etsin."

"Peki, Aslan" dedi iki çocuk. Fakat Polly ekledi, "Bizim dünyamızın durumu o dünya kadar kötü değil, değil mi Aslan?"

"Henüz değil, Havva'nın kızı" dedi Aslan. "Henüz değil. Fakat onun gibi oluyorsunuz. Irkınızdan kötü niyetli birinin, 'Korkunç Söz' gibi şeytani bir sırrı bulup tüm yaşayan şeyleri mahvetmek için kullanıp kullanmayacağı kesinlikle belli değil. Ve yakında, çok yakında sizler yaşlı birer hanım ve bey olmadan, dünyanızdaki büyük devletler, mutluluk, adalet ve merhamete İmparatoriçe Jadis kadar bile önem vermeyen diktatörler tarafından yönetilmeye başlayacak. Uyarım buydu. Şimdi emre gelelim. İlk fırsatta senin bu dayından sihirli yüzükleri alın ve gömün ki onları bir daha hiç kimse kullanamasın."

Aslan bu sözleri söylerken iki çocuk da onun yüzüne bakıyorlardı. Ve aniden (nasıl olduğunu asla anlayamamışlardı) Aslan'ın yüzü, içinde yüzdükleri altın dalgalı bir denize dönüşmüştü ve onları öylesine bir tatlılık ve enerji sarmaladı ki kendilerini daha önce hiç bu kadar mutlu, akıllı, iyi ya da canlı ve uyanık hissetmemişlerdi. Bu anın hatırası daima içlerinde yaşadı, öyle ki yaşamları boyunca üzgün, korkmuş ya da öfkeli oldukları zamanlarda bu altın gibi iyilik düşüncesinin hâ-

lâ orada, çok yakında, bir köşenin ya da bir kapının arkasında olduğu duygusuna kapılacaklar ve her şeyin iyi olacağına yürekten inanacaklardı. Bir dakika sonra üçü birden (Andrew Dayı artık uyanıktı) Londra'nın gürültüsüne, sıcağına ve hoş kokularına daldılar.

Ketterley'lerin kapısının önündeki kaldırımdaydılar. Cadı'nın, Arabacı'nın ve atın yokluğu dışında, her şey aynen bıraktıkları gibiydi. Bir parçası olmayan lamba direği, at arabasının enkazı ve kalabalık oradaydı. Insanlar hâlâ konuşuyor ve yaralı polislerin yanına eğilmiş "Kendine geliyor", "Kendini nasıl hissediyorsun, dostum?" ya da "Ambulans hemen geliyor" gibi şeyler söylüyorlardı.

"Aman Tanrım" diye düşündü Digory, "Bu koca macera hiç zaman almamış."

Kalabalık bir grup deli gibi Jadis'i ve atı arıyordu. Kimse çocuklara dikkat etmiyordu, çünkü hiçbiri onların gidip geri geldiğini fark etmemişti. Andrew Dayı'ya gelince, giysilerinin durumu ve yüzüne bulaşmış balla kimse tarafından tanınacak hali yoktu. Şanslarına evin ön kapısı açıktı ve hizmetçi (ne güzel bir gün geçiriyordu) kapıda durmuş eğlenceyi seyrediyordu. Böylece çocuklar kimsenin soru sormasına fırsat vermeden Andrew Dayı'yı kolayca içeriye soktular.

Andrew Dayı önlerinden hızla merdivenlere koştu.

Çocuklar ilk önce onun tavanarasına koşturduğunu ve geriye kalan yüzükleri saklamak istediğini sandılar. Fakat telaşlanmaya gerek yoktu. Onun düşündüğü şey dolabındaki şişeydi ve yatak odasına girip kapıyı da kilitlemişti. Yeniden odadan çıktığında (uzun zaman sonra) sabahlıklarını giymişti ve doğruca tuvalete gitti.

"Sen diğer yüzükleri alabilir misin, Polly?" dedi Digory. "Ben annemin yanına gitmek istiyorum."

"Tamam, sonra görüşürüz" dedi Polly ve tavanarası merdivenlerine tırmanmaya başladı.

Digory soluklanmak için bir dakika durakladı ve sonra yavaşça annesinin odasına girdi. Annesi, daha önce birçok defa gördüğü gibi, sırtı yastıklarla desteklenmiş, bakınca insanı ağlatacak kadar zayıf ve soluk bir yüzle orada yatıyordu. Digory, Yaşam Elması'nı cebinden çıkardı.

Cadı Jadis'in bizim dünyamızda kendi dünyasındakinden farklı göründüğü gibi, dağdaki bahçenin meyvesi de farklı görünüyordu. Yatak odasında elbette her türden renkli şeyler vardı; yatağın üzerindeki yatak örtüsü, duvar kâğıdı, pencereden içeri giren ışık ve annesinin zarif, açık mavi hırkası. Fakat Digory elmayı cebinden çıkarır çıkarmaz tüm bunlar sanki neredeyse renklerini kaybetmişti. Her şey, günışığı bile, soluk ve donuk görünüyordu. Elmanın parıltısı tavanda garip

ışık oyunları yapıyordu. Başka hiçbir şeye bakmaya değmezdi; başka bir şeye bakmak mümkün değildi. Ve Gençlik Elması sanki odada cennete açılan bir pencere varmış gibi kokuyordu.

"Oh, canım, ne güzel" dedi Digory'nin annesi.

"Lütfen, bu elmayı ye anne" dedi Digory.

"Doktor ne der bilemem" diye cevapladı annesi. "Fakat gerçekten – yiyebileceğimi hissediyorum."

Digory elmayı soydu, böldü ve parça parça annesine verdi. Ve annesi elmayı bitirir bitirmez gülümsedi, başını yastığa gömdü ve uykuya daldı: Gerçek, doğal ve hafif bir uykuydu bu ve Digory'nin de bildiği gibi, annesinin bu dünyada en çok istediği şeydi. Üstelik iğ-

renç ilaçların yardımı da yoktu. Digory annesinin yüzünün şimdi farklı göründüğüne emindi. Eğilip annesini yavaşça öptü ve elmanın eşeleğini de alıp, odadan kalbi çarparak çıktı. Günün geri kalan kısmında etrafındaki şeylere bakıp her şeyin ne kadar sıradan ve büyüden yoksun olduğunu gördükçe umudu kırılıyordu, fakat Aslan'ın yüzünü hatırladığı zaman yine umutlanıyordu.

O akşam elmanın eşeleğini arka bahçeye gömdü.

Ertesi sabah doktor alışılmış ziyaretini yaptığında, onu dinlemek üzere merdivenin parmaklıklarından aşağı eğildi. Doktorun, Letty Teyze'yle birlikte odadan çıkarken şöyle dediğini duydu:

"Bayan Ketterley, tüm doktorluk hayatımda karşılaştığım en olağanüstü bir durum bu. Bu – bu bir mucize gibi. Küçük çocuğa şimdilik bir şey söylemeyin; boşu boşuna umutlandırmayalım. Fakat bence—" sonra sesini alçalttığı için işitmek güçleşti.

O gün öğleden sonra bahçeye çıkıp Polly'ye ıslıkla gizli işareti verdi (Polly bir önceki gün gelememişti).

"Ne haber?" dedi Polly, duvardan bakarak. "Yani, annen nasıl?"

"Sanırım – sanırım her şey iyi olacak" dedi Digory. "Fakat eğer bir sakıncası yoksa şimdilik bunun hakkında konuşmak istemiyorum. Yüzüklere ne oldu?"

"Hepsini aldım" dedi Polly. "Bak, görüyor musun, eldiven giyiyorum. Haydi gömelim."

"Evet, gömelim. Dün elmanın eşeleğini gömdüğüm yeri işaretlemiştim."

Sonra Polly duvardan atladı ve beraberce oraya gittiler. Fakat Digory'nin orayı işaretlemesine gerek olmadığını hemen anladılar. Eşeleğin gömüldüğü yerde şimdiden bir fidan bitmeye başlamıştı. Narnia'da olduğu gibi, gözle görülür bir şekilde büyümüyordu, ama toprağın epeyce üstüne çıkmıştı. Küçük bir el küreği bulup kendilerininki de dahil olmak üzere, bütün yüzükleri daire şeklinde ağacın etrafına gömdüler.

Bundan bir hafta sonra Digory'nin annesinin iyileşeceği kesinleşmiş, ondan dört gün sonra da bahçede oturmaya çıkabilmişti. Ve bir ay sonra bütün ev bambaşka bir yer olmuştu. Letty Teyze Digory'nin annesinin sevdiği her şeyi yapıyordu; pencereler açılmış, küflü perdeler, odalar aydınlansın diye açılmıştı, her yer taze çiçeklerle doluydu, yiyecek daha iyi şeyler vardı, eski piyanonun akordu yapılmıştı ve Digory'nin annesi yeniden şarkı söylemeye başlamıştı. Digory ve Polly ile öyle oyunlar oynuyordu ki Letty Teyze "Üçünüz içinde en büyük bebeğin sen olduğunu söylemeliyim, Mabel" diyordu.

Bir şey kötü gitmeye başlarsa, bir süre için her şeyin

daha da kötüye gittiğini görürsünüz; fakat o şey yeniden iyi gitmeye başladığında genellikle her şey çok daha iyi olur. Yaklaşık altı haftalık bu güzel yaşamdan sonra, Digory'nin Hindistan'daki babasından, içinde harika haberlerin olduğu bir mektup geldi. Yaşlı Büyükdayı Kirke ölmüştü ve bu, görünürde, babasının çok zengin olduğu anlamına geliyordu. Emekliye ayrılıp sonsuza kadar kalmak üzere Hindistan'dan eve dönüyordu. Digory'nin tüm hayatı boyunca duyduğu ancak hiç görmediği taşradaki büyük ev şimdi onların olacaktı; zırhlar, ahırlar, köpek evleri, nehir, park, seralar, asma limonluk, ormanlar ve onların arkasındaki dağlar. Digory sonsuza kadar mutlulukla yaşayacaklarına sizin kadar emindi. Ama belki siz bir iki şeyi daha bilmeyi istersiniz.

Polly ve Digory her zaman iyi arkadaş olarak kaldılar. Polly her tatilde kalmak üzere onların taşradaki güzel evlerine gitti ve orada ata binmeyi, yüzmeyi, süt sağmayı, ekmek pişirmeyi ve dağa tırmanmayı öğrendi.

Narnia'da hayvanlar barış ve mutluluk içinde yaşadılar ve ne Cadı ne de başka bir düşman yüzlerce yıl boyunca bu hoş ülkeye bir sorun çıkardı. Kral Frank, Kraliçe Helen ve çocukları Narnia'da mutlulukla yaşadılar ve ikinci oğulları Archenland'e kral oldu. Oğlanlar su perileriyle, kızlar da orman ve nehir tanrılarıyla

evlendiler. Cadı'nın (bilmeden) diktiği lamba Narnia ormanında gece gündüz ışıldadı, büyüdüğü yer Fener Çoraklıkları diye adlandırıldı ve yıllarca sonra, bizim dünyamızdan bir başka çocuk karlı bir gecede Narnia'ya geldiğinde ışığın hâlâ yandığını gördü. Bu macera bir bakıma size söylediklerimle bağlantılıdır.

Bu bağlantı şudur. Digory'nin arka bahçeye gömdüğü elmadan çıkan fidan yaşayıp büyüyerek iyi bir ağaç oldu. Bizim dünyamızın toprağında, Aslan'ın sesinden ve Narnia'nın taze havasından uzakta büyüdüğünden, Digory'nin annesini iyileştirdiği gibi, ölmek üzere olan başka bir kadını iyileştirecek elmalar vermedi, ama İngiltere'deki bütün elmalardan daha güzel elmalar verdi. Bunlar büyülü olmamasına karşın herkese çok iyi geliyordu. Fakat içten içe, özsularının derinliklerinde (deyim yerindeyse), ait olduğu Narnia'daki öbür ağacı asla unutmadı. Bazen hiç rüzgâr yokken bile anlaşılmaz bir şekilde sallanırdı; sanırım bu sırada Narnia'da kuvvetli rüzgârlar eserdi ve İngiliz ağacı, o anda Narnia ağacı güçlü bir lodos fırtınasında sallandığı için titrerdi. Bu nasıl olduysa, ağacın hâlâ büyülü olduğu sonradan ispatlandı. Çünkü Digory orta yaşlı bir adamken (ve ünlü bir bilgin, profesör ve o zamanların büyük gezginiyken) ve Ketterley'lerin eski evi ona aitken, İngiltere'nin güneyinde ağacı deviren büyük bir

fırtına olmuştu. Digory ağacın basitçe yakılmak üzere parçalanmasına dayanamadı ve odunun bir kısmından bir dolap yaptırarak taşradaki büyük eve yerleştirdi. O, bu dolabın büyülü özelliklerini keşfedemedi ama bir başkası keşfetti. Bu, bizim dünyamızla Narnia arasındaki tüm geliş ve gidişlerin başlangıcıydı ve siz bunları diğer kitaplarda okuyabilirsiniz.

Digory ve ailesi büyük taşra evine yerleşmeye gittiklerinde Andrew Dayı'yı da yanlarında götürdüler, çünkü Digory'nin babası "Yaşlı adamı yaramazlıktan uzakta tutmayı denememiz gerekiyor. Zavallı Letty'nin ona sürekli bakmak zorunda olması da haksızlık" demişti. Andrew Dayı yaşadığı sürece yeniden büyücülüğü denemedi. Dersini almıştı ve yaşlandığında, önceleri olduğundan daha iyi ve daha az bencil bir adam oldu. Fakat her zaman ziyaretçilerini yalnız başına bilardo odasında kabul eder ve onlara, Londra'da beraberce araba turu yaptığı, yabancı bir soylu olan esrarengiz kadın hakkında hikâyeler anlatırdı. "Şeytani bir mizacı vardı" derdi. "Fakat çok harika bir kadındı efendim, harika bir kadın."